

Program Rozwoju Miasta Sosnowca na lata 2003-2006

**Załącznik do Uchwały nr 194/XV/03
Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 23 października 2003 r.**

Sosnowiec 2003

SPIS TREŚCI

Strona

I. Sytuacja społeczno- ekonomiczna Sosnowca.	2
1. Informacje ogólne o mieście.	2
2. Sektor produkcyjny.	3
Ogólna charakterystyka struktury gospodarczej.	3
Działalność Fundacji TIMKEN na rzecz miasta Sosnowca	4
Działalność badawcza i rozwojowa.	5
Lasy i obszary chronione.	5
3. Zasoby ludzkie.	6
Edukacja.	6
Rynek pracy.	7
Wielkość i struktura bezrobocia.	9
Pomoc społeczna.	12
Ochrona zdrowia.	14
Kultura.	16
Sport.	18
4. Infrastruktura.	19
Informacje ogólne.	19
Transport.	20
Telekomunikacja.	20
Infrastruktura energetyczna, gazowa i ciepłownicza.	21
Zasoby mieszkaniowe.	22
Środowisko.	24
5. Zestawienie mocnych i słabych stron – analiza SWOT.	27
II. Strategia Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 r.	30
1. Wizja rozwoju miasta Sosnowca.	30
2. Cele strategiczne rozwoju miasta.	30
3. Priorytety.	31
4. Uzasadnienie wyboru priorytetów.	31
III. Priorytety i działania realizowane w ramach Programu Rozwoju Miasta Sosnowca.	35
1. Cel generalny Programu Rozwoju miasta Sosnowca.	35
2. Wyszczególnienie priorytetów w ramach Programu Rozwoju Miasta Sosnowca.	35
3. Opis i uzasadnienie wyboru priorytetu.	35
4. Wyszczególnienie działań planowanych do realizacji w ramach poszczególnych priorytetów Programu Rozwoju Miasta Sosnowca.	38
5. Działania: od 1.1. do 3.22.	42-164

I. SYTUACJA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA SOSNOWCA.

1. INFORMACJE OGÓLNE O MIEŚCIE.

Sosnowiec – miasto w województwie śląskim, należy do jednego z najważniejszych i największych ośrodków przemysłowych naszego regionu. Położony w dolinie Czarnej i Białej Przemszy na Wyżynie Śląskiej, w południowo-wschodniej części górnośląskiej niecki węglowej, graniczy z Katowicami, Będzinem, Czeladzią, Dąbrową Górniczą, Sławkowem, Jaworzniem i Mysłowicami.

Na obszarze 91,2 km² mieszka 231,5 tys. mieszkańców (w dniu 31.12.2002 r.), co daje miastu 3 miejsce w województwie śląskim i 14 miejsce w kraju pod względem liczby mieszkańców.

Wyszczególnienie	Sosnowiec
POWIERZCHNIA	91,2 km ²
LUDNOŚĆ OGÓŁEM STAN NA 31.12.2002 r.	231.541
GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA	2.538 os/km ²
LUDNOŚĆ WG PŁCI	
- KOBIECY	121.082
- MĘŻCZYŹNI	110.459
LICZBA KOBIEC NA 100 MĘŻCZYŹNI	109,6
STRUKTURA WIEKOWA LUDNOŚCI OGÓŁEM (%) W WIEKU	
- PRZEDPRODUKCYJNYM	18,0
- PRODUKCYJNYM	67,4
- POPRODUKCYJNYM	14,6
URODZENIA ŻYWE NA 1.000 LUDNOŚCI	7,2
ZGONY NIEMOWLAŃ NA 1.000 URODZEŃ ŻYWYCH	10,5
PRZYROST NATURALNY NA 1.000 LUDNOŚCI (‰)	-3,0
SALDO MIGRACJI NA POBYT STAŁY NA 1.000 LUDNOŚCI	-2,3

Zdecydowana większość mieszkańców Sosnowca to osoby w wieku produkcyjnym - ponad 67% (w województwie 64,0%), drugą pod względem wielkości jest grupa ludności w wieku przedprodukcyjnym stanowiącą 18,0% ogółu populacji. Niepokojącą tendencją jest stałe obniżanie się liczby osób w tym właśnie przedziale wiekowym świadczący o starzeniu się społeczeństwa Sosnowca.

Struktura ludności wg płci wykazuje przewagę liczby kobiet, które stanowią 52,2%. Na 100 mężczyzn przypada 109 kobiet, wskaźnik ten przewyższa wartości występujące w województwie, w którym wynosi on średnio 106,1%.

Miasto posiada dobre połączenia i możliwości komunikacyjne. Leży na szlakach drogowych i kolejowych prowadzących z północy na południe i ze wschodu na zachód. Przebiegają przez nie liczne drogowe trasy tranzytowe dające dobre możliwości komunikacyjne we wszystkich praktycznie kierunkach. Kolejowy system „Intercity” umożliwia dojazd do Warszawy w ciągu 2,5 godz. Do portu lotniczego Pyrzowice jest z Sosnowca 20 km, a do portu lotniczego w podkrakowskich Balicach 70 km. W odległości 12 km od centrum Miasta przebiega autostrada A-4, którą można udać się w kierunku Wrocławia albo Krakowa. Na terenie Miasta funkcjonują 2 dworce i 5 stacji PKP.

Współczesny Sosnowiec to przede wszystkim duży ośrodek przemysłowy kraju, w którym dzięki licznym inicjatywom gospodarczym zainwestowało już wielu

zagranicznych i krajowych przedsiębiorców. Oprócz tradycyjnej funkcji przemysłowej Sosnowiec pełni także rolę znaczącego centrum usługowego, naukowego i kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym.

2. SEKTOR PRODUKCYJNY.

Ogólna charakterystyka struktury gospodarczej

Sosnowiec od wielu lat należy do jednego z największych ośrodków przemysłowych w Polsce. Podobnie jak w innych miastach naszego regionu podstawę gospodarki Sosnowca jeszcze do niedawna stanowił przemysł wydobywczy wraz z kooperującymi z kopalniami zakładami pracy oraz hutnictwo i przemysł włókienniczy.

Transformacja społeczno-gospodarcza jaka miała miejsce w naszym kraju na początku lat 90-tych pociągnęła za sobą restrukturyzację branży górniczej i przemysłów tradycyjnych. W wyniku tych działań w Sosnowcu uległo likwidacji pięć kopalń węgla kamiennego składających się na dziewięć zakładów górniczych, obecnie funkcjonuje w mieście tylko jeden zakład górnictwa węgla kamiennego. Zlikwidowane zostały również prawie wszystkie istniejące przedsiębiorstwa z branży włókienniczej.

Zmiany związane z restrukturyzacją gospodarki regionu spowodowały konieczność rozwoju nowoczesnych, przyszłościowych gałęzi. Dlatego też obecna struktura branżowa przedsiębiorstw wskazuje na znaczny rozwój gałęzi wykorzystujących nowe technologie i wysoko przetworzoną myśl techniczną w przemyśle maszynowym, elektrotechnicznym, akcesoriów samochodowych, lekkim, spożywczym i hutnictwie.

Znaczącą rolę odgrywają obecnie usługi: handel, bankowość, transport i gastronomia poprzez co współczesna struktura gospodarki Sosnowca posiada charakter usługowo - przetwórczy.

Sklepy (dane z 2001 r.)		
w liczbach bezwzględnych	Liczba ludności na 1 sklep	Powierzchnia sprzedażowa w m ²
3.107	77,2	295.148

We wszystkich branżach dominuje sektor prywatny, który stanowi 97.6% ogółu podmiotów funkcjonujących w Mieście.

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w systemie REGON				
WYSZCZEGÓLNIENIE	1999	2000	2001	2002
Sektor publiczny	460	529	559	574
Sektor prywatny	21.175	22.124	23.611	24.379
Podmioty gospodarcze ogółem	21.635	22.653	24.170	24.953

Na swą siedzibę Sosnowiec wybrało wiele podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego m.in.:

- TIMKEN Sp. z o.o. - światowy lider w produkcji łożysk stożkowych,
- FOSTER WHEELER ENERGY FAKOP Ltd - produkujący znane z jakości kotły fluidalne i wymienniki ciepła,
- ER.SI Poland Sp. z o.o. - specjalizujący się w produkcji części samochodowych z tworzyw sztucznych,
- Magneti Marelli Poland S.A. - wytwarzający części do samochodów osobowych,
- ATOMA Roltra Poland Spółka z o.o.- produkująca samochodową armaturę drzwiową,
- SUTCO - POLSKA Spółka z o.o. - specjalizująca się w konstruowaniu, produkcji urządzeń i maszyn dla techniki ochrony środowiska (sortownie, kompostownie, komponenty linii technologicznych),
- HERAEUS ELECTRO-NITE POLSKA Sp. z o.o. - producent czujników i aparatury pomiarowej służącej do kontroli ciekłych metali.

Działania „Fundacji TIMKEN” na rzecz Miasta Sosnowca.

Już od kilku lat Fundacja Timken aktywnie wspiera realizowane w Sosnowcu programy zdrowotne i edukacyjne.

W oparciu o środki pochodzące z darowizn Fundacji Timken rozpoczęto w Sosnowcu realizację wymienionych poniżej programów profilaktycznych:

- I. Program profilaktyczno-leczniczy chorób serca i układu krążenia dla mieszkańców Sosnowca uruchomiony w 1999 r.
- II. Program zapobiegania i leczenia chorób nowotworowych dla mieszkańców Sosnowca uruchomiony w 2000 r.
- III. Program udarowy uruchomiony dla mieszkańców Sosnowca w 2003r.

Fundacja Timkena przekazała łącznie na realizację tych programów darowizny w wysokości 857.000 USD co pozwoliło na zakup specjalistycznej aparatury niezbędnej do ich wdrożenia .

Fundacja udziela również wsparcia finansowego realizowanym w mieście programom edukacyjnym. Na mocy podpisanego przez władze samorządowe porozumienia Miasto Sosnowiec otrzymało od Fundacji Timken darowiznę w wysokości 604 094,00 zł na zakup wyposażenia dla szkół w ramach programu „MAKE” (Młodzieżowa Akademia Krzewienia Edukacji) w postaci sprzętu elektronicznego i komputerowego oraz związanych z nim urządzeń pomocniczych. Przekazane fundusze zostały wykorzystane na stworzenie pracowni multimedialnych (IV LO i G 18 oraz laboratoriów: chemicznego i przyrodniczego oraz pracowni polonistycznej w II LO).

Działalność badawcza i rozwojowa

Sosnowiec jest liczącym się w kraju ośrodkiem naukowym. Znajdują się tu placówki Śląskiej Akademii Medycznej (Wydział Farmaceutyczny i Oddział Analityki Medycyny Laboratoryjnej) i Uniwersytetu Śląskiego.

Największym pod względem słuchaczy jest Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego, kształcący około 2.000 studentów. Jest to jedyny wydział UŚ zlokalizowany w całości w na terenie Sosnowca. Badania naukowe prowadzone przez pracowników Wydziału obejmują prawie wszystkie dziedziny z zakresu nauk o ziemi. Uczelnia świadczy również usługi dla społeczności lokalnej prowadząc monitoring jakości wód podziemnych, zanieczyszczenia pyłowego powietrza i zawartości alergenów. Wyrazem aktywności Wydziału w działaniach na rzecz regionu są także cyklicznie organizowane „Dni Ziemi”.

Pracownicy naukowcy biorą udział w międzynarodowych programach badawczych i konferencjach, publikują artykuły ukazujące się w renomowanych czasopismach na świecie.

W Sosnowcu istnieje także Wydział Filologiczny Uniwersytetu Śląskiego obejmujący filologię angielską, romańską, germańską, słowiańską oraz wschodniosłowiańską z różnymi specjalnościami. Miasto jest również siedzibą Podyplomowego Studium Logopedii i Glottodydaktyki z Terapią Pedagogiczną.

Liczne grono filologów stanowi aktywną grupę tłumaczy biorących udział w międzynarodowych programach badawczych oraz są obecni w licznych ośrodkach akademickich na świecie.

Dużym uznaniem w środowisku naukowym cieszy się Wydział Techniki Uniwersytetu Śląskiego prowadzący działalność naukowo-badawczą w zakresie nauki o materiałach, inżynierii powierzchni oraz informatyki teoretycznej i stosowanej, współpracując z przemysłem oraz podmiotami gospodarczymi.

Od wielu lat działa również w Sosnowcu Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego, który zajmuje się problemami higieny pracy, higieny i patologii zawodowej, chorób zawodowych i środowiskowych, toksykologii przemysłowej i środowiskowej oraz socjologii pracy.

Lasy i obszary chronione

W Sosnowcu znajduje się wiele terenów cennych pod względem przyrodniczym, które zajmują powierzchnię około 792 ha, w tym 38 ha to tereny podlegające ścisłej ochronie. Ponad 18% powierzchni miasta zajmują lasy z dobrze zachowanymi zespołami roślinnymi i różnorodnością szaty roślinnej.

Do szczególnie cennych zaliczane są ogółem 53 obszary, w tym jeden rezerwat torfowiskowy, 40 użytków ekologicznych, dwa zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, 10 obszarów chronionego krajobrazu oraz 72 drzewa o wysokich walorach przyrodniczych (pomniki przyrody).

Dużą wartość przyrodniczą i kulturową posiada również 6 parków, które zostały wpisane do śląskiego wojewódzkiego rejestru zabytków. Są to dworskie i miejskie parki przypałacowe. Kilka z nich zajmuje tereny w dolinie Czarnej Przemszy.

Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w 2001 r.

wyszczególnienie	w liczbach bezwzględnych
Parki spacerowo-wypoczynkowe	20
Zieleńce	30
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej:	
w ha ogółem	552,9
parków spacerowo-wypoczynkowych	183,5
zieleńców	40,0
terenów zieleni osiedlowej	329,4
na 1 mieszkańca miasta w m ²	23,0
Nasadzenia w ciągu roku w szt.	
drzew	3870
krzewów	29738

3. ZASOBY LUDZKIE

Edukacja

Na terenie miasta Sosnowca funkcjonuje ogółem 213 szkół i przedszkoli, 61 innych placówek oświatowych, Żłobek Miejski z 6 oddziałami i 2 internaty. Wśród 213 szkół i przedszkoli 24,4% stanowią szkoły niepubliczne tj. 50 szkół i 2 przedszkola.

W ogólnej liczbie szkół i placówek oświatowych wyodrębnia się nw. typy:

- 46 przedszkoli, w tym 2 niepubliczne,
- 47 szkół podstawowych, w tym 3 specjalne i 3 niepubliczne,
- 31 gimnazjów, w tym 4 specjalne i 8 niepublicznych,
- 22 licea ogólnokształcące, w tym 13 niepublicznych,
- 14 liceów profilowanych, w tym 2 niepubliczne,
- 13 zasadniczych szkół zawodowych, w tym 2 specjalne,
- 12 techników, w tym 3 niepubliczne,
- 27 szkół policealnych, w tym 21 niepublicznych
- 1 zespół szkół muzycznych, w skład którego wchodzi Szkoła Muzyczna I i II stopnia,
- 61 innych placówek oświatowych, w tym 56 niepublicznych,
- 2 internaty,
- 1 żłobek.

Struktura organizacyjna szkół publicznych nie jest jednorodna. Szkoły połączone zostały w Zespoły Szkół Zawodowych (12) oraz Zespoły Szkół Ogólnokształcących (12).

W roku szkolnym 2002/03 we wszystkich typach szkół publicznych i niepublicznych nauką objętych było 35 838 uczniów i słuchaczy, w tym w szkołach niepublicznych 2221. Największy odsetek (35,9%) stanowiła młodzież szkół podstawowych, następnie średnich (34,7%) i gimnazjalnych (23,2%). Pozostałe 6,2% to uczniowie szkół niepublicznych.

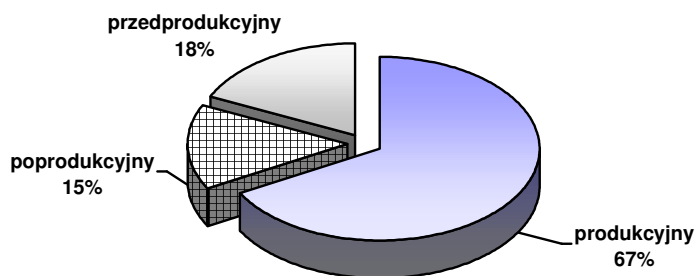
Młodzież sosnowiecka może studiować na kilku wyższych uczelniach. Sosnowiec jest siedzibą kilku wydziałów Uniwersytetu Śląskiego (Wydziały Filologiczne, Wydział Techniki, Wydział Nauk o Ziemi, Kolegium Języka Biznesu), Wydziału Farmaceutycznego Śląskiej Akademii Medycznej, Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych, Wyższej Szkoły Marketingu i Zarządzania, Wydziału Automatyki, Elektroniki i Informatyki Politechniki Śląskiej. Od października br. Politechnika poszerzy swoją ofertę edukacyjną rozpoczynając kształcenia na nowym kierunku - Zarządzanie i Inżynieria Produkcji na Wydziale Inżynierii Materiałowej i Metalurgii.

Podstawowym założeniem samorządu lokalnego w zakresie oświaty jest realizowanie potrzeb i aspiracji edukacyjnych społeczeństwa. Najistotniejszym elementem tego zadania jest zapewnienie pełnej dostępności kształcenia na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej. Zapoczątkowana racjonalizacja sieci szkół ponadgimnazjalnych wymuszona została reformą systemu edukacji oraz potrzebami zmieniającego się rynku pracy. Podstawowym kierunkiem polityki oświatowej w Sosnowcu jest upowszechnienie średniego wykształcenia oraz rozbudowa policealnych studiów zawodowych.

Jednak baza placówek oświatowych wymaga modernizacji i wyposażenia w środki pozwalające na kształcenie społeczeństwa informacyjnego.

Rynek pracy

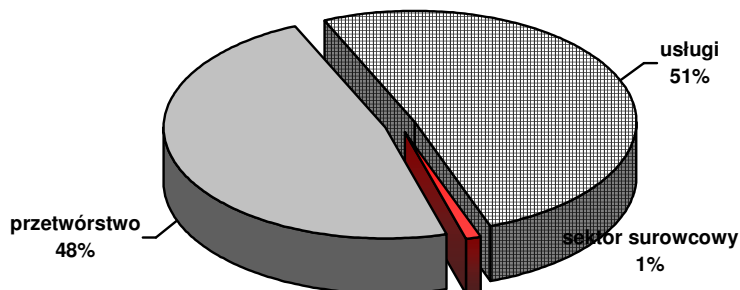
Liczba ludności w Sosnowcu wynosi 231.541 osób. W strukturze płci mieszkańców przeważają kobiety (52,2%). W strukturze wiekowej zdecydowaną większość stanowią osoby w wieku produkcyjnym 67%, osoby w wieku przedprodukcyjnym to 18%, a w wieku poprodukcyjnym 15 %.

Wyszczególnienie	Sosnowiec	Województwo
Struktura wiekowa ludności ogółem (%)		
• Przedprodukcyjny	18	22,5
• Produkcyjny	67	63,4
• Poprodukcyjny	15	14,1

Ludność aktywna zawodowo stanowi w Sosnowcu 52,3% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w województwie 50,6%). Natomiast udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej kształtuje się na poziomie 45,3%

Współczesna struktura gospodarki Sosnowca posiada charakter usługowo - przetwórczy. Procentowy stan zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarczych ilustruje poniższy wykres:

W roku 2001 w Sosnowcu działało 24.170 podmiotów gospodarczych, w tym 23.611 podmiotów w sektorze prywatnym i 559 podmiotów w sektorze publicznym.

Podmioty gospodarcze zarejestrowane w KRUPGN-REGON – stan w dniu 20.12.2002 r.							
Ogółem	Sektor		Przedsiębiorstwa państwowe	Spółki prawa handlowego		Spółdzielnie	Osoby fizyczne
	publiczny	prywatny		razem	z udziałem kapitału zagranicznego		
24.953	574	24.379	13	922	129	36	20.408

W podanych wyżej liczbach zawarty jest ponad 100 inwestorów z udziałem kapitału zagranicznego, którzy zaangażowali swoje środki w przedsięwzięcia gospodarcze na terenie Sosnowca.

Wielkość i struktura bezrobocia

W Sosnowcu, według stanu z dnia 31.12.2002 r., zarejestrowanych było 22.079 osób bezrobotnych, co oznacza, że stopa bezrobocia osiągnęła w gminie poziom 25,4% (średnia w województwie 16,5%).

Przedstawione poniżej dane obrazują najbardziej charakterystyczne cechy struktury bezrobocia w Sosnowcu.

Wśród osób zarejestrowanych według stanu z dnia 31.12.2002 r. przeważają osoby poprzednio pracujące – 61%, ale posiadające niski poziom wykształcenia.

Wykształcenie zasadnicze zawodowe, podstawowe i niepełne podstawowe posiada 64% bezrobotnych. Osoby te stanowią również najliczniejszą grupę pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Osoby bezrobotne zarejestrowane wg poziomu wykształcenia w 2002 r.

Połowa zarejestrowanych w Sosnowcu bezrobotnych (50,6%), to osoby do 35 roku życia.

W strukturze bezrobotnych ze stażem pracy przeważają osoby, które przed rejestracją pracowały od 10 do 20 lat - stanowią one 15,5% ogółu bezrobotnych. Najmniej liczną grupą są osoby z 30-letnim stażem pracy i stanowią one 1,18%. Bezrobotni nie posiadający stażu pracy stanowią 39,0% ogółu zarejestrowanych.

Wśród bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowią osoby zwolnione (wg działalności EKD) z sekcji prowadzących:

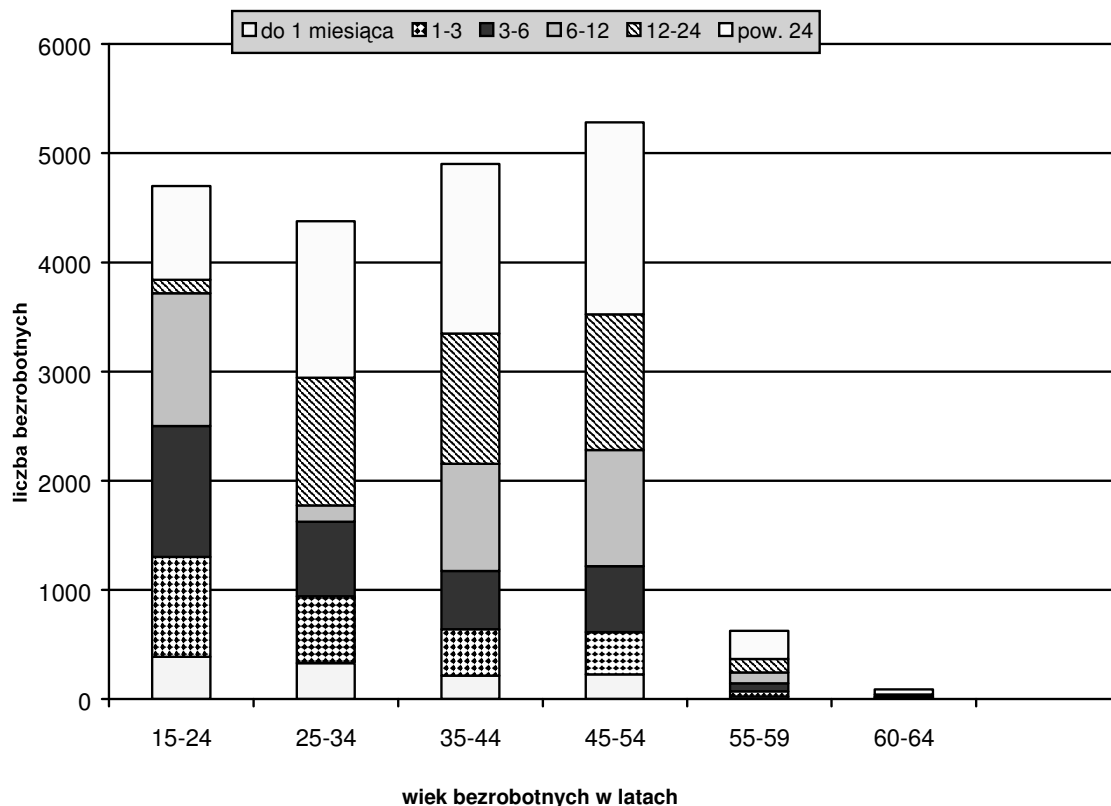
- działalność produkcyjną	- 3454 osoby,
- handel hurt i detal	- 2776 osób,
- pozostałą działalność usługową, komunalną	- 1652 osoby,
- budownictwo	- 1255 osób,
- administrację publiczną i obronę narodową	- 859 osób.

Najdłużej (powyżej 12 miesięcy) pozostają bez pracy zarejestrowani bezrobotni poprzednio pracujący w sekcji:

- przetwórstwo przemysłowe	- 1621 osób,

- handel hurt i detal - 1344 osoby,
- pozostała działalność usługowa, komunalna - 947 osób,
- administracja publiczna i obrona narodowa - 430 osób,
- transport, gospodarka magazynowa - 332 osoby.

Poniższy wykres przedstawia strukturę wiekową bezrobotnych w Sosnowcu wraz z uwzględnieniem czasu pozostawania bez pracy w miesiącach.

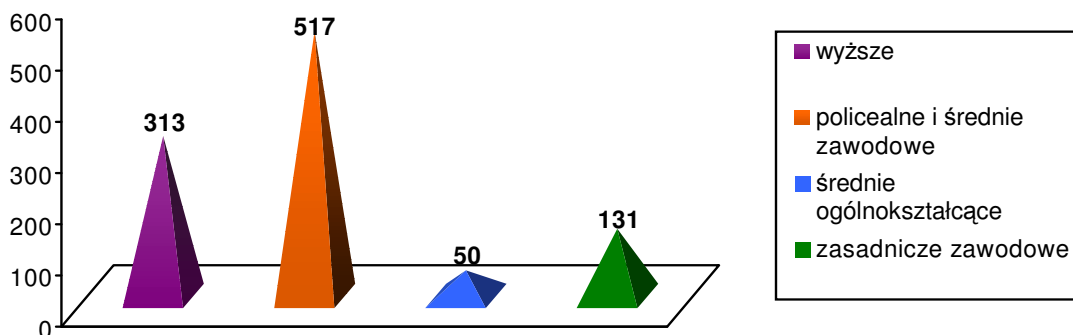
Występuje duża liczba osób bezrobotnych w przedziale wiekowym od 18-35 lat a więc ludzi młodych, mających zdolność do przekwalifikowania się oraz w dużej mierze także do podwyższania swych kwalifikacji i wykształcenia.

Na dzień 31.12.2002r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy zarejestrowanych jest 1014 absolwentów (ponad połowa z nich to kobiety), co stanowi 4,59% ogółu bezrobotnych w Sosnowcu.

Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią absolwenci z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 51% wszystkich absolwentów.

Natomiast najmniej liczną grupą są absolwenci szkół ogólnokształcących – 4,9% ogółu zarejestrowanych absolwentów.

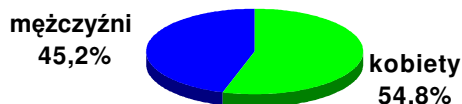
Bezrobotni absolwenci szkół ponadpodstawowych w liczbach bezwzględnych,
(stan z dnia 31.12.2002r.)

Bezrobotni z wykształceniem wyższym są obecnie najmniej liczną grupą i stanowią w naszym mieście – 5,5% ogółu zarejestrowanych, natomiast osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, podstawowym i niepełnym podstawowym to 63,9% wszystkich bezrobotnych.

Do bardzo istotnych wskaźników struktury bezrobotnych w mieście należy jego różnicowanie wg płci. W Sosnowcu zdecydowaną większość wśród osób pozostających bez pracy stanowią kobiety, co zostało przedstawione na wykresie:

Struktura bezrobotnych wg płci

Wśród kobiet najdłużej pozostają bez pracy osoby bez stażu pracy – 4.888 osób, posiadające 10-20 letni staż pracy tj. 1.870 kobiet oraz ze stażem 1-5 lat – 1.641 kobiet.

W okresie od 01.01.2002r. do 31.12.2002r. w dyspozycji Urzędu Pracy znajdowało się 1282 oferty pracy. Przeważająca część przeznaczona była dla osób z wykształceniem: średnim – 813 ofert (63,4%), zasadniczym zawodowym – 328 ofert (25,6%). Dla osób z wykształceniem podstawowym zgłoszono 45 ofert (3,5%), podczas gdy bezrobotni z takim wykształceniem stanowią 34,4% ogółu zarejestrowanych.

Niepokojącym zjawiskiem jest stały spadek ogólnej liczby ofert pracy oraz to, że w przeważającej większości są to oferty pracy na czas określony.

Należy również zauważyć, iż pomimo tego, że osoby z wyższym wykształceniem stanowią najmniejszy odsetek wśród zarejestrowanych bezrobotnych to właśnie dla tej grupy (przeważnie absolwentów wyższych uczelni) adresowanych jest najmniej ofert pracy. W dłuższej perspektywie czasu może to spowodować odpływ z Sosnowca ludzi z wyższym wykształceniem w celu poszukiwania pracy w innych miastach.

Pomoc społeczna

Zachodzące w gospodarce miasta zmiany związane z restrukturyzacją tradycyjnych branż, a zwłaszcza górnictwa i hutnictwa, spowodowały spadek zatrudnienia oraz wzrost bezrobocia wśród mieszkańców miasta i stały się powodem stopniowego ubożenia społeczeństwa. O skali tego zjawiska świadczy stały wzrost osób korzystających z pomocy społecznej

Pomoc społeczna obejmuje świadczeniami gotówkowymi oraz rzeczowymi ludzi o trudnej sytuacji materialno – bytowej.

W Sosnowcu w 2002 roku świadczeniami pomocy społecznej objętych było 11690 osób. Pośrednio pomoc trafiła do 22804 osób żyjących w rodzinach świadczeniobiorców, co stanowi 9,5 % ogółu ludności w mieście.

Pomoc społeczna to nie tylko wypłacanie świadczeń finansowych konkretnym osobom, ale także poradnictwo specjalistyczne, terapia, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych. Z takiej pomocy korzystają świadczeniobiorcy, ale udzielano również pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej. W 2002r. skorzystało z niej 3113 rodzin.

Główną przyczyną udzielenia pomocy społecznej w mieście jest bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (zwłaszcza w rodzinach niepełnych).

System pomocy społecznej w mieście składa się z wielu rodzajów instytucji, świadczących usługi różnym kategoriom klientów. Podstawową instytucją udzielającą wsparcia jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu.

Mieszkańcy miasta obsługiwani są przez pracowników socjalnych w trzech Punktach Terenowych - „ZAGÓRZE”, „CENTRUM” i „NAFTOWA”, 11 Przychodniach oraz Poradni Zdrowia Psychicznego.

Do stacjonarnych form opieki społecznej działających w mieście zaliczyć należy 2 Domy Pomocy Społecznej (160 miejsc), zapewniające całodobową opiekę osobom, które z powodu choroby lub wieku nie są w stanie prowadzić samodzielnej egzystencji. Placówki te dla swoich podopiecznych świadczą usługi: bytowe, opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne oraz umożliwiające korzystanie ze świadczeń przysługujących z tytułu powszechnego ubezpieczenia. Liczba osób korzystających w 2002r. wynosiła 198 osób.

W mieście działa Środowiskowy Dom Samopomocy „SALWE” przeznaczony dla osób chorych psychicznie oraz upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim, po leczeniu ambulatoryjnym lub szpitalnym, nie stanowiących zagrożenia dla samych siebie i otoczenia. Jednostka ta zapewnia udział w terapii indywidualnej, treningu umiejętności społecznych, zajęciach rozwijających pasję i zainteresowania, terapii zajęciowej, zajęciach ruchowych oraz psychoedukacji. Zabezpieczono w nim miejsca dla 70 osób. Z usług Domu w 2002r. skorzystało 120 osób. Dom posiada 4 miejsca hostelowe. W ciągu 2002r udzielono tu schronienia 15 osobom.

Na terenie Sosnowca działa Ośrodek Opiekuńczy dla Bezdomnych dysponujący 80 miejscami. W 2002r. schronienie znalazło tu 239 osób. Funkcjonuje również Noclegownia dla mężczyzn prowadzona przez „Caritas” z 40 miejscami, uruchomiona 28.11.2002r. Tylko do końca 2002r. skorzystało z niej 65 osób.

Sosnowiec posiada wśród ośrodków wsparcia jednostkę dla osób borykających się z problemem przemocy domowej, jest to Miejski Ośrodek Opieki i Profilaktyki Dziecka i Rodziny. Ośrodek dysponuje 50 miejscami. W 2002r. otrzymało tu schronienie 146 osób.

W strukturach Centrum Usług Socjalnych i Wsparcia znajdują się:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Mieszkania chronione,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej,
- Świetlica socjoterapeutyczna,
- Stołówka Środowiskowa.

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej udzielana jest pomoc psychologiczna, prawna i socjalna osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej (dotkniętych zdarzeniami losowymi, w trudnej sytuacji psychicznej, życiowej itp.). Ośrodek dysponuje 28 miejscami hostelowymi. W 2002r. schronienie znalazło tu 81 osób.

Inną formą pomocy środowiskowej są mieszkania chronione. W Sosnowcu istniejące mieszkania chronione stanowią formę pomocy dla osób opuszczających rodziny zastępcze oraz niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych np. domy dziecka (13 mieszkań - przeznaczonych dla osób usamodzielnianych). W 2002r. z tej formy pomocy skorzystało 15 osób.

W mieście łącznie działają 3 Dienne Domy Pomocy Społecznej dysponujące w 2002r. ogółem 105 miejscami (przeznaczone dla osób samotnych pozbawionych pomocy, a wymagające jej z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn). Zapewniają one swoim podopiecznym wyżywienie, dostęp do kultury, rekreacji prowadzą terapię zajęciową. Z usług domów w 2002r. skorzystało 130 mieszkańców miasta.

W Sosnowcu działa Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy. Do zadań tej placówki należy w szczególności pomoc rodzinom zastępczym, inicjowanie i wspomaganie zastępczych form opieki i wychowania rodzinnego, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze lub adopcyjne, prowadzenie poradnictwa rodzinnego i terapii rodzinnej dla dzieci i rodziców dzieci umieszczonych w rodzinnej opiece zastępczej. Instytucja ta zajmuje się także wspieraniem rodziców naturalnych, w tym rodziców dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W 2002 r. działaniami Ośrodka objęto 925 osób.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze to różnego typu placówki stacjonarne i środowiskowe. Na terenie miasta funkcjonują 3 Domy Dziecka (placówki socjalizacyjne) dysponujące 123 miejscami. W 2002r. opiekę znalazło tu 298 dzieci. Zapewniają one całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej.

W Sosnowcu funkcjonuje również Ośrodek Pomocy Wychowawczej z 28 miejscami opieki całodobowej – skorzystało z niej 65 dzieci oraz ogniskiem wychowawczym (placówka wsparcia dziennego) z 15 miejscami, gdzie w ciągu 2002r. opieką objęto 22 dzieci.

Innymi placówkami wsparcia dziennego funkcjonującymi w jednostkach pomocy społecznej na terenie miasta jest świetlica socjoterapeutyczna oraz dwie świetlice środowiskowe. Łączna liczba miejsc w tych świetlicach wynosi 70, skorzystało z nich w 2002r. 91 dzieci. Tego typu placówki działają w najbliższym środowisku lokalnym dziecka, wspierają rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, zapewniają pomoc rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami, współpracują ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

W funkcjonujących w 2002 r. w mieście 279 rodzinach zastępczych przebywało ogółem 360 dzieci.

Na terenie miasta działają również 2 Stołówki Środowiskowe, które w 2002r. przygotowywały posiłki dla 299 osób i 91 dzieci w świetlicach (łącznie wydano 56 695 posiłków).

Skala problemów sprawia, że istniejące instytucje odpowiedzialne za wsparcie rodzin i osób w sytuacjach trudnych nie zawsze w stanie są w pełni odpowiedzieć na zapotrzebowanie społeczne i zagwarantować właściwy zakres oraz poziom świadczeń. Realizacja zintegrowanej polityki społecznej wymaga ścisłej współpracy wielu podmiotów działających w sposób zharmonizowany. Obok organów samorządowych miejską politykę społeczną współtworzą również organizacje pozarządowe.

Ochrona zdrowia

Problemy w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców Sosnowca są typowe dla środowiska wielkoprzemysłowego. Trwające od lat zakłócenia równowagi ekologicznej wpływają niekorzystnie na zdrowie mieszkańców, co wiąże się ze zwiększoną zachorowalnością mieszkańców oraz ich długością okresu życia. Starzenie się społeczności, wzrost kosztów leczenia, brak dostatecznej ilości specjalistycznej aparatury, a także bezrobocie i ubożenie społeczeństwa wyznaczają kierunki działań w zakresie opieki zdrowotnej w mieście.

Wyszczególnienie	Sosnowiec
ŁÓŻKA W SZPITALACH OGÓLNYCH NA 10.000 TYS. MIESZKAŃCÓW	85,1
PRACOWNICY MEDYCZNI NA 1.000 LUDNOŚCI (OSOBA) :	
LEKARZE	3,4
LEKARZE STOMATOLODZY	0,3
FARMACEUCI	0,9
PIELĘGNIARKI	7,2
LECZENI W CIĄGU ROKU	49.454
PORADY UDZIELONE W CIĄGU ROKU W PLACÓWKACH AMBULATORYJNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ (NA 1 MIESZKAŃCA)	3,2
DZIECI W ŻŁOBKACH	181
LICZBA LUDNOŚCI NA 1 APTEKĘ I PUNKT APTECZNY	3.650
MIESZKAŃCY DOMÓW I ZAKŁADÓW SPOŁECZNYCH (OSOBY)	320
WARTOŚĆ UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ (na 1 świadczeniobiorcę w zł)	1184,2

W porównaniu z innymi dużymi miastami województwa śląskiego Sosnowiec posiada rozbudowaną sieć placówek lecznictwa zamkniętego, którą tworzy 5 szpitali ogólnych tj.:

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary;

- Szpital Miejski Nr 1;
- Szpital Nr 2 im. dr K. Zahorskiego;
- Centrum Pediatrii im. Jana Pawła II;
- Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej „Zagórze” Szpital Miejski Nr 3

oraz Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego z Kliniką Chorób Zawodowych i Regionalnym Ośrodkiem Ostkich Zatruc.

W powyższych placówkach udziela się średnio 47 000 świadczeń stacjonarnych a łącznie dysponują one 2025 łózkami, co daje wskaźnik 85,1 łózek na 10 tys. mieszkańców przy średniej województwa śląskiego 59,9.

W mieście brakuje jednak typowego oddziału psychiatrycznego oraz oddziału onkologicznego. Rozbudowy wymagają również oddziały: geriatryczny i rehabilitacyjny.

Usługi zdrowotne udzielane ambulatoryjne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz w zakresie stomatologii i protetyki na terenie miasta zabezpieczają Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego, w którego skład wchodzi 11 przychodni rejonowych oraz 4 Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

Świadczenia ambulatoryjne na terenie miasta zabezpieczają również niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz indywidualne praktyki lekarskie.

W sumie w mieście funkcjonują 93 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej w tym 33 zakłady stomatologiczne oraz

- 104 gabinety lekarskie,
- 65 gabinetów protetyki stomatologicznej,
- 46 gabinetów zabiegowych.

W ramach opieki ambulatoryjnej w roku 2002 udzielono 768.662 porad, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi 3,2 porad.

Pod względem dostępności do usług medycznych Sosnowiec przekracza średnią występującą na terenie województwa.

Wskaźnik ten kształtuje się dla miasta na następującym poziomie:

Lekarze - 33,6 na 10 tys. mieszkańców (średnia dla województwa 24,4).

Pielęgniarki i położne - 75,7 na 10 tys. mieszkańców (średnia dla województwa 24,4).

Nasylenie kadrami lekarską i pielęgniarską jest następujące :

- lekarzy 800,
- pielęgniarek i położnych 2394.

Na terenie miasta funkcjonuje 66 aptek, 65 z nich to apteki prywatne. Liczba osób przypadających na 1 aptekę wynosi 3,65 tys. mieszkańców, średnia województwa wynosi 4,6 tys.

Miarą poziomu cywilizacyjnego jest wskaźnik śmiertelności niemowląt, który dla Sosnowca wynosi 7,4 na 1000 żywych urodzeń przy 10,1 w województwie śląskim, co stawia miasto w dość korzystnym świetle pod tym względem.

Stan zdrowia społeczeństwa Sosnowca jest zbliżony do poziomu występującego w województwie śląskim. W związku z tym, tak jak na terenie całego województwa, tak i w naszym mieście długotrwała degradacja środowiska naturalnego spowodowała zwiększoną zachorowalność mieszkańców na niektóre choroby m.in.:

- choroby układu krążenia,
- choroby nowotworowe,

- choroby układu oddechowego,
- choroby układu nerwowego.

Kultura

Sosnowiec – miasto o ponad stuletnich tradycjach, mimo młodego wieku posiada bogate tradycje i osiągnięcia kulturalne. Kształtowanie się charakteru miasta uwarunkowane było specyficznym położeniem geograficznym (na trasie kolei warszawsko-wiedeńskiej), historycznym (usytuowanie w Trójkącie Trzech Cesarzy), a także kulturowym, czyniąc z niego swoisty tygiel narodowościowy.

Polityka kulturalna jest jednym z ważniejszych zadań własnych samorządu lokalnego którego planowanym zamierzeniem jest podjęcie wszelkich działań zmierzających do wzrostu udziału społeczeństwa w tworzeniu, upowszechnieniu i dostępności dóbr kultury,

Właściwa realizacja tego programu to zapewnienie mieszkańcom powszechnego dostępu do dóbr kultury oraz objęcie mecenatem najbardziej strategicznych instytucji, placówek oraz przedsięwzięć w tym obszarze. Zadania te miasto realizuje przede wszystkim poprzez stwarzanie warunków organizacyjnych i finansowych niezbędnych do rozwoju działalności kulturalnej. Dlatego też bezpośrednią opieką została objęta grupa instytucji pełniących funkcję głównych ośrodków kulturotwórczych, finansowanych z budżetu miasta, do których w 2003 roku należą:

- *Teatr Zagłębia,*
 - *Miejska Biblioteka Publiczna im .G. Daniłowskiego wraz z 24 filiami,*
 - *Muzeum,*
 - *Sosnowieckie Centrum Sztuki-Zamek Sielecki,*
 - *Klub im. Jana Kiepury,*
 - *Klub Osiedlowy „Maczki”,*
- Ponadto 2 spółki z udziałem miasta:
- *Sosnowiecka Korporacja Wydawnicza SCW „Kurier Miejski” spółka z o.o.,*
 - *Radio” Eska –Rezonans” spółka z o.o.*

Infrastrukturę kulturalną miasta wyznaczają również instytucje i placówki kultury będące w strukturze spółdzielni mieszkaniowych.

Należą do nich kluby: "Bakcył", „Bios", "Krzak", "Rudna", "Ziemowit", "13 Muz", "Kalinówka".

Działają także placówki, dla których organizatorami są uczelnie, osoby prywatne lub instytucje pozarządowe, do nich należą m.in.: Kino Muza, kluby studenckie "Remedium" i "Farmakon", Foto Galeria Łakomskich, Galeria "U Belfrów", Zagłębiowski Instytut Sztuki im. Stanisława Gawrona.

Sosnowiec posiada niezbyt liczną sieć placówek kultury niemniej jednak są one placówkami bardzo profesjonalnymi, prężnie działającymi oraz wyspecjalizowanymi w swojej branży.

Wśród miast naszego regionu Sosnowiec posiada najlepiej działającą w województwie śląskim pod względem upowszechniania czytelnictwa sieć placówek bibliotecznych.

Wyszczególnienie (dane z 2001r.)	Sosnowiec	Województwo
Biblioteki publiczne łącznie z filiami (placówka)	22	858
Księgozbiór w bibliotekach i placówkach bibliotecznych na 1.000 ludności w woluminach	3.297	3.471
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1.000 ludności (osoba)	262,5	215,8
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych na 1 czytelnika (wolumin)	22,5	20,8
Teatry i instytucje muzyczne (placówka)	1	24
Liczba przedstawień i koncertów na 1.000 ludności (impreza)	0,9	1,01
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych na 1.000 ludności (miejsce)	1,4	1,8
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1.000 ludności (osoba)	223,6	254
Muzea (placówka)	1	38
Zwiedzający muzea i wystawy na 1.000 ludności (osoba)	159,6	148
Miejsca na widowni w kinach stałych na 1.000 ludności (miejsce)	2,4	5,4
Widzowie w kinach na 1.000 ludności (osoba)	533	472

Dziedzictwo kulturowe Sosnowca stanowi kapitał, którego świadome zachowanie i wykorzystanie daje poczucie tożsamości i ciągłości historycznej mieszkańcom miasta. Należyta promocja dobrze utrzymanych zabytków uczyni miasto miejscem atrakcyjnym również dla przyjezdnych.

Miasto posiada 30 obiektów wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa śląskiego. Składają się na tę liczbę wszystkie historyczne założenia rezydencjonalne: Zamek Sielecki i dawne pałace właścicieli zakładów włókienniczych z należącymi do nich parkami, świątynie różnych wyznań wśród których na szczególną uwagę zasługuje Katedra Wniebowzięcia NMP z polichromią Tetmajera i Uziębły oraz cerkiew. Są na tej liście dwa sosnowieckie dworce; banki, szkoły. Zdecydowana większość historycznej zabudowy Sosnowca nie figuruje w rejestrze zabytków, chociaż też zasługuje na zachowanie dla przyszłych pokoleń. W stosunku do niej, w miarę możliwości prawnych i finansowych, samorząd powinien prowadzić działania zapewniające skuteczną ochronę.

Mowa tu m.in. o zabudowie mieszkaniowej (kamienicach, dawnych osiedlach robotniczych i urzędniczych) odznaczającej się walorami urbanistycznymi i architektonicznymi; obiektach przemysłowych i poprzemysłowych; kościołach, kapliczkach i cmentarzach. Stan zachowania tych obiektów jest bardzo różny, tak jak różna jest sytuacja finansowa i stan świadomości ich właścicieli i użytkowników.

W przypadku obiektów stanowiących własność komunalną samorząd ponosi pełną odpowiedzialność za ich utrzymanie i wykorzystanie w sposób odpowiadający ich wartości. Tak jest w przypadku Zamku Sieleckiego, dawnego pałacu Schoena przy ul. Chemicznej, siedziby Teatru Zagłębia, budynku przy ul. Małachowskiego 3, zabytkowych parków.

W kręgu zainteresowań samorządu lokalnego znajdują się również pozostałe zabytki postrzegane jako wspólne dziedzictwo społeczności Sosnowca. Poza działaniami mającymi na celu stworzenie sprzyjających warunków finansowych i prawnych dla ich ochrony ważną sprawą jest wytworzenie w społeczności naszego

miasta związku emocjonalnego z miejscem zamieszkania, nauczenie szacunku dla dorobku przeszłych pokoleń.

Jednym z ważnych celów perspektywicznego rozwoju kultury w Sosnowcu jest zachowanie i ochrona aktualnego stanu i bazy obiektów kultury oraz zaplanowanie dalszego kierunku działań i rewitalizacji zagrożonych obszarów kulturowych. Zadania te będą realizowane poprzez ciągłe udoskonalenie i poszerzanie bazy kulturalnej, udostępnianie jej osobom niepełnosprawnym oraz realizację programów imprez kulturalnych, które sprzyjają integracji społecznej na rzecz miasta i regionu.

Sport

Sosnowiec jest miastem o bogatych, sięgających początku ubiegłego wieku, tradycjach sportowych. Upowszechnianie sportu, rekreacji ruchowej, turystyki i wszelkich innych działań mających na celu poprawę sprawności fizycznej mieszkańców było i jest nadal jednym z ważniejszych zadań samorządu gminnego.

Transformacja ustrojowa spowodowała wiele zmian w zakresie działania klubów i stowarzyszeń sportowych jednak dzięki zaangażowaniu i pomocy władz samorządowych kluby i stowarzyszenia mogą dalej prowadzić działalność szkoleniową i statutową.

W Sosnowcu działa 36 klubów i stowarzyszeń sportowych. Sportową wizytówką miasta są pierwszoligowe kluby KP „Polska Energia SSA, KKS „Czarni”, KS „Filar”, Sosnowieckie Towarzystwo Hokejowe oraz drugoligowy KKS „Zagłębie” SSA. Ponadto „Zagłębie” SSA, AKS „Niwka”, KS „Górnik”, KS „Budowlani”, Sosnowiecki Klub Karate, KS „Piast”, KS „Weltour”, KS „Aven”, MTS „Płomień”, TS „Irex”, Międzyszkolny Klub Sportowy, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Towarzystwo Rozwoju Hokeja „Zagłębie”, KS „Dragon”, Klub Rekreacyjno – Sportowy „Zew”, KS „Salwa”, Stowarzyszenie Rozwoju Kultury Fizycznej, Hipoterapii i Jeździectwa „Ostrowy”, Ośrodek Jeździecki „Rancouver”, Klub Żeglarski przy Hucie im. E. Cedlera, Klub Żeglarski „Zagłębie”, Towarzystwo Żeglarskie „Mors”, Towarzystwo Żeglarskie „Prometeusz”, Stowarzyszenie Sportów Ekstremalnych, Zagłębiowskie Towarzystwo Tenisowe, Stowarzyszenie Młody Sportowiec, Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze, Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej wraz z 6 ogniskami, Zagłębiowskie Stowarzyszenie Rehabilitacyjno – Sportowe „Wulkan”.

W klubach tych trenuje oprócz seniorów ponad 3 tysiące dzieci i młodzieży w 45 specjalistycznych sekcjach.

Z powodzeniem funkcjonują również szkoły mistrzostwa sportowego: Polskiego Związku Hokeja na Lodzie i Polskiego Związku Piłki Siatkowej. Wychowankowie SMS PZHL mają w swoim dorobku m.in. zdobycie III miejsca na Mistrzostwach Świata gr. B , II miejsca w II Dywizji. Natomiast zawodniczki SMS PZPS mogą poszczycić się wywalczeniem: tytułu Mistrza Europy Kadetek, II miejsca na Mistrzostwach Europy i III miejsca na Mistrzostwach Świata Kadetek oraz Mistrzostwa Europy Juniorek.

W mieście funkcjonuje 25 obiektów sportowo-rekreacyjnych służących sportowcom oraz mieszkańcom. Obiekty miejskie to: stadion LA przy al. Mireckiego,

stadion piłkarski przy ul. Kresowej, hale widowiskowo-sportowe przy ul. Braci Mieroszewskich, Żeromskiego, Baczyńskiego, stadion zimowy przy ul. Zamkowej, kryta pływalnia przy ul. Żeromskiego, kryta pływalnia przy ul. Hubala-Dobrzańskiego, kąpieliska „Sielec” i „Niwka”, korty tenisowe przy ul. Szkolnej, ośrodek wypoczynkowo-rekreacyjny „Stawiki”, oraz baza sportowa szkół. Administratorami miejskich obiektów sportowych oprócz MOSiR są również kluby i stowarzyszenia sportowe: KS „Budowlani” administruje obiektem przy ul. 1 Maja, TKKF stadionem przy Al. Mireckiego a KS „Weltour” ośrodkiem rekreacyjno – wypoczynkowym „Leśna” w Kazimierzu Górniczym. Kluby wykorzystują obiekty na prowadzenie działalności statutowej oraz dbają o utrzymanie ich dobrego stanu technicznego. Na terenie Sosnowca znajdują się również obiekty sportowo-rekreacyjne nie będące własnością miasta. Są to m.in. obiekty Śl. DOKP (stadion KKS „Czarni” przy Al. Mireckiego), Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. KWK „Kazimierz-Juliusz”, spółdzielni mieszkaniowych oraz prywatnych właścicieli.

Jednym z ważnych celów perspektywicznego rozwoju sportu w mieście będzie zachowanie i ochrona aktualnego stanu obiektów oraz zaplanowanie dalszych działań zmierzających do zapewnienia wysokiego standardu usług w obiektach sportowych co wymaga znacznych nakładów finansowych. Niezależnie od środków gminnych władze samorządowe podejmowały szereg działań w wyniku których, pozyskano dotacje z Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska.

Obecnie władze samorządowe podejmują działania zmierzające do zmiany wizerunku miasta z przemysłowego na ośrodek sportu, turystyki, rekreacji i usług. Przyciągnięcie turystów jest zadaniem priorytetowym bowiem Śląsk jest w pierwszej piątce najbardziej atrakcyjnych turystycznie województw w kraju. W roku ubiegłym region odwiedziło blisko 5 mln turystów. Przyjechali odpoczywać i zwiedzać. Przyciągnęły ich Beskidy, Jura Krakowsko-Częstochowska, uzdrowiska i miejsca kultu religijnego. Sosnowiec, ze względu na centralne położenie na terenie województwa ma dobre warunki dla rozwoju turystyki tranzytowej. Oprócz świadczenia usług noclegowych można wzbogacić ofertę udostępniając turystom obiekty kulturalne oraz sportowo-rekreacyjne. Ważnym działaniem w tym kierunku będzie promowanie Sosnowca na targach turystycznych w Warszawie, Katowicach, Poznaniu, Berlinie i Pradze.

4. INFRASTRUKTURA

Informacje ogólne

Sosnowiec należy do jednych z ważniejszych węzłów komunikacyjnych województwa. Miasto znajduje się na przecięciu tras łączących południową część Europy z północną oraz wschodnią z zachodnią, którymi odbywa się większość tranzytu krajowego i międzynarodowego.

Przez miasto przebiega droga krajowa nr 1 Cieszyn - Bielsko-Biała – Łódź – Gdańsk oraz droga krajowa nr 94 Katowice – Kraków. W odległości 12 km od centrum miasta znajduje się autostrada A-4 Wrocław – Kraków.

Wyszczególnienie (dane na 2002 r.)	Sosnowiec
DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI (km/100 km ²)	333,5
SAMOCCHODY ZAREJESTROWANE NA 1.000 LUDNOŚCI (w szt.)	288,5
PLACÓWKI POCZTOWE NA 10 TYS. LUDNOŚCI	4,1
ABONENCI TELEFONII PRZEWODOWEJ W TP SA NA 1.000 MIESZKAŃCÓW	321,6
SIEĆ ROZDZIELCZA (w km)	
WODOCIĄGOWA	570,10
KANALIZACYJNA	365,19
GAZOWA	387,00

Znaczącą rolę w infrastrukturze miasta odgrywa sieć linii kolejowych. W Sosnowcu znajdują się dwa dworce i pięć stacji kolejowych zapewniających dostępność do połączeń krajowych i międzynarodowych. W odległości 20 km od miasta położone jest międzynarodowe lotnisko Katowice – Pyrzowice, a w odległości 70 km – lotnisko w Balicach pod Krakowem.

Transport

Szybki rozwój, na przestrzeni ostatnich lat, komunikacji drogowej wymaga dostosowania do takich zadań sieci miejskich dróg. Stopień obciążenia dróg powoduje konieczność ich modernizacji i remontów co wymaga znacznych nakładów finansowych.

Łączna długość wszystkich dróg w mieście wynosi 333,5 km, w tym:

- drogi krajowe - 12,0 km,
- drogi powiatowe - 106,6 km,
- drogi gminne - 214,9 km.

W Sosnowcu zarejestrowanych jest 80.421 pojazdów samochodowych. Na 1.000 mieszkańców przypada 288 samochodów osobowych (województwo 263 samochody).

W Sosnowcu dobrze rozwinięty jest układ komunikacji tramwajowej i autobusowej, łączący gminę z Katowicami, Dąbrową Górniczą, Mysłowicami i innymi miastami regionu. Przez teren miasta przebiegają 52 linie autobusowe, obsługiwane przez Komunikacyjny Związek Komunalny GOP z Katowic oraz Związek komunalny „Komunikacja Międzygminna” z Jaworzna.

Usługi transportowe świadczą również przewoźnicy prywatni. W Sosnowcu istnieje również 5 linii tramwajowych z czego jedna w całości znajduje się w jego obrębie, a cztery pozostałe stanowią połączenia z Katowicami, Mysłowicami oraz Dąbrową Górniczą i Będzinem.

Telekomunikacja

System łączności telefonicznej zapewnia nowoczesna centrala automatyczna o pojemności 100 tys. numerów. Rozbudowa sieci telefonicznej, pozwoliła stworzyć nadwyżkę numerów w stosunku do liczby ubiegających się. Dziś w ruchu

automatycznym można z Sosnowca dodzwonić się do prawie wszystkich krajów świata.

W ostatnich latach widoczny jest gwałtowny wzrost liczby abonentów sieci telefonii komórkowej obsługiwanej przez trzech operatorów tj. Centertel, Era GSM, Plus GSM, stanowiąc istotne uzupełnienie sieci przewodowej.

Infrastruktura energetyczna, gazowa i ciepłownicza

Na terenie Miasta Sosnowca zlokalizowane są stacje transformatorowe GPZ 110/SN oraz liczne powiązania sieci dystrybucyjnej 30 kV, 20 kV i 6 kV z siecią zasilaną z sąsiednich GPZ-tów, zapewniając istniejącemu systemowi elektroenergetycznemu bardzo wysoką pewność i bezpieczeństwo zasilania dla odbiorców energii elektrycznej.

Przez obszar Sosnowca przebiegają linie energetyczne należące do trzech operatorów:

- Polskich Sieci Elektroenergetycznych - Południe Sp. z o.o.,
- Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A. w Gliwicach,
- Będzińskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A.

Najbardziej rozbudowaną sieć elektroenergetyczną posiada Będziński Zakład Elektroenergetyczny S.A., który jest głównym przedsiębiorstwem, dostawcą energii elektrycznej dla odbiorców z terenu Miasta Sosnowca.

Eksploatacją sieci gazowniczych w mieście zajmuje się Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. poprzez Górnośląską Spółkę Gazownictwa z siedzibą w Zabrze.

Na obszarze miasta gaz rozprowadzany jest siecią rozdzielczą średniego i niskiego ciśnienia. Miasto nie posiada własnych źródeł gazu i zaopatrywane jest w gaz z systemu krajowego.

Stan na 2001 r.				
Sieć gazowa czynna rozdzielcza w km	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	Odbiorcy gazu sieciowego	Zużycie gazu sieciowego w gospodarstwach domowych	
			w dm ³	na 1 mieszkańca w m ³
379,7	7261	51749	22427	93,3

Przez Miasto przebiegają dwie linie gazociągów wysokoprężnych, z których odbiorcy przemysłowi i komunalni zasilani są w gaz wysokometanowy GZ-50.

Linie te przebiegają w następujących ciągach gazowniczych:

- linia o średnicy DN 400 i ciśnieniu 2,5/2,0 MPa biegnie na kierunku Północ - Środula Dolna - Zagórze - Śródmieście – Radocha;
- linia dwuprzewodowa z przesyłem gazu rurami o średnicach DN 400 i ciśnieniu 1,6/1,2 MPa oraz DN 500 i ciśnieniu 4,0/2,5 MPa biegnie na kierunku: Pogoń - Stary Sosnowiec - Bobrek - Zawodzie - Kazimierz.

Istniejąca rozbudowana sieć średnioprężna zaopatruje praktycznie cały obszar miasta. Największa ilość gazociągów średnioprężnych zlokalizowana jest w rejonie byłej KWK „Porąbka - Klimontów” oraz KWK „Kazimierz - Juliusz” sp. z o.o.

Rozdział gazu realizowany jest za pośrednictwem 18 stacji redukcyjnych znajdujących się w eksploatacji Rejonu Gazowniczego w Sosnowcu oraz pięciu stacji będących własnością i w eksploatacji innych zakładów przemysłowych.

Sieć gazownicza w mieście jest bardzo rozbudowana. Jej długość wynosi 341,5 km. Wszystkie dzielnice, z wyjątkiem dzielnicy Maczki – Bór, mają zasilanie gazem.

System ciepłowniczy Sosnowca zasilany jest ze źródeł zlokalizowanych na terenie miasta oraz zewnętrznych źródeł ciepła w Będzinie i Czeladzi. Źródłami zewnętrznymi włączonymi w system ciepłowniczy miasta są Elektrociepłownia Będzin S.A. oraz system ciepłowniczy Zakładu Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (źródła po byłej KWK „Saturn”).

Ciepło z Elektrociepłowni Będzin S.A. zasila system ciepłowniczy Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej z Dąbrowy Górniczej, które pełni rolę dystrybutora ciepła z EC Będzin. Na terenie miasta Sosnowca PEC rozprowadza ciepło trzema trasami przesyłowymi, tj. magistralami nr 1, nr 4 i nr 5.

Łącznie poprzez system ciepłowniczy eksploatowany przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej z Dąbrowy Górniczej dostarczane jest około 39,1 % ciepła dla ogólnego zaopatrzenia odbiorców w mieście Sosnowcu.

Na terenie miasta zlokalizowane są zawodowe i przemysłowe źródła energii cieplnej, w tym osiem o mocy powyżej 10 MW oraz małe kotłownie w większości węglowe o mocy poniżej 1 MW w ilości około 254 charakteryzujące się niską sprawnością i wysoką emisją szkodliwych substancji.

Należy zaznaczyć, że w skojarzeniu z produkcją energii elektrycznej wytwarzane jest tzw. „ekologiczne” ciepło w dwóch źródłach ciepła tj. w EC Będzin S.A. i EC przy Hucie im E. Cedlera.

Zasoby mieszkaniowe

Realizacja założeń „Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta w latach 2002-2006” pozwala na racjonalną gospodarkę substancją mieszkaniową na terenie gminy.

Zasób mieszkaniowy miasta Sosnowca według stanu na dzień 31.12.2002 r. to:

- 1) 296 budynków będących własnością miasta,
- 2) 126 budynków będących własnością osób fizycznych, których właściciele nie są znani lub nie zostało ustalone miejsce ich pobytu,
- 3) 237 Wspólnot Mieszkaniowych, w których miasto jest właścicielem 7527 lokali mieszkalnych.

Zamieszkane zasoby mieszkaniowe Sosnowca wynoszą ogółem 87,2 tys. mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi około 53,8 m², (w województwie 60,7 m²). Średnie zagęszczenie mieszkań w mieście wynosi 2,67 osoby na mieszkanie oraz 0,83 osoby na 1 izbę.

Lp	Spółdzielnie mieszkaniowe działające na terenie Miasta Sosnowca	Liczba mieszkań będących w zasobach spółdzielni
1	"Lokum"	2.363
2	"Sokolnia"	303
3	"Jedność"	164
4	"Niwka"	548
5	"Premil"	572
6	"Sielec"	3.997
7	"Srodula"	3.248
8	"Hutnik"	8.714
9	Sosnowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	9.970
10	Spółka Mieszkaniowa "Niwka-Modrzejów" Sp. z o.o.	2.734
11	"Jagiellonka"	4.090
12	"Osada"	52
13	"Zagórze"	3.584
14	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "ADM" Sp. z o.o.	1.760
RAZEM		42.099

Poniżej przedstawiono stan wyposażenia w instalację mieszkań zamieszkałych (stan na 2002 r.).

Ogółem	w tym mieszkania wyposażone w:									
	wodociąg		Ustęp splukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz		centralne ogrzewanie	
	razem	w tym z sieci	razem	w tym z odprowadzeniem do sieci			z sieci	z butli	zbiorowe	indywidualne
	w tysiącach									
87,2	86,7	86,1	83,5	78,1	81,8	78,3	64,2	12,5	57,9	10,0

Z mieszkaniowego zasobu miasta wydzielono 100 budynków (1226 mieszkań) o niskim standardzie, które są przeznaczone na lokale socjalne i wyłączone są ze sprzedaży na rzecz najemców. Wynika to z konieczności wywiązywania się Gminy z obowiązku wskazywania lokali socjalnych na realizację orzeczeń sądowych.

Mieszkaniowy zasób miasta może ulec zmniejszeniu lub zwiększeniu jeżeli budynki wymienione w punkcie 2 powyżej, zostaną przekazane ich właścicielom albo przejmie je miasto w sposób bezsporny i zgodny z obowiązującym prawem. Przemiany gospodarcze powodują także istotne przekształcenia w sferach własności.

Likwidowane duże przedsiębiorstwa państwowe, które posiadały niekiedy znaczne ilości budynków mieszkalnych i oddzielnych mieszkań, mogą po przeprowadzeniu stosownych procedur zwiększyć zasoby mieszkaniowe gminy. Dokonywać się także będzie w miarę możliwości prawnych i posiadanych środków finansowych gminy przejmowanie a następnie adaptowanie i modernizowanie innych budynków i obiektów znajdujących się na terenie miasta na cele mieszkaniowe zwiększające w ten sposób zasób gminny. Pomoże to (wraz z realizacją w większym stopniu zamian lokali) w rozwiązywaniu nabrzmiałego problemu zabezpieczenia mieszkań socjalnych na realizację orzeczeń sądowych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dochody z tytułu wynajmu lokali mieszkalnych i użytkowych - realizowane przez Miejski Zakład Zasobów Lokalowych, przeznaczone są na pokrycie bieżących kosztów eksploatacji oraz w ograniczonym zakresie remontów.

Zgodnie z przyjętymi kierunkami w tym zakresie stopniowo kontynuowane są działania mające na celu doprowadzenie stawek czynszowych do poziomu zapewniającego pełne pokrycie kosztów bieżących napraw i eksploatacji gminnej substancji mieszkaniowej.

Zasady wprowadzania podwyżek zostały jednoznacznie określone przez ustawodawcę (Ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego- Dz. U. Nr 71 poz. 733 z 2001r.) w sposób znacznie ograniczający możliwości w tym zakresie.

W dotychczasowej praktyce miasto wypracowało określone zasady preferencyjnej sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących zasób mieszkaniowy gminy dotychczasowym najemcom. Wobec tego, że praktyka ta sprawdziła się będzie kontynuowana. Kwoty pozyskiwane z tej sprzedaży staną się w przyszłości dodatkowym źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej szczególnie w budynkach już tworzących Wspólnoty Mieszkaniowe.

Środowisko

Stan środowiska przyrodniczego w Sosnowcu ulega stopniowej poprawie w wyniku ograniczenia niektórych rodzajów działalności gospodarczej oraz wzrostu nakładów na jego ochronę. Wpływ na to ma również zwiększenie restrykcyjności przepisów, regulujących korzystanie ze środowiska oraz zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej.

Wyniki pomiarów wykonane przez zainstalowaną w Sosnowcu Stację Regionalnego Systemu Monitoringu Zanieczyszczeń Powietrza wskazują na znaczną poprawę czystości powietrza na obszarze miasta w stosunku do lat ubiegłych, jednak wciąż stężenie substancji szkodliwych w powietrzu pozostawia wiele do życzenia i stanowi istotne ryzyko zdrowotne dla mieszkańców.

Wyszczególnienie (dane za 2001 r.)	Sosnowiec
EMISJA PYŁÓW (tys. ton/rok)	0,1
EMISJA GAZÓW, BEZ CO ₂ (tys. ton/rok)	0,8
ODPADY NAGROMADZONE NA TERENACH ZAKŁADÓW w tys. t/km ²	27,8

ODPADY UCIAŻLIWE DLA ŚRODOWISKA (BEZ KOMUNALNYCH) NAGROMADZONE NA TERENACH ZAKŁADÓW (w tys. t)	2530,2
GRUNTY WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI ZDEWASTOWANE (w ha)	476,98
GRUNTY ZREKULTYWOWANE W CIĄGU ROKU OGÓŁEM (w ha)	4,1

Obecnie o stopniu zanieczyszczenia powietrza nie decyduje w tak dużej mierze przemysł lecz niska emisja oraz motoryzacja. Dlatego też głównym źródłem emisji pyłów i gazów do atmosfery są procesy spalania paliw w szczególności węgla, koksu, oleju opałowego i olejów napędowych. Spalanie tych substancji powoduje przedostawanie się do atmosfery m.in.: dwutlenku siarki, tlenku azotu i tlenku węgla.

Kolejnym problemem ekologicznym Sosnowca jest konieczność całkowitego uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta. Obecnie prawie 20% mieszkańców nie jest obsługiwana przez żadną oczyszczalnię. Duże znaczenie dla realizacji tego zadania będzie miało wybudowanie kolektora „Bobrek”, który zapewni odbiór ścieków z części Katowic, Mysłowic i Sosnowca.

Od kilku lat widoczne są pozytywne efekty poprawy funkcjonowania istniejących już na terenie miasta oczyszczalni ścieków (4 oczyszczalnie ścieków komunalnych oraz 2 oczyszczalnie administrowane przez zarządców osiedli mieszkaniowych). Największą jest oczyszczalnia „Radocha II” spełniająca wymogi w zakresie usuwania ze ścieków związków biogenych. W wyniku działania oczyszczalni znacznemu ograniczeniu uległy stężenia zawiesiny oraz metali ciężkich w szczególności cynku i ołowiu w wodach powierzchniowych i płynących.

(stan na 2001 r.)					
Sieć czynna rozdzielcza w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych		Ludność obsługiwana przez oczyszczalnię ścieków	
wodociągowa	kanalizacyjna	wodociągowe	kanalizacyjne	ogółem	w % ludności ogółem
430,8	357,2	10544	5366	190.460	79,4

Sosnowiec podobnie jak inne miasta naszego regionu boryka się z problemem zagospodarowania odpadów komunalnych i przemysłowych. W minionych latach wiele zrobiono w tym zakresie. Jednakże przeobrażenia gospodarcze występujące na terenie miasta dyktują konieczność podejmowania wciąż nowych zadań.

Odpady komunalne składowane są w Sosnowcu na składowisku spełniającym wszystkie wymogi ochrony środowiska prowadzonym przez Miejski Zakład Składowania Odpadów. Wzrastająca ilość odpadów wymusza konieczność racjonalnej gospodarki nimi poprzez rozbudowę miejskiego wysypiska oraz wprowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych i podejmowanie działań w celu właściwej ich utylizacji.

Zadanie to jest nierozdzielnie związane z wprowadzeniem w życie opracowywanego dla Sosnowca „Planu gospodarki odpadami”. Plan ten w znacznej mierze powinien usprawnić system gospodarki nimi (w szczególności dotyczy to odpadów komunalnych).

Tak jak w wielu miastach naszego województwa na terenie Sosnowca znajdują się obszary przemysłowe wymagające rekultywacji – w sumie 476,98 ha. Ich rekultywacja i ponowne przywrócenie walorów użytkowych jest procesem kosztownym i długotrwałym (w 2001r. przekształcono 4,1 ha nieużytków przemysłowych) a obecnie prowadzona jest rekultywacja terenu o łącznej powierzchni - 73,4 ha.

Do jednych z istotnych uciążliwości w środowisku miejskim należy hałas. Głównym jego źródłem jest ruch drogowy i kolejowy. Największe natężenie hałasu, tak jak i w innych ośrodkach miejskich, występuje wzdłuż ciągów komunikacyjnych (terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie tras komunikacyjnych). Podstawowym środkiem zapobiegawczym jest w tym przypadku budowa ekranów akustycznych z płyt poliwęglanowych (np. wzdłuż drogi krajowej DK-86).

Niestety nie rozwiązuje to problemu mieszkańców domów stojących wzdłuż „wewnętrznych” ulic miasta (duże natężenie komunikacji miejskiej – w tym tramwajowej oraz ruchu samochodów ciężarowych).

5. ZESTAWIENIE MOCNYCH I SŁABYCH STRON - ANALIZA SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Korzystne położenie geograficzne. • Dobry układ komunikacyjny. • Bliskie sąsiedztwo stolicy województwa i Portu Lotniczego w Pyrzowicach. • Dobrze rozwinięty system lokalnego transportu zbiorowego. • Wolne moce w mediach komunalnych (woda, gaz, energia elektryczna). • Rezerwa terenów pod budownictwo przemysłowe i mieszkaniowe. • Duży rynek konsumencki. • Wieloletnie tradycje gospodarcze. • Dobry klimat dla rozwoju przedsiębiorczości. • Funkcjonowanie Podstrefy Dąbrowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz Agencji Rozwoju Lokalnego. • Rozwinięty system usług bankowych i ubezpieczeniowych. • Wysoka jakość usług medycznych. • Posiadanie na terenie miasta specjalistycznych placówek służby zdrowia, klinik i szpitali specjalistycznych. • Dostępność szkół na wszystkich poziomach nauczania w tym wyższe uczelnie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nadmierne zanieczyszczenie wód powierzchniowych, będące wynikiem odprowadzania dużych ilości ścieków komunalnych i przemysłowych oraz zasolonych wód pokopalnianych. • Nie w pełni zorganizowana gospodarka odpadami. • Duże obszary poprzemysłowe wymagające rekultywacji, odbudowy i ochrony. • Degradacja naturalnej rzeźby terenu oraz obszarów miejskich (szkody górnicze) utrudniająca podejmowanie inwestycji oraz powodująca trudności w wyposażeniu niektórych terenów w infrastrukturę techniczną. • Niedostateczna ilość połączeń podstawowego układu drogowego miasta z sieciami dróg krajowych. • Niewystarczający stopień przystosowania obiektów i infrastruktury do oszczędzania energii. • Niedostatecznie rozwinięty system kanalizacyjny. • Niski poziom nowoczesności wytwarzanych produktów, niedostosowanie przetwarzanych produktów do wymogów międzynarodowych norm jakości, niska innowacyjność technologiczna sektorów gospodarki. • Niezadawalający udział nowoczesnych usług w tym obsługi biznesu. • Niski standard oraz zły stan techniczny zasobów mieszkaniowych. • Brak środków finansowych na budownictwo (w tym kwaterunkowe i socjalne) oraz na zatrzymanie degradacji technicznej zasobów mieszkaniowych. • Niedostateczna liczba mieszkań socjalnych.

<ul style="list-style-type: none"> • Ukształtowanie się ośrodka edukacyjnego o randze subregionalnej. • Funkcjonowanie licznych obiektów sportowych. • Rozległe tereny rekreacyjne oraz walory środowiska przyrodniczego (występowanie terenów cennych przyrodniczo oraz drzew uznanych za pomniki przyrody). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zła sytuacja finansowa placówek służby zdrowia w zakresie możliwości udzielania świadczeń zdrowotnych. • Zdekapitalizowana aparatura medyczna oraz infrastruktura placówek zdrowotnych (nie dostosowana do oczekiwań współczesnego społeczeństwa). • Niewystarczająca ilość specjalnych placówek dla osób z zaburzeniami psychicznymi, obłożnie chorych i stacjonarnej opieki paliatywnej. • Utrudniony dostęp do obiektów użyteczności publicznej osób niepełnosprawnych (bariery architektoniczne). • Pogarszająca się sytuacja demograficzna regionu, rosnąca liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, starzenie się społeczeństwa, malejący przyrost naturalny. • Niechęć pracowników restrukturyzowanych sektorów do podejmowania szkoleń i zmiany kwalifikacji. • Niechęć grup zagrożonych bezrobociem do zmiany zawodu, ograniczona liczba osób uzyskujących nowe kwalifikacje. • Marginalizacja i zagrożenie wykluczeniem społecznym dużych grup ludności. • Niewystarczający przyrost miejsc pracy tworzonych przez małe i średnie przedsiębiorstwa, brak trwałości miejsc pracy w tym sektorze. • Wysoki procent kobiet i ludzi młodych oraz absolwentów w łącznej liczbie bezrobotnych.
--	--

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość uzyskania międzynarodowego wsparcia finansowego i technicznego. • Wzrastająca dostępność do europejskich programów badawczo rozwojowych. • Przyjazny w naszych stronach klimat dla inwestorów zewnętrznych. • Rządowy program wsparcia rozwoju MSP oraz tworzenie nowych miejsc pracy. • Wzrost zainteresowania dziedzinami ochrony środowiska oraz rozwojem nowych form rekreacji. • Wzrost nakładów finansowych na inwestycje proekologiczne. • Sprzyjające warunki do rozwoju szkolnictwa wyższego. • Napływ kapitału i technologii w powiązaniu z bezpośrednimi inwestycjami. • Relatywnie niskie koszty pracy. • Mobilność młodego pokolenia i umiejętność przystosowania się do wymagań pracodawców. • Zainteresowanie młodych ludzi podnoszeniem kwalifikacji. • Znaczny stopień restrukturyzacji przemysłu wydobywczego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spowolnienie tempa rozwoju gospodarczego. • Kryzys finansów publicznych kraju. • Brak zdolności adaptacyjnych wielu firm sektorów do otwierania gospodarki na rynki światowe, zwłaszcza w odniesieniu do norm jakości. • Zagrożenia wynikające z nieracjonalnej eksploatacji zasobów naturalnych w latach ubiegłych. • Wzrost natężenia ruchu pojazdów przy braku wydajnego systemu komunikacji międzyregionalnej. • Niski poziom finansowania ze strony budżetu państwa w odniesieniu do procesów restrukturyzacji. • Przewidywany wzrost liczby bezrobotnych oraz wchodzenie w wiek produkcyjny osób w wyżu demograficznym.

II. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA SOSNOWCA do 2015 r.

1. Wizja rozwoju miasta SOSNOWCA.

Sosnowiec jest miastem młodym. Jako zorganizowany organizm miejski powstał zaledwie nieco ponad sto lat temu. W burzliwej historii opierał swój rozwój, swoją pomyślność, na nowoczesnych wtedy, gałęziach przemysłu ciężkiego: górnictwie i hutnictwie oraz współpracujących z nimi przemysłami: włókienniczym, metalowym i maszynowym. Postępowe i nowoczesne wtedy gałęzie przemysłu dzisiaj należą już do przeszłości. Likwidacja większości kopalń, ograniczanie produkcji hutniczej oraz upadek wielu przedsiębiorstw z nimi współpracujących uświadomiła władzom i mieszkańcom Sosnowca konieczność wyboru i określenie dróg rozwoju miasta w jego drugim stuleciu.

Sosnowiec, tak jak każda grupa społeczna, miasto, region, ma swoje ambicje, postulaty i wizje rozwoju.

Po pierwsze: miasto Sosnowiec pragnie doprowadzić do tego, by jego mieszkańcy byli ludźmi wykształconymi, o dużym potencjale intelektualnym, mogący dostosować się szybko do zmieniających się warunków życia społecznego i rynku pracy w nowoczesnej gospodarce rynkowej.

Po drugie: aby w Sosnowcu mieszkali ludzie zdrowi a funkcjonująca w mieście służba zdrowia działała w dobrze wyposażonych placówkach, dysponowała najlepszym sprzętem medycznym, była dobrze zorganizowana i zarządzana.

Po trzecie: aby Sosnowiec był miastem bardzo łatwo dostępnym komunikacyjnie, by drogi prowadzące do niego odpowiadały najwyższym współczesnym standardom a połączenia drogowe i komunikacyjne między jego dzielnicami były zawsze przejezdne i przyjazne dla środowiska oraz o odpowiednim standardzie.

Po czwarte: aby gospodarka miasta Sosnowca była nowoczesna, konkurencyjna oraz innowacyjna, by dorównywała jakością swoich wyrobów i produktów tym pochodzącym z krajów przodujących technologicznie.

Po piąte: aby miasto Sosnowiec realizowało zasady zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, by środowisko naturalne Sosnowca charakteryzowało się czystym powietrzem, wodą i ziemią; by dysponowało pełną infrastrukturą ochrony środowiska; by było przyjazne mieszkańcom, turystom oraz inwestorom a także dbającym o swoje dziedzictwo kulturowe.

2. Cele strategiczne rozwoju miasta.

OSIĄGNIĘCIE TRWAŁEGO ROZWOJU SOSNOWCA.

Sosnowiec jako ośrodek wyspecjalizowanych usług i nowoczesnej gospodarki, o czystym środowisku i zmodernizowanej infrastrukturze.

3. Priorytety

- A. WZROST WYKSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ROZWÓJ ICH ZDOLNOŚCI ADAPTACYJNYCH DO ZMIAN SPOŁECZNYCH I GOSPODARCZYCH
- B. POPRAWA STANU ZDROWIA, WARUNKÓW ŻYCIA ORAZ BEZPIECZEŃSTWA SOCJALNEGO I PUBLICZNEGO MIESZKAŃCÓW.
- C. ROZBUDOWA ORAZ UNOWOCZEŚNIENIE SYSTEMU TRANSPORTOWEGO, KOMUNIKACYJNEGO ORAZ PRZESYŁU MEDIÓW.
- D. WZROST INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI, W TYM MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW.
- E. ZWIĘKSZENIE ATRAKCYJNOŚCI MIASTA POPRZECZ INWESTYCJE, MODERNIZACJE, DOSKONALENIE FUNKCJONOWANIA ADMINISTRACJI SAMORZĄDOWEJ ORAZ POPRAWĘ ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO.
- F. INTEGRACJA Z UNIĄ EUROPEJSKĄ, ROZWIJANIE WSPÓŁPRACY MIĘDZYREGIONALNEJ, REGIONALNEJ, MIĘDZYGMINNEJ.

4. Uzasadnienie wyboru priorytetów:

A) Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych.

Uzasadnienie

Wykształcenie mieszkańców miasta będzie miało w przyszłości zdecydowany i pierwszorzędny wpływ na rozwój gospodarki, usług oraz kultury. Aby to zostało osiągnięte, w pierwszej kolejności powinien nastąpić rozwój szkolnictwa ponadgimnazjalnego i szkół wyższych a także usprawnienie funkcjonowania systemu kształcenia ustawicznego i doskonalenia zawodowego. Wzrost wykształcenia mieszkańców skutkować będzie wzrostem ich kwalifikacji zawodowych i stworzy możliwości trwałego rozwoju zaawansowanych technologicznie dziedzin gospodarki. Dążyć należy do zmiany struktury kształcenia na poziomie średnim zgodnej z potrzebami miasta oraz prognozami kształtowania się rynku pracy. Kierunkować się należy na kształcenie w specjalnościach szerokoprofilowych a odchodzić od kształcenia w specjalnościach wąskich. Rozwój zdolności adaptacyjnych mieszkańców do zmian społecznych i gospodarczych wymaga kształcenia ustawicznego umożliwiającego podnoszenie posiadanych kwalifikacji oraz reorientację zawodową mieszkańców. Działania te przyczynią się do ograniczenia negatywnych skutków procesów restrukturyzacji dotychczasowych tradycyjnych gałęzi i dziedzin gospodarki w mieście.

Cele pośrednie w priorytecie A

1. Przeprofilowanie systemu szkolnictwa ponadgimnazjalnego i rozbudowa szkolnictwa wyższego.
2. Rozszerzenie zakresu przekwalifikowań zawodowych i doksztalcania zawodowego
3. Wzmocnienie i rozwój środowisk twórczych.
4. Aktywizacja mieszkańców w tworzeniu i korzystaniu z dóbr kultury.

B) Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców.

Uzasadnienie

Priorytet „B” jest swoimi postanowieniami nakierowany podmiotowo na indywidualnego mieszkańca miasta Sosnowca. Dbalność o zdrowie, polepszenie dostępu do świadczeń zdrowotnych i lecznictwa zamkniętego oraz otwartego przyczyni się do polepszenia jakości życia w mieście, przyczyni się do tworzenia warunków do powstawania specjalistycznych ośrodków o europejskim standardzie; podniesienie standardu ośrodków lecznictwa specjalistycznego jak np.: Centrum Pediatrii oraz Centrum Zarządzania Kryzysowego i Powiadamiania Ratowniczego.

Przewiduje się także pomoc miasta w realizacji bardzo ważnego obszaru dla mieszkańców miasta a jest nim budownictwo mieszkaniowe. Prowadzone będą działania zmierzające do odnowienia i rewitalizacji centrum miasta oraz różne przedsięwzięcia prawne, organizacyjne i rzeczowe należące do zadań miasta a mające na celu wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego indywidualnego lub zbiorowego.

Dla mieszkańców miasta bardzo ważne jest poczucie bezpieczeństwa i ładu publicznego, które z jednej strony wpływają na kształtowanie się zachowań społecznych a z drugiej strony poprawiają wizerunek miasta w opinii społecznej i w regionie. Kwestie te są stawiane przez mieszkańców, w hierarchii potrzeb, na bardzo wysokich miejscach. Miasto Sosnowiec wspiera w tej dziedzinie działania administracji rządowej i wojewódzkiej finansując między innymi budowę instalacji systemu monitoringu w mieście oraz podejmowanie przedsięwzięć mających na celu doskonalenie i racjonalizowanie oświetlenia ulic i dzielnic miasta.

Cele pośrednie w priorytecie B.

1. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców miasta.
2. Zapewnienie powszechności dostępu do świadczeń zdrowotnych.
3. Doskonalenie funkcjonowania systemu pomocy społecznej w mieście.
4. Poprawa warunków mieszkaniowych.
5. Wzmacnianie więzi rodzinnych, przeciwdziałanie tendencjom odśrodkowym w rodzinie.
6. Propagowanie zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku.
7. Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego.

C) Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów.

Uzasadnienie

Współczesne nowoczesne systemy transportowe, komunikacyjne oraz informatyczne są niezbędnymi warunkami rozwoju w dzisiejszej dobie. Działania Sosnowca w zakresie rozwoju drogowego i komunikacyjnego dzielą się na dwa obszary. Pierwszy: to konieczność budowy nowych dróg miejskich uzupełniających i rozwijających już istniejącą sieć oraz poprawę jakości nawierzchni i przepustowości. Drugi obszar: to doskonalenie i rozbudowa dostępności komunikacyjnej miasta z otaczającym go regionem oraz sąsiednimi miastami. Działania te udrożnią i zwiększą dostępność transportową miasta oraz przyczynią się do poprawy płynności i drożności układu drogowego, a tym samym wzrostu wymiany gospodarczej. Rozwój ten skutkować będzie obniżaniem kosztów transportu,

zmniejszeniem emisji spalin i hałasu obciążających środowisko przyrodnicze i miejsca zamieszkania. Istotną rolę w łączności komunikacyjnej ze światem oraz z otwarciem znacznej części obszaru miasta Sosnowca na możliwość ekspansji gospodarczej inwestorów zewnętrznych będzie planowane połączenie części południowo-wschodniej miasta z terminalem CTL w Sławkowie a w nim z końcówką szerokiego toru prowadzącego na wschód.

Ważne będzie również powstanie innych centrów logistycznych i terminali transportu kombinowanego w tym do obsługi komunikacji publicznej. Poprawi to szybkość i bezpieczeństwo podróżowania oraz umożliwi szybkie przemieszczanie się osób wewnątrz miasta jak i wjazd oraz wyjazd z niego.

Atrakcyjność miasta zależna jest także od włączenia go i jego społeczeństwa w system gromadzenia i przetwarzania danych, np. włączenie się w infostradę regionalną przyczyni się do powstania społeczeństwa informatycznego zdolnego do sprostanania wyzwaniom współczesności.

Cele pośrednie w priorytecie C.

1. Udrożnienie i integracja układu komunikacyjnego Miasta.
2. Zwiększenie i udoskonalenie dostępności komunikacyjnej Miasta.
3. Rozbudowa i unowocześnianie sieci przesyłowych.
4. Rozwijanie systemów informatycznych i telekomunikacji.

D) Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw.

Uzasadnienie

Konieczność wzmocnienia innowacyjności współczesnej sosnowieckiej gospodarki i jej konkurencyjności poprzez rozwój nowych przedsiębiorstw i ich produktywności jest oczywistym nakazem chwili wynikającym z bezwzględnego zamierania tradycyjnych dla miasta gałęzi przemysłu i gospodarki. Miasto dysponuje atrybutami pozwalającymi na podejmowanie w nim działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwa działające w oparciu o nowoczesne i przodujące technologie.

Należą do nich: wysoka kultura przemysłowa, kwalifikowane kadry oraz rozwinięte (i planujące dalszy rozwój) zaplecze edukacyjne i akademickie. Nie bez znaczenia jest wspieranie rozwoju w mieście procesów innowacyjnych szczególnie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw.

Duży wpływ na wspieranie procesów innowacyjnych w mieście ma jego atrakcyjność inwestycyjna. Wpływa ona na sposób postrzegania miasta zarówno przez przyszłych jak i już działających w mieście inwestorów zagranicznych i krajowych.

Cele pośrednie w priorytecie D.

1. Działania na rzecz rozwoju badań naukowych oraz aplikacji nowych technologii.
2. Tworzenie warunków rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich siły i stabilizacji ekonomicznej.
3. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym potrzeb rozwojowych.
4. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta.
5. Wypracowanie i promowanie wizerunku miasta szczególnie przyjaznego określonym dziedzinom działalności gospodarczej.
6. Stymulowanie rozwoju usług.

E) Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizację, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Uzasadnienie

Rewitalizacja i permanentne unowocześnianie centrum miasta, rewitalizacja terenów pogórniczych i przemysłowych, przebudowa zdekapitalizowanych dzielnic i kwartałów zabudowy przyczyni się do zmiany dotychczasowego wizerunku miasta i zwiększenie jego atrakcyjności w oczach mieszkańców, turystów oraz potencjalnych inwestorów.

Poprawa jakości środowiska przyrodniczego miasta Sosnowca oznaczać będzie zmniejszenie ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do wód i gruntu, budowę nowych systemów kanalizacyjnych, ograniczanie zanieczyszczeń powierzchniowych gruntu. Istotną będzie racjonalna, nowoczesna gospodarka odpadami poprzez system ich segregacji, utylizacji oraz unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

Zwiększeniu atrakcyjności terenów Sosnowca będzie sprzyjać zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza oraz ochrona zasobów leśnych a także ochrona istniejących zasobów przyrodniczo cennych znajdujących się w granicach miasta.

Poprawa funkcjonowania administracji samorządowej poprzez unowocześnienie jej zasobów lokalowych oraz wyposażenia technicznego i informatycznego przyczyni się do sprawniejszej obsługi mieszkańców oraz kontaktów regionalnych, krajowych i międzynarodowych.

Cele pośrednie w priorytecie E.

1. Przekształcanie centrum miasta.
2. Rewitalizacja terenów przemysłowych i pogórniczych.
3. Renowacja i modernizacja starych dzielnic i zwartych kwartałów zabudowy.
4. Ukształtowanie i ochrona miejskiego systemu obszarów ochronnych.
5. Zmodernizowanie i wdrożenie systemu zagospodarowania odpadów.
6. Działania na rzecz poprawy jakości powietrza.
7. Utworzenie systemu kształtowania i korzystania z zasobów wodnych.
8. Ochrona dziedzictwa historyczno-kulturowego.
9. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta.
10. Kreowanie wizerunku miasta przyjaznego mieszkańcom i turystom – działania z zakresu public relations.
11. Poprawa obsługi mieszkańców przez jednostki działające na terenie miasta.
12. Doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej.

F) Integracja z Unią Europejską, rozwijanie współpracy międzyregionalnej, regionalnej, międzygminnej.

Uzasadnienie

W roku 2004 Polska stanie się członkiem Unii Europejskiej. Fakt ten wymusi podjęcie przedsięwzięć integracyjnych, poznawczych i adaptacyjnych struktur miejskich do wymogów związanych z tym wydarzeniem. Europeizacja i globalizacja są we współczesnym świecie warunkiem koniecznym i niezbędnym rozwoju w każdej dziedzinie życia i gospodarki.

Cele pośrednie priorytetu F.

1. Działania na rzecz integracji europejskiej.
2. Rozwijanie współpracy międzyregionalnej.
3. Rozwijanie współpracy regionalnej.
4. Rozwijanie współpracy międzygminnej.

III. PRIORYTETY I DZIAŁANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU ROZWOJU MIASTA SOSNOWCA.

1. Cel generalny PROGRAMU ROZWOJU MIASTA SOSNOWCA

Zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego miasta Sosnowca poprzez stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości, tworzeniu nowych miejsc pracy i przeciwdziałaniu marginalizacji obszarów oraz grup społecznych dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi w celu wyrównywania różnic w poziomie życia w odniesieniu do innych miast regionu, Polski oraz Unii Europejskiej.

2. Wyszczególnienie priorytetów w ramach Programu Rozwoju Miasta Sosnowca.

Lp	Nazwa priorytetu Programu	Wielkość środków przeznaczonych na realizację działań zawartych w Programie	% środków przeznaczonych na realizację działań zawartych w Programie
1.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności miasta Sosnowca	1.148.964.088	87
2.	Wzmocnienie bazy ekonomicznej i zasobów ludzkich w mieście Sosnowcu.	50.743.409	4
3.	Rozwój lokalny miasta Sosnowca.	117.836.070	9
4.	RAZEM	1.317.543.567	100

Suma środków finansowych przeznaczonych na realizację działań zapisanych w poszczególnych priorytetach składa się z następujących elementów: środki z budżetu państwa/województwa; środki z budżetu miasta Sosnowca; fundusze ze Wspólnoty Europejskiej; innych środków publicznych i środków finansowych prywatnych.

Kwota zapisana powyżej jest wielkością planowaną, przewidywaną do pozyskania i wykorzystania w czasie obowiązywania niniejszego Programu. Wielkość jej może oczywiście podlegać zmianom z różnych względów. Zmiany w wielkościach kwot przeznaczonych na realizację poszczególnych działań będą wpływać na stopień ich realizacji zarówno co do zakresu rzeczowego jak i przebiegu w czasie. Z tego też względu realizacja działań zapisanych w tym Programie może podlegać modyfikacjom m.in. ze względów finansowych.

Realizacja wielu zadań zapisanych w Programie uzależniona będzie, w całości lub w części, od pozyskania środków finansowych z Unii Europejskiej co będzie, być może, miało wpływ na ostateczny kształt oraz ilość zrealizowanych działań i przedsięwzięć.

3. Opis i uzasadnienie wyboru priorytetu.

Priorytet 1: **Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności miasta Sosnowca.**

a) cele operacyjne:

- poprawa powiązań infrastrukturalnych pomiędzy ośrodkami wewnątrz miasta Sosnowca, międzymiejskimi, wojewódzkimi, krajowymi,
- zwiększenie przepustowości i drożności miejskiego układu komunikacyjnego i transportowego
- poprawa jakości miejskiej sieci i układu dróg,
- podniesienie poziomu dostępności usług społecznych,
- rozwój infrastruktury naukowo-badawczej,
- rozwój społeczeństwa informatycznego,
- poprawa stanu ochrony środowiska,
- wzrost atrakcyjności wszystkich dzielnic miasta jako miejsca pracy i życia.

b) uzasadnienie wyboru priorytetu

Rozwój, rozbudowa i modernizacja technicznej infrastruktury w mieście jest warunkiem rozwoju w szerokim znaczeniu tego pojęcia. Działania z tego obszaru zaliczyć należy do przedsięwzięć permanentnych, ponieważ rzadko kiedy można stwierdzić, że rozwój infrastruktury lokalnej lub miejskiej jest na takim poziomie aby nie trzeba było w nią inwestować. Sosnowiec leży na skrzyżowaniu wielu szlaków komunikacyjnych lub w ich pobliżu. Koniecznym jest modernizowanie istniejących połączeń komunikacyjnych i dostosowanie ich do standardów polskich i europejskich. Rozbudowa połączeń pozwoli skomunikować południowo-wschodnią część miasta z projektowaną budową terminalu CTL w Sławkowie i pełne wykorzystanie z korzyścią dla miasta tego impulsu rozwojowego. Inwestycje w infrastrukturę wpłyną na podniesienie jakości życia mieszkańców Sosnowca, poprawę ochrony środowiska a przede wszystkim na wytworzenie się dogodnych warunków dla pobudzenia przedsiębiorczości zarówno z zakresu małych i średnich przedsiębiorstw oraz możliwość lokowania inwestycji zagranicznych. Działania podejmowane w tym priorytecie są spójne z działaniami podejmowanymi przez władze państwowe i władze województwa śląskiego.

Powyższy priorytet jest zgodny z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku realizując przede wszystkim kierunki działań i cele w ramach priorytetów:

- C - Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów;
- D - Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw;
- E - Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Priorytet 2: **Wzmocnienie bazy ekonomicznej i zasobów ludzkich w mieście Sosnowcu.**

a) cele operacyjne:

- wzrost kwalifikacji zawodowych oraz aktywizacja na rynku pracy osób bezrobotnych oraz zagrożonych bezrobociem,
- aktywizacja rynku pracy w mieście,
- rozwój kadr,

- wzrost poziomu opieki medycznej w mieście świadczonej przez publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz dbałość o odpowiednie standardy i poziom świadczonej pomocy społecznej,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców miasta,
- tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju innowacyjności oraz nowych technologii,
- poprawa atrakcyjności turystycznej i sportowej miasta.

b) uzasadnienie wyboru priorytetu

Miasto Sosnowiec jest jednym z najbardziej dotkniętych przemianami gospodarczymi i restrukturyzującą tradycyjnych dla niego gałęzi przemysłu, a zwłaszcza górnictwa, hutnictwa oraz przemysłu włókienniczego, które były czynnikiem sprawczym rozwoju w poprzednim wieku. Procesy restrukturyzacyjne w tradycyjnych przemysłach były przyczyną wystąpienia w mieście i nasilania się negatywnych zjawisk i procesów społecznych przede wszystkim wysokiego poziomu bezrobocia przekształcającego się w bezrobocie strukturalne, które z kolei groziło wykluczeniem społecznym całych grup ludności. Jednym ze sposobów na powstrzymanie rozwoju tych negatywnych zjawisk, a zwłaszcza bezrobocia jest rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Sytuację komplikuje w tym zakresie wchodzenie na rynek pracy dużej ilości młodych ludzi z wyżu demograficznego przełomu lat 70/80. Działania realizowane w ramach tego priorytetu będą miały na celu zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez ułatwienie dostępu do kapitału, usług doradczych i szkoleniowych, tworzenie odpowiedniej infrastruktury, wspieranie transferu technologii. Duży odsetek ludności miasta Sosnowca stanowią ludzie młodzi, uczniowie licznych szkół ponadpodstawowych oraz ich absolwenci. To głównie z myślą o nich, o wytwarzanie w nich nawyków zdrowego trybu życia i aktywnego wypoczynku kładzie się nacisk na rozwój i utrzymanie na odpowiednim poziomie bazy sportowej i rekreacyjnej. Ponadto dzięki pracom restauracyjnym i konserwatorskim wiele zabytkowych obiektów w mieście może być celem ciekawych wypraw turystycznych.

Powyższy priorytet jest zgodny z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku realizując przede wszystkim kierunki działań i cele w ramach priorytetów:

- A - Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych;
- B - Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców;
- C - Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów;
- D - Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw;
- E - Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Priorytet 3: Rozwój lokalny miasta Sosnowca.

a) cele operacyjne:

- poprawa jakości życia w mieście,

- tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego dzielnic i obszarów miasta,
- rewitalizacja obszarów mieszkaniowych,
- ochrona środowiska naturalnego w mieście i rozwój infrastruktury komunalnej,
- rewitalizacja i aktywizacja gospodarcza terenów przemysłowych i pogórnicych oraz obszarów cennych pod względem historycznym i zabytkowym.

b) uzasadnienie wyboru priorytetu

Obok omówionych w poprzednich priorytetach niektórych barier rozwojowych występuje w Sosnowcu i niektórych jego dzielnicach bariera wynikająca z dużego stopnia degradacji technicznej i społecznej. Dotyczy to szczególnie obszarów związanych z restrukturyzowanymi dużymi zakładami przemysłowymi. Dlatego tym obszarom konieczne trzeba nadać nowe funkcje społeczno-gospodarcze. Równie konieczne jest dostosowanie do współczesnych standardów poziomu infrastruktury technicznej i miejskiej na tych obszarach lub w tych miejscach, w których ona jeszcze nie występowała.

Powyższy priorytet jest zgodny z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku realizując przede wszystkim kierunki działań i cele w ramach priorytetów:

- E - Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- C - Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów.

4. Wyszczególnienie działań planowanych do realizacji w ramach poszczególnych priorytetów Programu Rozwoju Miasta Sosnowca.

Priorytet 1: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności miasta Sosnowca.

- Działanie 1.1 Udrożnienie i integracja układu komunikacyjnego miasta poprzez: budowę nowych odcinków dróg uzupełniających istniejącą sieć (C1.3); poprawę stanu istniejących dróg (C1.4), przebudowę i remonty dróg w celu zwiększenia ich przepustowości (C1.6). *plan inwestycyjny str. 1,2,3 I-1 do29*
- Działanie 1.2 Zwiększenie i udoskonalenie dostępności komunikacyjnej miasta; poprawa stanu istniejących dróg (C2.1.) *plan inwestycyjny str. 12,13,14,15,16,17, 1-46;*
budowa infrastruktury na terenach byłej kopalni piasku „Maczki Bór”.
- Działanie 1.3 Wspieranie budowy nowych mieszkań na nowych terenach (B 4.4.), a w tym
- budowa drogi do działek budowlanych w rejonie ul. Dobra-Czeladzka (*plan inwestycyjny str.1 poz.3*)
 - budowa dróg do działek budowlanych w rejonie ul. Katowicka-Wesołowskiego (*plan inwestycyjny str.2 poz.14*)
 - budowa dróg do działek budowlanych w rejonie ul. Katowicka-Wesołowskiego II etap – budowa ulicy Zielonogórskiej (*plan inwestycyjny str.3 poz.15*).

- Działanie 1.4 Budowa i modernizacja oświetlenia(B.7. C.1 i 2.)
- Działanie 1.5 Poprawa jakości wód w rzekach poprzez między innymi (E.7.1),
- budowę kolektora sanitarnego wzdłuż rzeki Bobrek etap I-IV; plan inwestycyjny str. 6 – poz.38;
 - podłączenie sieci osiedlowych do kolektora Bobrek; plan inwestycyjny str. 6 poz.39-42;
 - budowę kanalizacji rozdzielczej wraz z przebudową dróg osiedle Traugutta – I etap. Przebudowa potoku Dańdówka;
 - budowę kanalizacji rozdzielczej w ciągu różnych ulic miasta (łącznie 11pozycji) plan inwestycyjny str. 7-8;
 - budowę oczyszczalni ścieków w dzielnicy Maczki.
- Działanie 1.6 Zmodernizowanie i wdrożenie kompleksowego systemu gospodarowania odpadami dla miasta Sosnowca, (E.5.1), a w tym
- budowa składowiska odpadów komunalnych I etap; plan inwestycyjny str. 7;
 - kompleksowa gospodarka odpadami Centrum Składowania, Segregacji i Utylizacji Odpadów; str. 7.
 - Opracowanie Gminnego programu usuwania azbestu dla miasta Sosnowca.
- Działanie 1.7 Rozbudowa i modernizacja ciepłej sieci przesyłowej miasta Sosnowca (C 3.4.) z funduszy własnych PEC DG i pozyskanych przez PEC DG
- Działanie 1.8 Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w mieście, w tym stacji i sieci hydroforowych oraz przepompowni ścieków (C.3 i E. 7) z funduszy własnych RPWiK
- Działanie 1.9 Modernizacja i rozbudowa sieci gazowej na terenie Miasta Sosnowca (C.3)
- Działanie 1.10 Przebudowa, budowa urządzeń i sieci energetycznych (C.3)
- Działanie 1.11 Budowa sieci telekomunikacyjnych (C.4)
- Działanie 1.12 Zagospodarowanie KSSE Podstrefy Sosnowiecko-Dąbrowskiej.
- Działanie 1.13 Opracowanie założeń do planu energetycznego dla miasta Sosnowca (C 3.1)
- Działanie 1.14 Budowa i organizacja systemu zarządzania energią. (C.3)
- Działanie 1.15 Optymalizacja, modernizacja i rozbudowa infrastruktury systemów ciepłowniczych. (C.3. i E.6)
- Działanie 1.16 Modernizacja infrastruktury obiektów budowlanych służby zdrowia i opieki medycznej (E.6;C.3;B.1)
- Działanie 1.17 Wspieranie powstania i rozwoju wyższych szkół zawodowych w mieście (A1.2) plan inwestycyjny str.5. VIII- Centrum Dydaktyczno-Naukowe kierunków Neofilologicznych UŚ; modernizacja budynku przy ul. Wojska Polskiego dla Politechniki Śląskiej; Międzywydziałowa Aula UŚ; Śl. Akademia Medyczna – katedra przy ul. Narcyzów.
- Działanie 1.18 Poprawa standardu istniejącej infrastruktury i wyposażenia szkół (A 1.3) plan inwestycyjny str. 17 VII remonty Placówek Oświatowo-Wychowawczych
- Działanie 1.19 Utrzymanie i poprawa standardu istniejącej bazy instytucjonalnej, sportowej i rekreacyjnej (B6.4) plan inwestycyjny str.4.VII Rozbudowa i modernizacja stadionu MOS przy al. Mireckiego; str. 9,10,11 XIV remonty, modernizacje, poprawa standardu placówek

sportowych str. 22,23,24 - łącznie 28 placówek

Działanie 1.20 Stworzenie miejskiej sieci ośrodków rekreacji i turystyki (B.6.4)

Priorytet 2: Wzmocnienie bazy ekonomicznej i zasobów ludzkich w mieście Sosnowcu.

- Działanie 2.1 Stałe podwyższanie standardów ośrodków medycznych (B1.5)*plan inwestycyjny str.5 IX-37*
- Działanie 2.2 Podnoszenie jakości i standardów świadczonych usług medycznych poprzez zmianę technologii medycznej(B1.4) *plan inwestycyjny str.5 IX 371.2. zakupy sprzętu medycznego dla szpitali i przychodni*
- Działanie 2.3 Program promujący zdrowie i profilaktykę zapobiegania chorobom cywilizacyjnym dla mieszkańców Sosnowca. (B.1.)
- Działanie 2.4 Budowa Zintegrowanego Systemu Pomocy i Wsparcia – rozwiązywanie problemów społecznych miasta Sosnowca (B.3.4)
- Działanie 2.5 Stworzenie zróżnicowanej jakościowo oferty spędzania wolnego czasu (B.6.5) *Całoroczne Centrum Sportowo-Rekreacyjne*
- Działanie 2.6 Promowanie ofert spędzania czasu dla dzieci i młodzieży i rodziców poprzez organizowanie imprez kulturalno-rekreacyjnych i zajęć pozalekcyjnych. (A.1)
- Działanie 2.7 Wspieranie rozwoju sportu w szkołach i organizacjach sportowych (A.1)
- Działanie 2.8 Rozszerzanie zakresu edukacji szkolnej o przyrodę miasta Sosnowca oraz prowadzenie edukacji ekologicznej (A.1 i E 4.2).
- Działanie 2.9 Dostosowywanie systemu szkół w mieście do zmian zachodzących na rynku pracy i prognozy demograficznej (A2.2).
- Działanie 2.10 Wspieranie samorządności, aktywności i rozwoju społecznego młodzieży (A.1)
- Działanie 2.11 Rozwój zawodowy dostosowujący zasoby ludzkie do potrzeb lokalnego rynku pracy (A.2.2)
- Działanie 2.12 Rozwój kadr lokalnej gospodarki, (A.2)
- Działanie 2.13 Wspieranie rozwoju lokalnego sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw (A.2 i D.2)
- Działanie 2.14 Wzrost atrakcyjności miasta poprzez polepszanie bazy materialnej instytucji kultury i ochronę zabytków. (A.4 i E.9)
- Działanie 2.15 Sosnowiec Moja Mała Ojczyzna – wzmocnienie tożsamości regionalnej mieszkańców miasta. (A.4)
- Działanie 2.16 Europa Nasz Wspólny Dom – Polityka kulturalna miasta na rzecz integracji z Unią Europejską (F.1)

Priorytet 3: Rozwój lokalny miasta Sosnowca.

- Działanie 3.1 Prowadzenie racjonalnej gospodarki finansowo - budżetowej miasta pozwalającej na jego rozwój.
- Działanie 3.2 Racjonalna gospodarka gruntami stanowiącymi własność gminy (D.4.)
- Działanie 3.3 System informacji o terenie „Sosnowiec” (SIT). (D.3)
- Działanie 3.4 Zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sosnowiec”. (C.1)
- Działanie 3.5 Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

- przestrzennego Gminy Sosnowiec. (D.3)
- Działanie 3.6 Aktualizacja „Prognozy demograficznej miasta Sosnowca”. (D.3)
- Działanie 3.7 Aktualizacja „Studium komunikacyjnego miasta Sosnowca”. (D.3)
- Działanie 3.8 „Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru Gminy Sosnowiec”. (D.3)
- Działanie 3.9 Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących wybrane fragmenty miasta. (D.3),(B.4), (C.1),(E.2).
- Działanie 3.10 Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego; działania zwiększające bezpieczeństwo publiczne w mieście (B 7.2)plan inwestycyjny str.4 V-32 monitoring miasta;
- Działanie 3.11 Podniesienie atrakcyjności miasta poprzez doskonalenie funkcjonowania infrastruktury służącej mieszkańcom i działania administracji samorządowej, (E12; C4); plan inwestycyjny str. 4. komputeryzacja Urzędu –zakupy inwestycyjne; str. 17 remonty budynków ratusza.
- Działanie 3.12 Poprawa estetyki miasta (E.1, E.3.)
- Działanie 3.13 Rewitalizacja terenów przemysłowych i pogórnicznych (E.2) a w tym
- *Rekultywacja i zagospodarowanie terenów pogórnicznych celem utworzenia Parków Przemysłowo-Technologicznych, Techniczno-Naukowych i inkubatorów przedsiębiorczości (KWK „Sosnowiec”, „KWK Niwka-Modrzejów”, „KWK „Porąbka-Klimontów”), (plan inwestycyjny str.3 poz.18, poz. 20);*
 - *Rekultywacja i zagospodarowanie terenów celem stworzenia obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych (po byłej KWK „Saturn”),*
 - *Zagospodarowanie innych terenów przemysłowych w mieście.*
- Działanie 3.14 Prowadzenie robót remontowo-modernizacyjnych w budynkach tworzących mieszkaniowy zasób Miasta Sosnowca w latach 2004-2006 (B.4.)
- Działanie 3.15 Rewitalizacja i modernizacja zbiorników wodnych (B.6.6)
- Działanie 3.16 Kształtowanie miejskiego systemu przyrodniczych obszarów ochronnych (E.4).
- Działanie 3.17 Przedsięwzięcia obniżające poziom hałasu w mieście. (C.1, E.)
- Działanie 3.18 Opracowanie „Programu ochrony środowiska dla miasta Sosnowca” z wyodrębnionym elementem „Plan gospodarki odpadami dla miasta Sosnowca na lata 2004-2015”.
- Działanie 3.19 Kontynuacja działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji przy udziale środków Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- Działanie 3.20 Zainstalowanie tablicy świetlnej w centrum miasta do wizualizacji stanu zanieczyszczeń powietrza w mieście.
- Działanie 3.21 Kampania promocyjna grupy przedsięwzięć związanych z utworzeniem Sosnowieckiego Parku Przemysłowo-Technologicznego oraz Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego.(D.1. i D.4)
- Działanie 3.22 Program Promocji Ofert Inwestycyjnych (D.4).

Działanie 1.1.: Udrożnienie i integracja układu komunikacyjnego miasta; budowa nowych odcinków dróg uzupełniających istniejącą sieć, poprawa stanu istniejących dróg, remonty i modernizacja dróg w celu zwiększenia ich przepustowości.

a) cele

- modernizacja i budowa dróg gminnych i powiatowych,
- poprawa stanu infrastruktury transportu miejskiego,
- integracja komunikacji,
- budowa i modernizacja wiaduktów i mostów,
- inwestycje w systemy sterowania ruchem,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu.

b) opis działania

Miasto Sosnowiec ze względu na położenie na przecięciach szlaków komunikacyjnych prowadzących z południa na północ i ze wschodu na zachód ma dobrze rozwiniętą infrastrukturę drogową. Krzyżowanie się na terenie naszego miasta kilku krajowych arterii transportowych i komunikacyjnych powoduje, że sieć drogową miasta jest bardziej obciążona natężeniem ruchu niż innych miast nawet tej samej wielkości. Ponadto Sosnowiec w czasie swojego dynamicznego rozwoju, wchłaniał w swój organizm miejski liczne otaczające go ukształtowane mniejsze miasta lub osiedla co teraz skutkuje koniecznością budowy dróg i połączeń komunikacyjnych integrujących te, niekiedy odległe od siebie dzielnice. Dynamiczny rozwój współczesnej komunikacji oraz kołowego transportu osobowego i towarowego wymusza konieczność poszukiwania sposobów na jego usprawnianie i ograniczenia uciążliwości dla ludzi jak i środowiska naturalnego.

W granicach administracyjnych miasta Sosnowca w zarządzie miasta pozostaje łącznie 333,5 km dróg, w tym 12,0 km dróg krajowych; 106,6 km powiatowych; 214,9 km gminnych z czego zaledwie 47% jest w stanie dobrym i bardzo dobrym. Majątek miasta stanowią ponadto 44 mosty i wiadukty drogowe. Przez teren miasta przebiegają 52 linie autobusowe (na których wykonywana jest dziennie praca przewozowa w wysokości ok. 18.000 km) oraz 5 linii tramwajowych (praca przewozowa dziennie około 7.000 km), których organizację prowadzi Komunikacyjny Związek Komunalny (skupiający 23 gminy), linie autobusowe PKS a także linie autobusowe i minibusowe prywatnych przewoźników.

Nowe odcinki dróg uzupełniających istniejącą sieć powstają także w wyniku działalności inwestorów podejmujących swoje przedsięwzięcia w naszym mieście. Przykładem tego może być planowana budowa drogi łączącej tereny inwestycyjne przy ulicy Plonów (rejon Szklubudowy) z trasą szybkiego ruchu DK-86.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a zwłaszcza cel pośredni nr 1: Udrożnienie i integracja układu komunikacyjnego miasta, a także kierunki działania: nr 1.3: budowa nowych odcinków dróg uzupełniających istniejącą sieć; nr 1.4: poprawa stanu istniejących dróg; nr 1.6: remonty i modernizacja dróg w celu zwiększenia ich przepustowości.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta,

- uzupełnianie istniejących rozwiązań,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- projekty z zakresu dróg miejskich zwiększające dostępność do dróg krajowych,
- inwestycje wpływające na zwiększenie dostępności do terenów inwestycyjnych,
- integracja komunikacji,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko poprzez wzrost jakości usług transportu zbiorowego.

d) zakres geograficzny – lokalizacja: Miasto Sosnowiec.

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
<ul style="list-style-type: none"> - km zmodernizowanych / zbudowanych dróg / linii tramwajowych, - ilość wybudowanych obiektów mostowych, - ilość zmodernizowanych obiektów mostowych, - ilość zmodernizowanych skrzyżowań, - długość przebudowanych lub wybudowanych w związku z budową drogi - kanalizacji sanitarnych i deszczowych, - długość zmodernizowanych linii tramwajowych, - długość wyremontowanych torowisk tramwajowych, - długość wybudowanych torowisk tramwajowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - skrócenie czasu podróży, - zwiększenie dostępności, - zmniejszenie ilości wypadków drogowych, - wzrost przepływu towarów / pasażerów, - zmniejszenie kongestii i zanieczyszczenia środowiska miejskiego, - zwiększenie wydajności komunikacji publicznej,
<ul style="list-style-type: none"> - ilość powstałych lub unowocześnionych systemów sterowania ruchem 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie ilości wypadków, - skrócenie czasu podróży - zwiększenie ładunku/ pasażerów,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec.

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.1.	107.965.000	39.473.000	-	51.245.000	17.247.000	-	WIM
	226.374.056	169.780.544	-	56.593.512	-	-	ZDR
RAZEM	334.339.056	209.253.544		107.838.512	17.247.000		

Działanie 1.2.: Zwiększenie i udoskonalenie dostępności komunikacyjnej miasta; poprawa stanu istniejących dróg; budowa infrastruktury na terenach byłej kopalni piasku „Maczki Bór”.

a) cele

- poprawa dostępności do głównych szlaków transportowych (wojewódzkich, krajowych i europejskich),
- integracja komunikacji – wykorzystanie i rozwój suchego portu przeładunkowego „Zagłębie”,
- budowa i modernizacja mostów i wiaduktów,
- budowa infrastruktury drogowej i kolejowej aby umożliwić zagospodarowanie terenów przemysłowych byłej kopalni „Maczki Bór” i skomunikowanie tego terenu z Terminalem w Sławkowie,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu.

b) opis działania

Miasto Sosnowiec powinno jeszcze bardziej wykorzystać fakt krzyżowania się w jego obszarze dróg krajowych i europejskich. Kolejną taką możliwość daje planowana budowa terminalu CTL w Sławkowie z odgałęzieniem w kierunku terenów byłej kopalni piasku podsadzkowego „Maczki-Bór”. Skomunikowanie tego terenu zarówno z terminalem w Sławkowie jak i możliwości budowy drogi łączącej tereny kopalni z drogą krajową DK-1 otworzy południowo-wschodnią część Sosnowca dla działalności gospodarczej podmiotom krajowym jak i zagranicznym w tym małym i średnim przedsiębiorstwom. Modernizacja szlaku kolejowego pomiędzy Terminalem ILC w Sławkowie a szlakami kolejowymi CTL Maczki Bór zapewni najkrótsze połączenie ze szlakami kolejowymi Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Ponadto modernizacje umożliwią rozwój i dostępność do przyszłych terenów rekreacyjnych, które powstaną w tamtym rejonie miasta. Dobre połączenie z głównymi szlakami transportowymi, zwłaszcza autostradami i drogami szybkiego ruchu, da szansę tym rejonom miasta, które dotychczas nie były postrzegane przez inwestorów jako dobre miejsce do rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a zwłaszcza cel pośredni nr 2: Zwiększenie i udoskonalenie dostępności komunikacyjnej miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań nr: 2.1.: poprawa stanu istniejących dróg i kierunek działania 1.5. wspieranie tworzenia zintegrowanego systemu przewozów towarowych; a także priorytet D Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, a w szczególności kierunek działania 2.2. tworzenie infrastruktury rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta,
- uzupełnianie istniejących rozwiązań,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- zwiększenie dostępności do dróg krajowych,
- połączenie kolejowe „szeroki tor”,

- inwestycje wpływające na zwiększenie dostępności do atrakcyjnych terenów inwestycyjnych i terenów o walorach turystycznych i rekreacyjnych.

d) zakres geograficzny – lokalizacja: Miasto Sosnowiec.

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- km zmodernizowanych/zbudowanych dróg / linii kolejowych,	- skrócenie czasu podróży, - zwiększenie dostępności, - zmniejszenie ilości wypadków drogowych, - wzrost przepływu towarów/pasażerów,
- ilość powstałych lub unowocześnionych systemów sterowania ruchem	- zmniejszenie ilości wypadków, - skrócenie czasu podróży - zwiększenie ładunku/ pasażerów,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.2.	121.944.123	56.198.000	3.116.460	56.879.663	5.750.000	-	WIM
	127.180.000	95.385.000	29.970.000	1.825.000	-	-	ZDR
RAZEM	249.124.123	151.583.000	33.086.460	58.704.663	5.750.000		

Działanie 1.3.: Wspieranie budowy nowych mieszkań na nowych terenach, a w tym: budowa drogi do działek budowlanych w rejonie ul. Dobra-Czeladzka; budowa dróg do działek budowlanych w rejonie ul. Katowicka – Wesołowskiego; budowa dróg do działek budowlanych w rejonie ul. Katowicka - Wesołowskiego II etap – budowa ulicy Zielonogórskiej.

a) cele

- rozbudowa miasta na nowych obszarach,
- powstanie nowych budynków w mieście,
- rozwój infrastruktury lokalnej, wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, itd
- rozbudowa miejskiej sieci drogowej.

b) opis działania

W Sosnowcu występuje zapotrzebowanie na nowe uzbrojone tereny przygotowane pod budownictwo jednorodzinne i małokubaturowe. Miasto wychodząc na przeciw oczekiwaniom i zgłaszanym postulatom postanowiło przeznaczyć na cele inwestycyjne przygotowujące nowe tereny pod budownictwo środki z budżetu. Zapisane one zostały w Planie Prac Inwestycyjnych na lata 2003-2006 w kwocie odpowiadającej zgłaszanym potrzebom i realnym możliwościom budżetu miasta.

Samorząd obok czynnego zaangażowania w realizację polityki mieszkaniowej prowadzonej we własnych zasobach będzie podejmował działania mające na celu wsparcie budowy nowych mieszkań na nowych terenach poprzez udostępnianie gruntów pod budownictwo:

- w rejonie ul. Św. Stanisława Biskupa – powierzchnia około 3,30 ha pod zabudowę wielorodzinną;
- w rejonie ul. Kosynierów – powierzchnia około 10,30 ha pod zabudowę wielorodzinną;
- ul. Traugutta – powierzchnia około 8,80 ha pod zabudowę jednorodziną wolnostojącą i bliźniaczą;
- ul. Tuwima – powierzchnia około 10,00 ha pod zabudowę jedno- i wielorodzinną.

Ponadto w planie sprzedaży terenów w drodze przetargu pod budownictwo jedno- i wielorodzinne znajdują się następujące działki przy:

- ul. Orląt Lwowskich o pow. 812 m²,
- ul. Krasieńskiego o pow. 772m²,
- ul. Długa o pow. 1.700 m²,
- ul. Południowa-Lenartowicza o pow. 39.823 m²,
- ul. Rolnicza o pow. 2.837 m²,
- ul. Łukasińskiego o pow. 6.000m²,
- ul. Popiełuszki o pow. 4.651m².

Działania te potwierdzają wiodącą rolę samorządu terytorialnego we wspomaganiu inwestorów budownictwa mieszkaniowego w przygotowaniu niezbędnych terenów i infrastruktury technicznej umożliwiających systematyczną realizację programów zaspokajania potrzeb mieszkaniowych społeczności lokalnych.

Kontynuacja finansowania inwestycji infrastrukturalnych dla spółdzielczego budownictwa będzie odbywać się na wniosek Spółdzielni Mieszkaniowych. Na 2003 rok nie zostały złożone przez Spółdzielnie Mieszkaniowe żadne wnioski o sfinansowanie infrastruktury. W przypadku ich wystąpienia w następnych latach

będzie dokonywana analiza i jeśli jej wynik będzie pozytywny podejmowane będą kroki mające na celu sfinansowanie ww. infrastruktury.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców, a w szczególności cel pośredni nr 4 poprawa warunków mieszkaniowych, a zwłaszcza kierunek działania nr 4.4. wspieranie budowy nowych mieszkań na nowych terenach.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- zdolność zgłaszającego do współfinansowania,
- uzupełnienie istniejącej infrastruktury,

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość zbudowanych mieszkań / domów, - ilość w metrach powstałej nowej infrastruktury miejskiej,	- liczba osób zamieszkałych w nowo wybudowanych domach / mieszkaniach, - liczba osób korzystających z nowo powstałej infrastruktury miejskiej,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.3.	2.300.000	-	-	2.300.000	-	-	WIM

Działanie 1.4.: Budowa i modernizacja oświetlenia.

a) cele

- poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego,
- podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta,
- podkreślenie walorów architektonicznych obiektów zabytkowych oraz istniejących układów komunikacyjnych Miasta,
- obniżenie zużycia energii elektrycznej do celów oświetleniowych poprzez zastosowanie opraw energooszczędnych.

b) opis działania

W ramach tego działania zgodnie ze wskazaniem zapisanym w Planie Prac Inwestycyjnych przeprowadzone zostaną remonty oświetlenia wytypowanych ulic miasta Sosnowca, opracowana zostanie nowa dokumentacja techniczna dla budowy nowych odcinków oświetlenia oraz zostaną dobudowane nowe odcinki oświetlenia we wskazanych miejscach. Przeprowadzony zostanie remont oświetlenia w dzielnicy Niwka i w dzielnicy Śródula. Ponadto zostaną podświetlone budowle i budynki w mieście.

Łącznie planuje się wybudować i zmodernizować:

- linii oświetleniowych - 34,57 km,
- punktów świetlnych - 1.467 szt.,
- podświetlić 10 budynków i budowli w mieście.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców, a w szczególności cel pośredni nr 7 Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego; priorytet C Rozbudowa oraz unowocześnianie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a w szczególności cel pośredni nr 1. Udrożnienie i integracja układu komunikacyjnego Miasta, cel pośredni nr 2. Zwiększenie i udoskonalenie dostępności komunikacyjnej Miasta, a także priorytet D Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki w tym małych i średnich przedsiębiorstwach, a w szczególności cel pośredni nr 4. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta.

c) kryteria wyboru działania:

- poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego,
- braki w sieci oświetlenia na niektórych ulicach miasta,
- uzupełnienie do istniejącej infrastruktury,
- modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej,
- ocena stanu technicznego istniejących urządzeń oświetlenia ulicznego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- gotowość zgłaszającego do współfinansowania,
- współfinansowanie przedsięwzięcia ze środków budżetowych państwa.

d) zakres geograficzny – lokalizacja: Miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
<ul style="list-style-type: none"> - km zmodernizowanych/zbudowanych linii oświetleniowych w mieście, - liczba nowych punktów oświetleniowych, - liczba podświetlonych budynków i budowli w mieście, 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego, - zmniejszenie wypadkowości na ciągach pieszo-komunikacyjnych, - zmniejszenie ilości zdarzeń związanych z wandalizmem i napadami, - zmniejszenie kosztów związanych ze zużyciem energii elektrycznej poprzez zastosowanie opraw energooszczędnych o około 4 % rocznie, co stanowi kwotę około 400.000,00 zł w okresie od 2003r. do 2006r.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.4.	5.860.000	-	2.970.000	2.890.000	-	-	WGK

Działanie 1.5.: Poprawa jakości wód w rzekach poprzez między innymi: budowę kolektora sanitarnego wzdłuż rzeki Bobrek etap I-IV; podłączenie sieci osiedlowych do kolektora Bobrek; budowę kanalizacji rozdzielczej wraz z przebudową dróg osiedle Traugutta – I etap. Przebudowę potoku Dandówka; budowę kanalizacji rozdzielczej w ciągu różnych ulic miasta (łącznie 11 pozycji), budowę oczyszczalni w dzielnicy Maczki.

a) cele

- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni rzek Bobrek i Przemsza dla Sosnowca, Mysłowic i Katowic,
- uporządkowanie gospodarki ściekowej w rejonie ulicy Traugutta,
- uporządkowanie gospodarki ściekowej w dzielnicy Maczki,
- zabezpieczenie przeciwpowodziowe,
- budowa nowych odcinków sieci kanalizacyjnej w mieście,
- poprawa stanu środowiska oraz jakości wód w rzekach Bobrek i Przemsza,
- stworzenie sprzyjających warunków dla inwestycji gospodarczych,

b) opis działania

W najbliższych kilku latach najważniejszym zadaniem inwestycyjnym z tego obszaru jest budowa kolektora BOBREK, który odprowadzając ścieki z południowej części miasta przyczyni się do uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w tamtej części Sosnowca.

Kolektor ściekowy BOBREK przejmować będzie także ścieki z Mysłowic i z części Katowic.

Ta międzygminna inwestycja, ale realizowana głównie przez miasto Sosnowiec, umożliwi porządkowanie gospodarki ściekowej w Sosnowcu, Mysłowicach i Katowicach oraz doprowadzi do dostarczenia większej ilości ścieków, do posiadającej duże rezerwy, oczyszczalni „Radocha II”.

W konsekwencji tego rozwiązania wystąpi konieczność zmodernizowania oczyszczalni tak, by mogła ona odebrać zwiększoną ilość ścieków i oczyszczać je zgodnie ze standardami ekologicznymi Unii Europejskiej.

Głównym celem tego projektu jest:

- 1) poprawa stanu środowiska i poprawa jakości wód w rzece Bobrek i rzece Czarna Przemsza, do których dotychczas z wielu dzielnic mieszkaniowych odprowadza się ścieki bezpośrednio do rzeki, bądź po poddaniu ich procesowi oczyszczania, którego skuteczność odbiega od obowiązujących standardów.
- 2) uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Sosnowcu poprzez likwidację dwóch oczyszczalni („Porąbka” i „Kazimierz”), a ścieki zostaną skierowane do kolektora BOBREK. Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmuje budowę kolektora i modernizację oczyszczalni.

Modernizacja oczyszczalni „Radocha II”, to zakres działań obejmujących szereg prac mających na celu uruchomienie ciągów technologicznych, które zostały wybudowane, ale nie są wykorzystywane, bądź też podniesienie sprawności istniejących urządzeń.

Inwestorem całego przedsięwzięcia jest Gmina Sosnowiec, a przyszłym eksploatatorem (użytkownikiem) będzie Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sosnowcu.

Z uwagi na bardzo wysoki koszt przedsięwzięcia, Gmina Sosnowiec czyni starania w celu pozyskania środków finansowych z funduszy pozabudżetowych, w tym z funduszy Unii Europejskiej.

Analogiczne cele dotyczą pozostałych przedsięwzięć z zakresu rozbudowy i modernizacji sieci kanalizacyjnej w Sosnowcu, a które wymienione są w tytule.

Przebudowa i regulacja potoku Dańdówka zostanie przeprowadzona na odcinku około 750 metrów, od wylotu do rzeki Bobrek do połączenia z zarurowanym odcinkiem potoku w rejonie mostu kolejowego PKP. Obejmuje ona wykonanie wylotu potoku do rzeki Bobrek wraz z przepustem pod wałem przeciwpowodziowym oraz wykonanie pogłębionego koryta otwartego z umocnieniem na odcinku od wylotu do rzeki Bobrek do ulicy Traugutta.

Dla dzielnicy Maczki przewiduje się budowę oczyszczalni o przepustowości około 150m³/dobę, koło 5000 mb kanalizacji oraz dwóch przepompowni ścieków. Realizację części działania dla Maczek przewiduje się przeprowadzić z udziałem środków z Unii Europejskiej.

Powyższe działanie realizuje priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a w szczególności cel pośredni nr 7 utworzenie systemu kształtowania i korzystania z zasobów wodnych oraz kierunek działania nr 7.1. poprawa jakości i klasowości wody a w nim przedsięwzięcia pn.: budowa kolektora sanitarnego wzdłuż rzeki Bobrek; podłączenie sieci osiedlowych do kolektora Bobrek; budowa kanalizacji rozdzielczej wraz z przebudową dróg os. Traugutta i potoku Dandówka.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój gospodarczy na danym obszarze miasta Sosnowca i tworzenie nowych miejsc pracy,
- podniesienie jakości życia mieszkańców,
- komplementarność do istniejących rozwiązań,
- konieczność wyeliminowania niekontrolowanych odprowadzeń ścieków do wód powierzchniowych,
- konieczność zapewnienia odbioru wód deszczowych z KSSE,
- konieczność skanalizowania i odwodnienia terenów zagrożonych zalewaniem,
- dzielnica Maczki stanowi odrębną, samodzielny zlewnię,
- całkowity brak miejskiej kanalizacji w Maczkach,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu –Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość kilometrów zbudowanej sieci kanalizacyjnej	- ilość mieszkańców korzystających z nowej sieci kanalizacyjnej, - ilość przedsiębiorstw korzystających z nowej sieci kanalizacyjnej,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.5.	273116702	109266000	-	82148183	81702519	-	WIM

**Działanie 1.6.: Zmodernizowanie i wdrożenie kompleksowego systemu gospodarowania odpadami dla miasta Sosnowca, a w tym budowa składowiska odpadów komunalnych I etap; kompleksowa gospodarka odpadami Centrum Składowania Segregacji i Utylizacji Odpadów.
Opracowanie Gminnego programu usuwania azbestu dla miasta Sosnowca.**

a) cele

- uporządkowanie gospodarki odpadami w mieście,
- kontrolowanie ilości i jakości składowanych odpadów,
- prawidłowe, zgodne z przepisami, zagospodarowanie odpadów oraz bezpieczne składowanie odpadów azbestowych, na odpowiednio do tego przygotowanym, szczelnym składowisku wyposażonym w system monitoringu oddziaływania na środowisko,
- poprawa stopnia ochrony środowiska naturalnego,

b) opis działania

Problem właściwego i zgodnego z obowiązującymi normami zagospodarowania odpadów przemysłowych i komunalnych dotyczy także miasta Sosnowca. W latach 2003-2006 podejmowane będą kolejne przedsięwzięcia na rzecz racjonalnej gospodarki odpadami poprzez:

- rozbudowę miejskiego wysypiska odpadów zlokalizowanego przy ulicy Grenadierów z wydzieleniem odrębnej kwatery na odpady azbestowe,
- wprowadzenie selektywnej zbiorki odpadów komunalnych i podejmowanie działań w celu właściwej ich utylizacji,
- wprowadzenie edukacji ekologicznej.

Przedsięwzięcia te podzielono na dwa etapy. Pierwszy to: Opracowanie planu gospodarki odpadami, co zostanie przeprowadzone w 2003 r. Drugi to: Wdrażanie opracowanego planu gospodarki odpadami, co będzie realizowane w ciągu lat 2004 – 2007.

Opracowany plan gospodarki odpadami będzie zawierał szczegółowe zadania z tego zakresu.

Zgodnie z ustawą z 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska i Ustawą o odpadach, powiaty i gminy zobowiązane są do sporządzenia programu ochrony środowiska, a także planu gospodarki odpadami, który stanowi część programu ochrony środowiska.

Ustawa o odpadach mówi, że plan gospodarki odpadami winien obejmować wszystkie rodzaje odpadów powstające na terenie miasta oraz przywożonych na jego teren, a w szczególności komunalne odpady z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady budowlane, wraki samochodowe, opony oraz odpady niebezpieczne, w tym odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory oraz odpady azbestowe.

W planie gospodarki odpadami dokonana zostanie analiza i ocena aktualnego stanu oraz opracowany zostanie system gospodarki odpadami (głównie odpadów komunalnych) na terenie miasta.

Plan precyzyjnie określi podejmowane przez gminę przedsięwzięcia, pozwalające na osiągnięcie celów i wykonanie zadań w ramach systemu gospodarki

odpadami, określi również jednoznaczny harmonogram realizacji poszczególnych zadań.

Plan gospodarki odpadami opracowany zostanie zgodnie z wojewódzkim planem gospodarki odpadami.

Według aktualnego rozeznania konieczne będą do podjęcia w najbliższych latach następujące przedsięwzięcia:

- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów oraz programu edukacyjnego w tym zakresie,
- rozbudowa istniejącego składowiska odpadów komunalnych,
- budowa stacji segregacji odpadów,
- budowa kompostowni odpadów organicznych,
- budowa i uruchomienie Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych.

Środki finansowe na zmodernizowanie i wdrożenie systemu zagospodarowania odpadów w mieście Sosnowcu zostały zapisane w Planie Prac Inwestycyjnych na lata 2003-2006.

Wynikający z zapisów Krajowego Programu Usuwania Azbestu z Terytorium Polski, obowiązek opracowania gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, jako odpadu niebezpiecznego, zostanie zrealizowany przez zlecenie opracowania specjalistycznej firmie wyłonionej w trybie ustawy z dnia 10.06.1994 r. o zamówieniach publicznych (z późniejszymi zmianami).

Dotychczas podjęte działania w zakresie usuwania azbestu obejmują inwentaryzację obiektów budowlanych, zlokalizowanych w Sosnowcu, w których znajdują się materiały azbestowe oraz określenie szacunkowych ilości tych materiałów (nie uwzględnia obiektów budownictwa jednorodzinne). Program określi sposoby bezpiecznego użytkowania, usuwania i unieszkodliwiania przez składowanie odpadów azbestowych i materiałów zawierających azbest.

Powyższe działanie realizuje priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a w szczególności cel pośredni nr 5 zmodernizowanie i wdrożenie systemu zagospodarowania odpadów oraz kierunek działania nr 5.1. opracowanie planu gospodarki odpadami obejmującego wszystkie rodzaje odpadów powstających oraz przywożonych na teren miasta.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na warunki życia mieszkańców ,
- wpływ na stan środowiska naturalnego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- gotowość zgłaszającego do współfinansowania,

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu –Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość powstałych i zmodernizowanych składowisk śmieci i odpadów,	- ilość gospodarstw domowych objętych systemem zagospodarowania odpadów, - ilość przedsiębiorstw objętych systemem

	zagospodarowani odpadów,
- ilość projektów z zakresu gospodarki odpadami	- % odpadów poddanych recyklingowi

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.6.	122882000	91582000	-	2300000	29000000	-	WIM

Działanie 1.7.: Rozbudowa i modernizacja ciepłej sieci przesyłowej miasta Sosnowca.

a) cele

- rozwój i bezpieczeństwo energetyczne miasta Sosnowca,
- poprawa sprawności dostarczania ciepła do odbiorców,
- unowocześnienie przesyłowej sieci ciepłowniczej w mieście.

b) opis działania

W ramach tego działania Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej zamierza na terenie miasta Sosnowca dokonać inwestycji modernizacyjnych i rozwojowych polegających przede wszystkim na wymianie sieci ciepłowniczej na 14 odcinkach sieci o łącznej długości 10894 m oraz wymiany jednego odcinka sieci magistralnej. Kolejne trzy przedsięwzięcia w ramach tego działania uzależnione są od pozyskania przez PEC środków zewnętrznych, a dotyczą one m.in. zbudowania połączenia magistralnego oraz wymiany przyłącza sieciowego do osiedla Klimontowska.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a zwłaszcza cel pośredni nr 3: Rozbudowa i unowocześnianie sieci przesyłowych a w szczególności kierunek działania nr 3.4. proekologiczna przebudowa i rozbudowa systemów przesyłowych – modernizacja i rozbudowa sieci elektroenergetycznej.

c) kryteria wyboru działania:

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego dla miasta Sosnowca,
- wpływ na rozwój miasta,
- uzupełnienie istniejących rozwiązań,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- wpływ na zwiększenie dostępności i atrakcyjności terenów inwestycyjnych w mieście Sosnowcu.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość metrów / kilometrów wymienionej sieci ciepłowniczej w Sosnowcu,	- poprawa bezawaryjności pracy systemu, zmniejszenie strat ciepła w czasie przesyłu,
- ilość metrów / kilometrów nowej sieci ciepłowniczej zbudowanej w Sosnowcu ,	- poprawa bezawaryjności pracy systemu, zmniejszenie strat ciepła w czasie przesyłu,
- ilość wymienionych / nowo wybudowanych przyłączy i połączeń sieci ciepłowniczej,	- ilość nowo podłączonych odbiorców energii ciepłej, ilość nowo podłączonych odbiorców instytucjonalnych oraz przedsiębiorców,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne ze środków własnych PEC	Prywatne	
1.7.	23.266.000	-	-	-	23.266.000	-	PEC
	7.300.000	-	-	-	7.300.000 po uzyskaniu środków pomocowych		PEC

Działanie 1.8.: Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w mieście, w tym stacji i sieci hydroforowych oraz przepompowni ścieków.

a) cele

- poprawa jakości wody,
- poprawa jakości wód w rzekach,
- zwiększenie obszarów skanalizowanych w mieście,
- zapewnienie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości działających zgodnie z zasadami poszanowania środowiska,
- zapewnienie ciągłości dostaw wody pitnej dla mieszkańców miasta i dla celów komunalnych.

b) opis działania

W ramach tego działania Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji zamierza na terenie miasta Sosnowca dokonać inwestycji modernizacyjnych i rozwojowych oraz przebudowy sieci polegających przede wszystkim na wymianie sieci wodociągowej stanowiącej określoną całość technologiczną, zaczynając od najbardziej zdegradowanych. W latach 2003-2006 planuje się wymienić łącznie 70860 mb sieci. Oprócz wymiany przewiduje się również cementowanie wodociągów o większych średnicach. Działania te będą wspierane przez usuwanie osadów miękkich i półtwardych w starzejących się rurociągach metodami bezinwazyjnymi i bezpiecznymi dla konsumentów. Przewiduje się również modernizację sieci i stacji hydroforowych.

Ustawa o ochronie środowiska wprowadziła obowiązek posiadania przez oczyszczalnie ścieków pozwoleń wodno-prawnych. W naszym mieście pozwoleń takich nie posiadają: oczyszczalnie w Zagórzu i Porąbce a ważność pozwolenia dla oczyszczalni w Kazimierzu upływa w 2004 roku. Zachodzi zatem pilna potrzeba przeprowadzenia ich modernizacji. Oczyszczalnie „Zagórze” i „Klimontów” zmodernizowane zostaną w zakresie usuwania związków biogenych a w miejsce dotychczas funkcjonującej instalacji w oczyszczalni „Porąbka” zainstalowane zostaną dwie małe oczyszczalnie kontenerowe do czasu przejęcia ścieków przez budowany kolektor „Bobrek”.

Plan wieloletni obejmuje także nakłady na modernizację obecnie eksploatowanych obiektów oczyszczalni „Radocha II”.

Szczegółowe dane w tym zakresie zawiera „Plan rozwoju i modernizacji Rejonowego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Sosnowcu na lata 2003-2006” stanowiący załącznik do Uchwały Rady Miejskiej w Sosnowcu nr 899/XLIX/02 z dnia 26 września 2002 roku.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a zwłaszcza cel pośredni nr 3: Rozbudowa i unowocześnianie sieci przesyłowych oraz priorytet E Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego a zwłaszcza cel pośredni nr 7 utworzenie systemu kształtowania i korzystania z zasobów wodnych oraz kierunek działania 7.1.poprawa jakości i klasowości wody, kierunek działania 7.3. upowszechnianie oszczędzania wody jako zasobu strategicznego a w nim przedsięwzięcie: przebudowa i wymiana sieci wodociągowej.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta,
- uzupełnienie istniejących rozwiązań,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- wpływ na zwiększenie dostępności i atrakcyjności terenów inwestycyjnych w mieście Sosnowcu,
- poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- zapewnienie korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości działających zgodnie z zasadami poszanowania środowiska.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość metrów / kilometrów wymienionej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej w mieście,	- poprawa bezawaryjności pracy systemu, - zmniejszenie strat wody w czasie przesyłu,
- ilość metrów / kilometrów nowej sieci wodociągowej zbudowanej w Sosnowcu ,	- poprawa bezawaryjności pracy systemu, - zmniejszenie strat wody w czasie przesyłu, - ilość mieszkańców korzystających z nowej lub zmodernizowanej infrastruktury,
- ilość zmodernizowanych sieci i stacji hydroforowych,	- ilość mieszkańców miasta obsługiwanych przez stacje hydroforowe,
- ilość zmodernizowanych przepompowni,	- wzrost poziomu skanalizowania terenu miasta,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne ze środków własnych RPWiK	Prywatne	
1.8.	45.987.400	-	-	-	45.987.400	-	RPWiK

Działanie 1.9.: Modernizacja i rozbudowa sieci gazowej na terenie miasta Sosnowca.

a) cele:

- zwiększenie obszarów zgazyfikowanych,
- zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery,
- podniesienie jakości życia mieszkańców.

b) opis działania

Modernizacja i rozwój sieci gazowej jest istotna zarówno ze względu na poprawę standardu życia mieszkańców jak i jakości środowiska oraz tworzenie ofert inwestycyjnych dla MSP.

Na etapie wydania warunków technicznych przyłączenia do sieci gazowej, projektu lub wykonawstwa są aktualnie następujące większe inwestycje:

- budynki usługowo-handlowe – ul. Braci Mieroszewskich (koszt ok. 137.882 zł),
- osiedle domków jednorodzinnych – ul. Góralska-Kukułek-Klimontowska,
- osiedle mieszkaniowe – ul. Tabelna-Andersa (koszt ok. 173.460 zł),
- Zakłady Mięsne ZAGŁĘBIE – ul. Ptasia (koszt ok. 125.344 zł),
- Inpol Stal 3, Metalwed, Trans-Truck – ul. Mikołajczyka,
- ul. Kierocińskiej – gazyfikacja całej ulicy,
- PLAZA bud. Usługowo-handlowe – ul. Szklarniana-Dekerta-Warszawska (koszt ok. 246.960 zł)

oraz wiele innych mniejszych inwestycji – przyłączy do budynków mieszkalnych, usługowych i handlowych.

Przewiduje się również modernizację sieci, która jest skorodowana, w rejonie ulic: Dmowskiego, Szymanowskiego, Kisielewskiego, Monte Cassino, Łomżyńskiej i Kieleckiej.

Powiększanie i modernizowanie sieci gazowniczej w mieście odbywa się obecnie w wyniku zgłaszania konkretnych potrzeb na jej zbudowanie. Koszty powstania lub zmodernizowania takiego odcinka dzielone są umownie na część ponoszoną przez podmiot zgłaszający zapotrzebowanie i część ponoszoną przez Górnśląską Spółkę Gazownictwa.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a zwłaszcza cel pośredni nr 3 Rozbudowa i unowocześnianie sieci przesyłowych a w nim kierunek działania nr 3.4. proekologiczna przebudowa i rozbudowa systemów przesyłowych – modernizacja.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta,
- uzupełnienie istniejących rozwiązań,
- zdolność do współfinansowania przez Górnśląską Spółkę Gazownictwa,
- zwiększenie dostępności do terenów przeznaczonych pod działalność gospodarczą,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca.

d) zakres geograficzny-lokalizacja: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- długość sieci gazowej,	- liczba odbiorców gazu sieciowego,
- ilość przyłączy,	- % zmniejszenia się emisji substancji szkodliwych do atmosfery,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne GSG i zainteresowani	
1.9.	683.646	-	-	-	-	683.646	GSG

Działanie 1.10.: Przebudowa, budowa urządzeń i sieci energetycznych.

a) cele:

- dostępność zasilania energią we wszystkich rejonach miasta,
- pewność zasilania (minimalne przerwy i wyłączenia prądu),

b) opis działania:

Zakres działania obejmuje:

- modernizację lub budowę stacji transformatorowych (wyposażenie w transformatory),
- modernizację linii napowietrznych,
- modernizację rozdzielni.

W latach 2003-2006 Będziński Zakład Elektroenergetyczny zamierza zrealizować na terenie miasta Sosnowca 74 zadania inwestycyjne (niektóre wieloletnie) na łączną kwotę 29.166.000 zł. I tak w 2003 roku – 18 zadań na kwotę 7.166.000 zł; w 2004 roku – 25 zadań na kwotę 6.500.000 zł; w 2005 roku – 17 zadań na kwotę 7.500.000 zł i w 2006 roku – 14 zadań na kwotę 8.000.000 zł.

Szczegółowy zakres obejmuje wykaz zadań ujętych w zatwierdzonym przez Urząd Regulacji Energetyki planie rozwoju Będzińskiego Zakładu Elektroenergetycznego na lata 2003-2006.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a w szczególności cel pośredni nr 3 rozbudowa i unowocześnienie sieci przesyłowych.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta,
- podniesienie poziomu życia mieszkańców,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- wpływ na rozwój przedsiębiorczości,

d) zakres geograficzny: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- długość wykonanej sieci energetycznej,	- ilość podłączonych do wykonanej sieci,
- ilość zmodernizowanych i wybudowanych urządzeń,	- zwiększonej dostarczanej mocy,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.10.	29.166.000	-	-	-	-	BZE SA 29.166.000	-

Działanie 1.11.: Budowa sieci telekomunikacyjnych.

a) cele:

- dostępność do połączeń telekomunikacyjnych dla powstającej działalności gospodarczej,
- dostępność do połączeń obiektów mieszkaniowych,
- umożliwienie świadczenia abonentom najnowocześniejszych usług telekomunikacyjnych.

b) opis działania:

Wybudowana przez TP S.A. oraz innych operatorów telekomunikacyjnych (zarówno przewodowych jak i bezprzewodowych) w ubiegłych latach infrastruktura na terenie miasta umożliwia świadczenie podstawowych usług telekomunikacyjnych i usług szerokopasmowych na całym obszarze Sosnowca. W latach 2004-2006 działania będą się koncentrowały na budowie sieci telekomunikacyjnych do nowo powstających centrów handlowych, innych podmiotów gospodarczych, osiedli mieszkaniowych, domów wielorodzinnych itp. Drugim kierunkiem działania będzie modernizacja urządzeń w celu umożliwienia świadczenia abonentom najnowocześniejszych usług telekomunikacyjnych. Trzecim kierunkiem działań będzie modernizacja istniejącej sieci kablowej w celu poprawienia jakości świadczonych usług. Podstawowym zadaniem TP S.A. oraz innych operatorów będzie stworzenie możliwości świadczenia usług telekomunikacyjnych każdemu podmiotowi gospodarczemu i każdemu mieszkańcowi miasta Sosnowca przy zachowaniu efektywności ekonomicznej planowanych działań.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a w szczególności cel pośredni nr 4. Rozwijanie systemów informatycznych i telekomunikacji, a zwłaszcza kierunek działania nr 4.1. zwiększenie zdolności przesyłowych sieci telekomunikacyjnych i informatycznych.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta,
- podniesienie komfortu życia mieszkańców,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- uzupełnienie istniejącej sieci,

d) zakres geograficzny: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- długość wykonanej sieci teletechnicznej	- ilość podłączonych abonentów,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.11.	-	-	-	-	-	TP S.A. Inni operatorzy Telekomuni- kacyjni	-

Ze względu na specyfikę planowanych działań (uzależnienie inwestycji telekomunikacyjnych od tempa ogólnego rozwoju miasta) trudno przewidzieć wielkość planowanych nakładów na poszczególne lata.

Działanie 1.12.: Zagospodarowanie KSSE Podstrefy Sosnowiecko-Dąbrowskiej.

Do końca czerwca 2003 roku wydano 20 zezwoleń na prowadzenie działalności w Podstrefie Sosnowiecko-Dąbrowskiej, z tego 11 w Dąbrowie Górniczej i 7 w Sosnowcu. 13 zakładów zostało już uruchomionych, z tego 7 w Dąbrowie Górniczej i 4 w Sosnowcu.

Decyzje o inwestowaniu w Podstrefie podjęły zarówno uznane firmy krajowe jak Atlas, Yawal czy Duda oraz zagraniczne, jak Caterpillar, Ergom, Hobas, Brembo, Guardian Industries czy Berger.

Inwestycje w Podstrefie Sosnowiecko-Dąbrowskiej w rozbiciu na miasta (stan na 30.06.2003r.)

	Sosnowiec	Dąbrowa Górnicza	Częstochowa	cała Podstrefa
liczba inwestorów	7	11	2	20
sprzedane grunty	34,1 ha	70,8 ha	25,9 ha	130,8 ha
grunty oferowane do sprzedaży	43,9 ha	141,5 ha	40 ha	225,4 ha
deklarowane zatrudnienie	2544 osób	1283 osoby	383 osoby	4210 osób
nakłady inwestycyjne	355,2 mln zł	507,7 mln zł	509,2 mln zł	1372,1 mln zł

Na terenie Sosnowca znajduje się 5 odrębnych obszarów objętych Podstrefą Sosnowiecko-Dąbrowską:

- 1) Milowice – obszar o powierzchni 24,2765 ha z czego do sprzedania pozostał obszar o pow. 7,0521 ha,
- 2) Dańdówka – obszar o powierzchni 24,6379 ha z czego do sprzedania pozostał obszar o pow. 9,6337 ha,
- 3) Niwka Modrzejów – obszar o powierzchni 13,7902 ha,
- 4) Kazimierz Juliusz – obszar o powierzchni 3,2725 ha,
- 5) Narutowicza – obszar o powierzchni 10,1356 ha.

Planowane nowe miejsca pracy w Podstrefie w Sosnowcu w latach 2004 – 2007

<i>lata</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>
nowe miejsca pracy (<i>narastająco</i>)	200	400	600	800

Dotychczasowe wydatki na infrastrukturę w Podstrefie poniesione do 31.03.2003r.:

- 1) Inwestorzy – 16,07 mln zł,
- 2) Gminy – 4,50 mln zł,
- 3) KSSE S.A. – 1,43 mln zł

Planowane wydatki na infrastrukturę w Sosnowcu na lata 2004 – 2007

Szacunkowe wydatki na infrastrukturę techniczną (bez budowy dróg) w Sosnowcu przedstawiają się następująco:

	2004 <i>mln zł</i>	2005 <i>mln zł</i>	2006 <i>mln zł</i>	2007 <i>mln zł</i>	Razem <i>mln zł</i>
Inwestorzy	1,35	1,35	1,35	1,35	5,4
Gmina	0,37	0,37	0,37	0,38	1,49
KSSE S.A.	0,12	0,12	0,12	0,12	0,48
Razem	1,84	1,84	1,84	1,85	7,37

Szacunkowe wydatki na budowę dróg w Sosnowcu przedstawiają się następująco:

	2004 <i>mln zł</i>	2005 <i>mln zł</i>	2006 <i>mln zł</i>	2007 <i>mln zł</i>	Razem <i>mln zł</i>
Inwestorzy					
Gmina	5,30	5,30	5,30	5,30	21,20
KSSE S.A.	0,45	0,45	0,45	0,45	1,80
Razem	5,75	5,75	5,75	5,75	23,00

Plany budowy dróg obejmują:

- 1) Drogę łączącą ul. 11-Listopada z DK 1 przy obszarze „Dańdówka” – koszt 17 mln zł,
- 2) Drogę wewnętrzną na obszarze „Dańdówka” – koszt 2 mln zł,
- 3) Drogę wzdłuż wschodniej granicy obszaru „Narutowicza” – koszt 4 mln zł.

Działanie 1.13.: Opracowanie założeń do planu energetycznego dla Miasta Sosnowca.

a) cele

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego miasta,
- zaspokojenie potrzeb energetycznych,
- wypracowanie modelu gospodarki energetycznej pozwalającego na minimalizację kosztów paliw i nośników energetycznych oraz opłat za usługi energetyczne poprzez stworzenie lokalnego rynku energii i możliwości konkurencji występującej pomiędzy uczestnikami tego rynku,
- zaprojektowanie modelu energetycznego pozwalającego na ograniczanie zanieczyszczenia środowiska naturalnego głównie poprzez obniżenie emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego z obiektów energetycznych w zakresie emisji pyłów SO₂, NO_x, CO₂ oraz CO z uwzględnieniem istniejącego tła zanieczyszczeń emitowanych z innych źródeł.

b) opis działania

Jednym z podstawowych czynników rozwojowych we współczesnym świecie jest energia. Jej dostępność w wymaganej postaci, w koniecznej ilości oraz odpowiednim czasie jest warunkiem koniecznym oraz niezbędnym rozwoju i postępu. Aby w sposób prawidłowy ocenić, oszacować i zaplanować przyszłe zapotrzebowanie miasta Sosnowca na energię należy:

- ocenić aktualny stan ciepłownictwa, gazownictwa i zaopatrzenia w energię elektryczną,
- opisać przewidywane warianty rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym trendy i procesy integracyjne,
- opisać występujące utrudnienia w rozwoju systemów sieciowych, transporcie lub przesyłaniu,
- podzielić Sosnowiec na energetyczne jednostki bilansowe,
- zidentyfikować przewidywane zmiany zapotrzebowania na nośniki energetyczne, istniejące utrudnienia w rozwoju systemów sieciowych lub w transporcie,
- przedstawić propozycje z zakresu rozwoju i modernizacji systemów zaopatrzenia w energię, wykorzystania istniejących nadwyżek energii,
- określić zakres współpracy z innymi gminami z krótką oceną możliwości,
- przedstawić rekomendacje do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w mieście Sosnowcu,
- przedstawić główne cele planu wraz z modelowymi propozycjami ich realizacji,
- opracować syntezę założeń zaopatrzenia miasta w energię,
- opracować organizację zarządzania energią i środowiskiem w mieście Sosnowcu wraz z procedurami zarządzania i kompetencjami zarządzającego.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a zwłaszcza cel pośredni nr 3: Rozbudowa i unowocześnianie sieci przesyłowych.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój gospodarczy miasta,
- podniesienie jakości życia mieszkańców,

- komplementarność do istniejącej infrastruktury,
- gotowość projektu do realizacji,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- poprawa ochrony środowiska naturalnego.

d) zakres geograficzny – lokalizacja: Miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
<ul style="list-style-type: none"> - ilość zarekomendowanych przedsięwzięć z zakresu gospodarki energetycznej, - ilość projektów termoizolacyjnych przyjętych do realizacji, - ilość obiektów przyjętych do monitoringu. 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość wdrożonych projektów, - ilość wdrożonych termoizolacji, - ilość obiektów objętych monitoringiem,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.13.	154.000	-	-	154.000	-	-	WPG

Działanie 1.14.: Budowa i organizacja systemu zarządzania energią.

a) cele

- racjonalna i oszczędna gospodarka zasobami energii,
- stworzenie systemu obsługi i doradztwa w zakresie sprawnej dostępności do zalecanej formy energii w poszczególnych jednostkach bilansowych gminy,
- wdrażanie programów termomodernizacyjnych w obiektach użyteczności publicznej i innych,
- organizowanie rezerw energetycznych i podwójnego zasilania,
- standaryzacja zużycia energii w obiektach użyteczności publicznej – optymalizacja kosztów,

b) opis działania

Realizacja powyższych celów odbywać się będzie poprzez:

1. Opracowanie koncepcji strukturalnego modelu zarządzania energią.
2. Wprowadzenie strukturalnego schematu funkcjonowania jednostki (wydziału).
3. Etapowe tworzenie jednostki strukturalnej urzędu wraz z określeniem powiązań kompetencyjnych z innymi wydziałami.
4. Opracowanie programu zarządzania poszczególnymi nośnikami energii.
5. Stworzenie banku danych o dostępne akceptowanych formach energii i rodzajów nośników niezbędnych dla poprawnego funkcjonowania wspólnoty mieszkaniowej i organizmu miejskiego.
6. Utworzenie doradztwa energetycznego dla optymalnego wykorzystania zasobów energetycznych.
7. Tworzenie centrum monitorowania bieżącego zużycia energii w obiektach użyteczności publicznej.
8. Działania negocjacyjne i techniczno-organizacyjne warunków dostawy energii przyjaznej dla środowiska.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a w szczególności cel pośredni nr 3 rozbudowa i unowocześnienie sieci przesyłowych, a także priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a w szczególności cel pośredni nr 12 doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej.

c) kryteria wyboru działania:

- możliwość kreowania polityki oszczędzania zużycia energii,
- możliwość eliminowania strat energetycznych,
- możliwość optymalizacji kosztów zużycia energii,
- świadoma strategia optymalnego wykorzystania nośników energetycznych przy maksymalnym wskaźniku wykorzystania energii pierwotnej zawartej w paliwach,
- możliwość wytworzenia specjalizacji energetycznej – elementu warunkującego harmonijny, perspektywiczny rozwój obszarów miejskich;

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość obiektów objętych monitoringiem zużycia energii, - ilość wprowadzonych termomodernizacji,	- zmniejszenie zużycia energii w obiektach użyteczności publicznej.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.14.	-	-	-	-	-	-	WPG

Działanie 1.15: Optymalizacja, modernizacja i rozbudowa infrastruktury systemów ciepłowniczych.

a) cele

- poprawa warunków życia mieszkańców miasta,
- poprawa stanu środowiska naturalnego,
- ograniczanie zanieczyszczenia powietrza,
- zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego miasta,
- optymalizacja kosztów za nośniki energii,
- stworzenie mieszkańcom możliwości wyboru alternatywnych postaci energii,
- stworzenie i wykreowanie mechanizmów eliminowania nieuzasadnionych strat nośników energetycznych,

b) opis działania

Realizacja zadania w zakresie merytorycznym i terminach wynikać będzie z opracowywanych „Założeń do planu energetycznego Sosnowca”, a także z możliwości pozyskania współfinansowania ze środków unijnych, wojewódzkich i innych. Przedsięwzięcia te obejmować będą:

1. analizę i ocenę stanu istniejącego dla wytypowania jednostki bilansowej wraz z określeniem zakresu modernizacji i nakładów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia finansowego,
2. opracowanie dokumentacji technicznej,
3. realizacje dotycząca:
 - sieci, przyłączy i instalacji zewnętrznych c.o. i c.w.,
 - źródeł wytwarzania, lokalnych kotłowni i węzłów ciepłowniczych,
 - automatyzacji procesów wytwarzania, przesyłu ciepła i energii elektrycznej oraz paliw odnawialnych,
 - programu rezerwowego zasilania w ciepło,
 - wykorzystania występujących rezerw wytwórczych i w instalacjach przemysłowych,
 - eliminowania nieuzasadnionych strat nośników energetycznych.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a w szczególności cel pośredni nr 3 rozbudowa i unowocześnienie sieci przesyłowych a w tym zwłaszcza kierunki działań nr 3.2. inwentaryzacja oraz zdiagnozowanie stanu sieci przesyłowych; nr 3.4. proekologiczna przebudowa i rozbudowa systemów przesyłowych; nr 3.5. utworzenie rynku ciepła na obszarze miasta, a także priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a w szczególności cel pośredni nr 6 działania na rzecz poprawy jakości powietrza, a w tym zwłaszcza kierunki działań nr 6.2. ograniczanie emisji pyłowo-gazowej i 6.3. wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc przy wprowadzaniu bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta,

- współbieżność z kierunkami polityki energetycznej Unii Europejskiej i Polski,
- zabezpieczenie wspólnoty w podstawowe nośniki energetyczne warunkujące bezpieczeństwo egzystencjonalne,
- stworzenie podstaw instalacji infrastrukturalnej umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie organizmu miejskiego i dające perspektywy dalszego rozwoju urbanistycznego,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście,
- wpływ na zmniejszenie opłat za korzystanie z nośników energii.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
<ul style="list-style-type: none"> - ilość w km zmodernizowanej sieci ciepłowniczej, - ilość zainstalowanych nowych urządzeń, 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie poziomu emisji zanieczyszczeń powietrza, - wzrost ilości energii wytworzonej w skojarzeniu i ze źródeł odnawialnych, - ilość wykonanych podłączeń do zmodernizowanych sieci ciepłowniczych, - zmniejszenie zużycia paliw pierwotnych do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej w skojarzeniu.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.15.	-	-	-	-	-	-	WPG

Działanie 1.16.: Modernizacja infrastruktury obiektów budowlanych służby zdrowia i opieki medycznej.

a) cele

- przekształcenie istniejącego systemu ogrzewania zakładów opieki zdrowotnej poprzez m.in.: zapewnienie samodzielnego źródła ciepła i ciepłej wody; obniżenie kosztów ciepła; zmniejszenie ryzyka korozji i wydłużenie żywotności instalacji; zapewnienie właściwej gospodarki cieplnej obiektów; zmniejszenie zużycia energii elektrycznej; ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska;
- kompleksowa modernizacja gospodarki wodnej w zakładach opieki zdrowotnej aby: zapewnić ciągłość dostawy wody zimnej i ciepłej; zapewnić dostawy wody nieskażonej; obniżyć koszty zużycia wody oraz nakłady na eksploatację i konserwację; zlikwidować ubytki wody, utrzymać odpowiednie ciśnienie wody dostarczanej do obiektów; zmniejszyć ryzyko awaryjności sieci i instalacji; zlikwidować ryzyko korozji;
- likwidacja elewacji z płyt acokolowych aby: usunąć zagrożenie dla ludzi i środowiska; przeprowadzić modernizację elewacji; zmniejszyć straty ciepła oraz obniżyć zużycie energii elektrycznej i cieplnej;
- przeprowadzenie termoizolacji budynków aby: stworzyć warunki do obniżenia zużycia mediów grzewczych; obniżyć emisję spalin do atmosfery; poprawić stan techniczny placówek służby zdrowia; podnieść komfort pacjentów podczas korzystania ze świadczeń; poprawić warunki pracy lekarzy i personelu medycznego; zmniejszyć koszty stałe i poprawić sytuację ekonomiczną zakładów opieki zdrowotnej.

b) opis działania

Instalacja centralnego ogrzewania w niektórych budynkach służby zdrowia zasilana jest z ciepłowni miejskiej, co nie zapewnia prawidłowej gospodarki ciepłem, ani też nie umożliwia oszczędności energii.

W związku z rosnącymi kosztami energii, koniecznym jest podjęcie działań zmierzających do zmodernizowania ogrzewania. Zaostrzone przepisy z zakresu ochrony środowiska oraz koszty i trudności wynikające z eksploatacji kotłowni tradycyjnych opalanych np. węglem, mimo, że tanich w budowie, zmusza do modernizacji centralnego ogrzewania, polegającej na instalacji nowoczesnych, oszczędnych i ekologicznych kotłów centralnego ogrzewania.

Modernizacja taka, to nie tylko montaż nowoczesnych kotłów, ale również:

- zmiana instalacji z systemu otwartego na zamknięty,
- wprowadzenie i wymiana pomp obiegowych, uzupełniających,
- montażu zbiorczego naczynia przeponowego,
- wprowadzenie zabezpieczeń kotłowni z obowiązującymi przepisami,
- przebudowa instalacji gazowej,
- wykonania posadowienia zbiornika na gaz płynny (zbiornik zapasowy-awaryjny),
- wykonanie przebudowy instalacji nawiewno-wywiewnej,
- wykonanie kominów,
- wykonanie przebudowy instalacji elektrycznej,
- wykonanie prac adaptacyjno budowlanych pomieszczenia kotłowni.

Aby umożliwić regulację dostawy ciepła do budynków, konieczna jest również modernizacja węzłów cieplnych. Polegać ona będzie na modernizacji wymienników ciepła, zastosowaniu regulatorów podpionowych oraz zmodernizowaniu systemu odpowietrzania przez zastosowanie na pionach odpowietrzników automatycznych.

Równocześnie z modernizacją i rozbudową kotłowni, konieczna jest modernizacja instalacji, na którą składają się takie elementy jak grzejniki, zawory np. termostaticzne, system rozprowadzania i zasilania.

Mając na uwadze, że w budynkach zakładów służby zdrowia przebywają ludzie chorzy, dla zapewnienia im komfortu, potrzebna jest również całodobowa dostawa ciepłej wody. W związku z tym, wymaganym jest zainstalowanie zasobnikowych podgrzewaczy ciepłej wody współpracujących np. z kotłami centralnego ogrzewania (lub montaż kotłów tylko na potrzeby c.w.u.) Jest to najbardziej ekonomiczny sposób przygotowania ciepłej wody użytkowej. Przy optymalnym zestawieniu mocy kotłów i pojemności zasobników, czas ich podgrzania będzie najkrótszy i wyniesie około 30 minut. Natomiast automatyka kotłów, będzie pilnowała potrzeby ciepłej wody w systemie priorytetowym.

Istniejące uregulowania prawne w sposób coraz bardziej restrykcyjny podchodzą do kwestii emisji pyłów i gazów. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska z dnia 08.09.1998 r., w sprawie wprowadzenia do powietrza substancji zanieczyszczających z procesów technologicznych i operacji technologicznych, wprowadza rozróżnienie na źródła energii do których eksploatacji przystąpiono przed 28.03.1990 r. i te, których używanie rozpoczęto po tej dacie. O ile dopuszcza się z powodów praktycznych funkcjonowanie starych kotłowni np. węglowych, o tyle przy budowie nowych, dopuszczalne normy emisji szkodliwych substancji są bardzo restrykcyjne. Uzależnione są one od mocy cieplnej kotłowni oraz paliwa. Istnieje również harmonogram wprowadzenia nowych norm do 31.12.2010 r. Wprawdzie normy jakie mają być wprowadzone po tym terminie nie są jeszcze określone, ale z pewnością będzie położony szczególny nacisk na spełnienie wymogów ekologicznych, tym bardziej, że standardy Unii Europejskiej w zakresie dopuszczalnej emisji pyłów i gazów przez ciepłownie już są bardzo restrykcyjne.

Stąd, dla spełnienia aktualnych i przyszłych wymogów zgodnych z normami, należy zmodernizować centralne ogrzewanie w sposób im odpowiadający przez zastosowanie nowych technologii.

Równie ważna dla ekonomicznego funkcjonowania infrastruktury obiektów służby zdrowia jest konieczność modernizacji gospodarki wodnej w tych obiektach. Przeprowadzone zostanie kompleksowe rozwiązanie problemu w postaci całościowej wymiany:

- sieci wodociągowej zewnętrznej przez zastąpienie rur żeliwnych rurami ciśnieniowymi wraz z wymianą armatury,
- instalacji wewnętrznej wody zimnej i ciepłej wraz z cyrkulacją poprzez zastąpienie rur stalowych rurami stabilizowanymi wraz z wymianą armatury,
- montaż i podłączenie urządzeń hydroforowych,
- generalny remont zbiorników zapasowych na wodę,
- dostarczenie do punktów poboru czystej wody.

Obecnie część budynków służby zdrowia obłożona jest elewacjami z płyt acekolowych (azbestowo-cementowych). Z uwagi na to, że są one częściowo uszkodzone, stanowią realne zagrożenie, nie tylko dla zdrowia hospitalizowanych pacjentów, ale i dla środowiska naturalnego. Od 28.09.1998 r. obowiązuje całkowity zakaz produkcji płyt azbestowo-cementowych dla budownictwa, a od 28.03.1999 r. zakaz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest, zgodnie z Ustawą

o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest z dnia 19.06.1997 r. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 02.04.1998 r. określa zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest; natomiast rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14.08.1998 r. – sposoby bezpiecznego użytkowania oraz warunki usuwania wyrobów zawierających azbest.

Po wyeliminowaniu elewacji wykonanej z materiałów niebezpiecznych (płyty z acekolu) oraz o wysokim współczynniku przenikalności cieplnej, należy podjąć prace zmierzające do wykonania nowej elewacji z materiałów bezpiecznych, odpowiadających oraz spełniających kryteria dopuszczenia wg Polskich Norm i norm Unii Europejskiej oraz ograniczające straty ciepła na izolacji. Roboty te należy przeprowadzić ze względów ekonomicznych.

Wymiana nieszczelnych i spaczonych okien w budynkach zakładów opieki zdrowotnej staje się dzisiaj koniecznością warunkującą możliwość udzielania świadczeń w tych budynkach w okresach zimowych. Te działania są jednym z głównych elementów programów oszczędnościowych wszystkich jednostek, albowiem strata ciepła spowodowana nieszczelnością okien dochodzi w okresie zimowym do 37 % wytworzonego ciepła. Z drugiej strony niemożność utrzymania we wszystkich pomieszczeniach jednakowej temperatury zapewniającej pacjentom komfort cieplny naraża ich na dodatkowe stresy i pogarsza ich stan ogólny oraz samopoczucie.

Innym elementem programów oszczędnościowych jest termoizolacja ścian, której zadaniem jest zmniejszenie ucieczki ciepła z budynku, zmniejszenie spalania materiałów cieplnych, zmniejszenie emisji spalin do atmosfery, poprawa komfortu przebywania w budynku zarówno w okresie letnim jak i zimowym, zmniejszenie kosztów stałych oraz poprawa sytuacji ekonomicznej umożliwiającą skierowanie zaoszczędzonych środków na zakup leków i materiałów medycznych

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców a zwłaszcza cel pośredni nr 1 poprawa stanu zdrowia mieszkańców miasta; priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a zwłaszcza cel pośredni nr 3: Rozbudowa i unowocześnianie sieci przesyłowych oraz priorytet E Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego a zwłaszcza cel pośredni nr 6 działania na rzecz poprawy jakości powietrza.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta,
- uzupełnienie istniejących rozwiązań,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- stopień obniżenia kosztów wytwarzania ciepła,
- poprawa jakości wody w obiektach służby zdrowia,
- wpływ na poprawę świadczonych usług, warunków pracy i przebywania w otoczeniu,

- wielofunkcyjność wykorzystania wytworzonego ciepła na potrzeby własne,

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość wykonanych remontów i prac modernizacyjnych	- liczba obiektów, w których nastąpi zmniejszenie opłat za energię ciepłą, - wartość wskaźnika kosztów ogrzewania na jednostkę kubatury,
- wielkość prac modernizacyjnych,	- liczba obiektów, w których nastąpi zmniejszenie opłat za energię elektryczną, - wartość wskaźnika kosztów ogrzewania na jednostkę kubatury, - obniżenie kosztów za centralne ogrzewanie, - obniżenie kosztów eksploatacji budynków, - obniżenie kosztów wynikających z zużycia wody i odprowadzania ścieków o około 15-20%,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.16.	4.850.000	3.585.000	-	1.265.000	-	-	WZO

Działanie 1.17.: Wspieranie powstania i rozwoju wyższych szkół zawodowych w mieście.

a) cele

- podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców Sosnowca,
- rozbudowa infrastruktury szkolnictwa wyższego w mieście,
- przystosowanie systemów kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- wzmocnienie powiązań pomiędzy instytucjami oświaty i kształcenia a rynkiem pracy,
- promocja kształcenia ustawicznego i nowoczesnych sposobów kształcenia,
- stworzenie skutecznych systemów informacji o ofercie szkoleniowej, doradczej oraz miejscach pracy,
- dostosowanie siły roboczej do zmieniających się potrzeb rynku pracy.

b) opis działania

W czasie dokonujących się aktualnie przemian najważniejsze znaczenie na ich jakość oraz dalsze możliwości rozwojowe miasta, regionu i kraju mają ludzie wraz z posiadaną wiedzą, wykształceniem i umiejętnościami. Wykształcenie mieszkańców Sosnowca będzie miało niebagatelny wpływ na przebieg i powodzenie wszystkich procesów dokonujących się w sferze społecznej i gospodarczej w naszym mieście. Bezwzględnie konieczne są więc działania mające na celu rozwój szkolnictwa średniego i wyższego oraz usprawnienie doskonalenia zawodowego w mieście, a także uczynienie kształcenia ustawicznego obecnego w świadomości sosnowiczian. Rozwój kształcenia ustawicznego i wsparcie dla osób rozpoczynających studia wyższe będzie podłożem do tworzenia miejsc pracy wysokiej jakości wpływających w bezpośredni sposób na zmianę profilu miasta. Możliwość wykorzystania infrastruktury edukacyjnej sprzyjać będzie tworzeniu nowego, innowacyjnego wizerunku miasta.

Głównymi przedsięwzięciami w ramach tego działania będą:

- powstanie i modernizacja Centrum Dydaktyczno-Naukowego kierunków Neofilologicznych Uniwersytetu Śląskiego,
- modernizacja budynku gminnego przy ul. Wojska Polskiego z przeznaczeniem dla potrzeb Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Politechniki Śląskiej,
- współdziałania miasta w wyposażeniu i oddaniu do użytku Międzywydziałowej Auli przy Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu,
- przeprowadzenie inwestycji w budynku katedry Śląskiej Akademii Medycznej przy ulicy Narcyzów w Sosnowcu,
- zagospodarowanie budynku przy ul. Ostrogórskiej na Centrum Farmaceutyczno-Diagnostyczne Śląskiej Akademii Medycznej. (Centrum będzie prowadziło działalność po zagospodarowaniu budynku o kubaturze ok.78.000 m³ i powierzchni zabudowy ok. 3.700 m², na rzecz ochrony zdrowia w oparciu o nowoczesne techniki diagnostyczne. Powyższa koncepcja zagospodarowania budynku jest przedmiotem przygotowywanego przez gminę projektu do współfinansowania z funduszy strukturalnych UE. Ponadto gmina wspólnie z Akademią Medyczną promuje opracowaną ofertę budowy Centrum w celu pozyskania partnerów do realizacji przedsięwzięcia i dalszej współpracy.

Powyższe działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych, a zwłaszcza cel pośredni nr 1: Przeprofilowanie systemu szkolnictwa ponadgimnazjalnego i rozbudowa szkolnictwa wyższego, ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działania nr 1.2.: wspieranie powstawania i rozwoju wyższych szkół zawodowych w Mieście.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta Sosnowca,
- ponad lokalny charakter inwestycji,
- komplementarność do już prowadzonych działań,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- wykazana zgodność z zapotrzebowaniem rynku pracy,
- praktyczne przygotowanie do zawodu i doskonalenia zawodowego,
- projekty z zakresu bezpośredniego wsparcia dla osób podejmujących studia wyższe z problemowych obszarów miasta.

d) zakres geograficzny – lokalizacja: Miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość środków finansowych przeznaczonych na wsparcie rozwoju bazy materialnej szkół wyższych w Sosnowcu,	- wzrost liczby osób podejmujących studia wyższe w Sosnowcu, - wzrost poziomu wykształcenia wśród mieszkańców miasta, - wzrost liczby zajęć dydaktycznych w nowych pomieszczeniach uczelnianych, - ilość/wartość zakupionego sprzętu,
- ilość środków finansowych przeznaczonych na wsparcie dla osób podejmujących studia wyższe,	- liczba udzielonych stypendiów, - wzrost liczby osób podejmujących studia wyższe w Sosnowcu,
- ilość przeprowadzonych badań nt. potrzeb rynku pracy,	- ilość programów szkoleniowo doradczych adaptowanych dla potrzeb rynku pracy, - liczba partnerów społeczno-ekonomicznych zaangażowanych w opracowanie programu,
- ilość akcji promocyjno-szkoleniowych,	- liczba osób korzystających z nowych form kształcenia ustawicznego,
- liczba zmodernizowanych budynków / pomieszczeń i ich powierzchnia, - poziom inwestycji w szkołach wyższych	- wzrost ilości użytkowników korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.17.	25.630.000	5.200.000	-	8.180.000	12.250.000	-	WIM

Działanie 1.18.: Poprawa standardu istniejącej infrastruktury i wyposażenia szkół.

a) cele

- dostosowanie wyposażenia pracowni specjalistycznych do nowoczesnych kierunków kształcenia,
- dostosowanie bazy szkolnej do standardów wyposażenia obowiązujących w Unii Europejskiej,
- poprawa jakości infrastruktury edukacyjnej
- poprawa jakości i ilości wyposażenia szkół,
- poprawa stanu technicznego placówek oświatowych.

b) opis działania

W niedalekiej przeszłości jako reakcję na zmiany związane z transformacją ustrojową, gospodarczą i społeczną kładziono przede wszystkim nacisk na rozwój szkolnictwa ogólnokształcącego oraz na zmiany struktury szkolnictwa zawodowego wiążąc je z oczekiwaniami rynku pracy. Jednocześnie odchodzono od wąskiego kształcenia w określonych specjalnościach na rzecz nauczania szerokoprofilowego. Mimo rozwoju szkolnictwa i ciągle zachodzących zmian na rynku pracy wiedza społeczeństwa na temat możliwości podnoszenia kwalifikacji i kształcenia ustawicznego jest niewystarczająca. Konieczność ciągłej adaptacji, dostosowywania się do zmiennych wymagań rynku pracy niesie ze sobą przymus wprowadzanie polityki i strategii pozwalającej większej liczbie osób na zdobywanie umiejętności jakich potrzebują w określonej sytuacji życiowej. Istotne jest umożliwianie wdrażania nowych sposobów podejścia do szkolenia zawodowego przy wykorzystaniu nowych technologii, poprawa i promowanie szkoleń oraz doradztwa w ramach kształcenia ustawicznego. Działania te mają doprowadzić do stworzenia bazy i oferty szkoleń przygotowujących do praktycznego kształcenia zawodowego dostosowanej do potrzeb rynku pracy; dostosowania kadr do funkcjonowania w warunkach społeczeństwa informacyjnego poprzez wykorzystanie nowoczesnych warunków kształcenia, nowej techniki oraz technologii.

Przedsięwzięciami w ramach tego działania będą:

- przeprowadzanie remontów i modernizacji placówek oświatowych,
- modernizacja pracowni specjalistycznych,
- dostosowanie wyposażenia pracowni specjalistycznych do nowoczesnych kierunków kształcenia,
- dostosowanie bazy szkolnej do standardów wyposażenia obowiązujących w Unii Europejskiej,
- systematyczne znoszenie barier architektonicznych w celu umożliwienia dzieciom z dysfunkcją ruchu na uczęszczanie do szkół masowych.

W kolejnych latach kontynuowane będą prace inwestycyjne, remontowe i modernizacyjne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, a w szczególności:

- prace inwestycyjne – odbudowa i modernizacja przyszkolnych terenów sportowych, boisk i bieżni. Poza oddanymi do użytku w SP nr 4, SP nr 23, SP nr 15 i SP nr 22 przewiduje się dalszą modernizację i remonty boisk sportowych w kilku placówkach,
- remonty kapitalne i bieżące w celu utrzymania wymaganego prawem budowlanym stanu technicznego obiektów (remonty sanitariatów, remonty

- i docieplenia dachów, termorenowacje ścian zewnętrznych elewacji na podstawie opinii i audytów energetycznych, które będą podstawą do pozyskania środków pozabudżetowych np. z WFOŚiGW; itp.),
- modernizacje węzłów ciepłowniczych, wewnętrznych instalacji grzewczych, instalacji elektrycznych – poprawiające warunki eksploatacji i obniżające koszty utrzymania placówek,
- zadania związane z ochroną środowiska naturalnego – likwidacja lokalnej kotłowni, trzonów węglowych i podłączenia do sieci gazowej oraz budowa biologicznych oczyszczalni ścieków. Realizacja tych zadań będzie możliwa po uzyskaniu dofinansowania z GFOŚ i WFOŚ.
- wymiana stolarki okiennej drewnianej na PCV szklonej szybami zespolonymi.

Rozwój i modernizacja pracowni komputerowych i specjalistycznych ma na celu dostosowanie bazy dydaktycznej do potrzeb nowoczesnej dydaktyki. Coraz więcej szkół będzie wykorzystywać komputery w nauczaniu przedmiotów, wykorzystując także programy użytkowe, komputerowe, symulację procesów technologicznych, możliwość projektowania komputerowego itp.

Powyższe działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych, a zwłaszcza cel pośredni nr 1: Przeprofilowanie systemu szkolnictwa ponadgimnazjalnego i rozbudowa szkolnictwa wyższego ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań nr 1.3.: poprawa standardu istniejącej infrastruktury i wyposażenia szkół.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na poziom wykształcenia mieszkańców Sosnowca,
- podniesienie jakości nauczania w szkołach,
- wpływ na rozwój możliwości adaptacyjnych absolwentów do potrzeb rynku pracy,
- wpływ na rozwój gospodarczy miasta,
- wpływ na ochronę środowiska naturalnego w mieście,
- komplementarność do istniejących rozwiązań,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca.

d) zakres geograficzny – lokalizacja: Miasto Sosnowiec.

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość szkół o zmodernizowanej infrastrukturze,	- ilość uczniów korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury szkół,
- liczba dotacji na modernizację szkół,	- liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach, - liczba pracowni specjalistycznych dostosowanych do kształcenia w nowych kierunkach/zawodach,
- ilość wykonanych remontów i prac modernizacyjnych,	- liczba placówek, w których nastąpi zmniejszenie opłat za energię elektryczną, ciepłą, pobór wody,

	- liczba placówek, w których nastąpi zmniejszenie niskiej emisji spalin do atmosfery,
- budowa małych lokalnych oczyszczalni ścieków,	- liczba placówek, w których nastąpi zmniejszenie opłat za wywóz nieczystości, - liczba placówek, w których nastąpiła poprawa ochrony wód gruntowych przed zanieczyszczeniem,
- przebudowa pokryć dachowych systemem odprowadzania wód deszczowych,	- liczba zabezpieczonej substancji budowlanej przed zawilgoceniem i zagrzybieniem,
- ilość przebudowanych przyszkolnych boisk sportowych,	- liczba zajęć prowadzonych na przyszkolnych boiskach sportowych, poprawa sprawności fizycznej i prawidłowego rozwoju fizycznego młodzieży szkolnej, - liczba uczniów uczestniczących w zajęciach na boiskach przyszkolnych,
- liczba zmodernizowanych pracowni specjalistycznych,	- liczba użytkowników posiadających bezpośredni dostęp do urządzeń informatycznych,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie 1.18.	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne (dotacje)	Prywatne	
Prace inwestycyjne	1366006	-	-	152529	1213477	-	WED
Remonty, modernizacje, remonty zabezpieczające	4850000 3200000	-	-	4650000 3200000	200000	-	WED
Modernizacja wyposażenie pracowni komputerowych	4313692	2913 840	633840	419452	-	346560	WED
RAZEM	13729698	2.913.840	633.840	8.421.981	1.413.477	346.560	WED

Działanie 1.19.: Utrzymanie i poprawa standardu istniejącej bazy instytucjonalnej, sportowej i rekreacyjnej.

a) cele

- poprawa standardu i bezpieczeństwa istniejącej bazy instytucjonalnej sportowej i rekreacyjnej,
- utrzymanie bazy instytucjonalnej, sportowej i rekreacyjnej,
- powstanie obiektu o znaczeniu strategicznym,
- rozszerzenie i wzbogacenie oferty imprez sportowo-rekreacyjnych,
- promocja sportu i rekreacji.

b) opis działania

Funkcjonujące w mieście obiekty sportowo-rekreacyjne są systematycznie modernizowane. W latach 2003-2006 planuje się przeprowadzenie prac remontowo-modernizacyjnych wymiennikowni ciepła, budowę drugostronnego zasilania w energię elektryczną oraz rozbudowę „trybuny zachodniej” na stadionie sportowym przy ulicy Kresowej. Ponadto w obiektach administrowanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji tj. na Stadionie Zimowym będą prowadzone prace polegające na wygospodarowaniu dodatkowej powierzchni umożliwiającej zwiększenie ilości miejsc na trybunach do 5 tys., na szatnie dla łyżwiarzy figurowych i hokeistów; planuje się również wymianę oświetlenia hali bocznej lodowiska, zakup tablicy wyników do hali lodowiska głównego; remont gabinetów odnowy. Ponadto wykonane zostaną prace remontowe konstrukcji dachu lodowiska bocznego, zabezpieczenia antykorozyjne, izolacja termiczna i wymiana pokrycia dachu. Podejmowane działania mają utrzymać wysoki standard obiektu, który spełnia ważną funkcję dla sportu w naszym mieście. Przeprowadzona modernizacja pozwoli na rozgrywanie meczów Ligi Mistrzów oraz spotkań międzynarodowych. W Hali Widowiskowo-Sportowej przy ul. Żeromskiego w dzielnicy Pogoń planuje się wykonanie szeregu prac modernizacyjnych m.in.: wymianę wewnętrznej instalacji c.o. i wykonanie instalacji grzewczo-wentylacyjnej. Zostaną wymienione siedziska i barierki okalające widownię, co zapewni zwiększenie bezpieczeństwa pożarowego. Estetykę obiektu podniesie remont elewacji pawilonu socjalnego. Zbudowana zostanie również salka do szermierki. W Hali Widowiskowo-Sportowej „Milowice”, w której trenują zawodniczki Szkoły Mistrzostwa Sportowego Polskiego Związku Piłki Siatkowej planuje się wymianę nawierzchni sportowej hali głównej, remont widowni połączony z wymianą siedzisk; remont holu głównego, wymianę kanalizacji zewnętrznej oraz termorenowację części internatowej wraz z wymianą okien. Wykonanie prac remontowych podniesie estetykę obiektu i pozwoli na organizację wielu imprez o charakterze miejsko-regionalnym a nawet ogólnopolskim. W Hali Widowiskowo-Sportowej „Zagórze” pilnym zadaniem jest wykonanie nowej instalacji grzewczo-wentylacyjnej i elektrycznej. Ponadto należy wyremontować główny hol wraz z sanitariatami dla widzów i sanitariaty publiczne. Rozważana jest możliwość wznowienia działalności seniorskich sekcji boksu i piłki ręcznej.

Ważnym zadaniem inwestycyjnym jest gruntowna przebudowa Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego – stadionu lekkoatletycznego przy alei Mireckiego. Wbudowanie „kamienia węgielnego” pod Stadion Lekkoatletyczny przy alei Mireckiego odbędzie się w dniu 27 X 2003r. natomiast zakończenie prac planuje się na rok 2005.

Na stadionie odbywać się będą m.in.: imprezy wynikające z kalendarza Śląskiego Związku Lekkiej Atletyki. Wysoki standard pozwoli na organizację imprez

rangi ogólnopolskiej. Z obiektu korzysta około 9 tysięcy zawodników rocznie i liczba ta może się zwiększyć.

Kolejnym istotnym działaniem wzbogacającym bazę sportową miasta będzie przejęcie Stadionu „Polonia” przy ul. Andersa. Prowadzone negocjacje z Hutą „Cedler” mają doprowadzić do przejęcia obiektu i przeznaczenie go na Całoroczne Centrum Tenisa Ziemnego, ewentualnie jako alternatywna baza dla sosnowieckiej piłki nożnej.

W niedalekiej perspektywie planuje się również przejęcie jeszcze kilku obiektów o ważnym dla miasta znaczeniu zarówno historycznym jak i rozwojowym. Z dniem 1 stycznia 2004 roku MOSiR przejmie pod swój nadzór obiekty AKS „Niwka” a 1 stycznia 2005r. planowane jest przejęcie stadionu przy ul. Starzyńskiego obecnie wykorzystywanego do swej działalności przez Klub TKKF „ZEW”. Przejęte obiekty będą systematycznie remontowane i modernizowane.

Na obiektach AKS „Niwka” zostanie przeprowadzona renowacja boiska i hali a także zrealizowany zostanie projekt współgospodarowania na obiekcie przez Politechnikę Śląską. Stadion TKKF „ZEW” do momentu przejęcia będzie otrzymywał doraźną pomoc przy remontach pomieszczeń oraz m.in. przy doprowadzeniu wody. Po przejęciu obiektu przez MOSiR wyremontowane zostanie ogrodzenie i kort tenisowy. Działania te pozwolą na rozszerzenie działalności sportowej o nowe sekcje (biegi przełajowe, rugby 7-osobowe, sporty walki: judo i ju-jitsu).

W dalszej przyszłości rozważone ma być wykorzystanie do celów rekreacyjnych obiektów KS „Górnik” Sosnowiec w Klimontowie oraz Zagórz.

Planowane jest umożliwienie wykorzystywania obiektów do prowadzenia działalności sportowo-rekreacyjnej Towarzystwu Krzewienia Kultury Fizycznej.

Istotnym zadaniem z punktu widzenia rozwoju sportu w mieście jest popularyzacja idei olimpijskich oraz sosnowieckich olimpijczyków z tego powodu bardzo ważne jest powołanie Klubu Olimpijczyka. Zakończenie procedury rejestracyjnej planowane jest na koniec roku 2003.

Znaczne sukcesy naszych sportowców w dyscyplinach walki wymagają dalszego ich propagowania. W celu umożliwienia organizowania zawodów o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej zostanie zakupiona profesjonalna mata do judo.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców, a zwłaszcza cel pośredni nr 6 Propagowanie zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działania nr 6.4. utrzymanie i poprawa standardu istniejącej bazy instytucjonalnej sportowej i rekreacyjnej.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój gospodarczy na danym obszarze oraz tworzenie nowych miejsc pracy,
- podniesienie jakości życia mieszkańców,
- gotowość projektu do realizacji,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca ,
- komplementarność do istniejących rozwiązań,
- gotowość zgłaszającego do współfinansowania.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu –Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość odnowionych obiektów,	- ilość mieszkańców korzystających z powstałej / zmodernizowanej infrastruktury,
- ilość projektów otrzymujących dotacje,	- zwiększenie dochodów gminy i mieszkańców objętych programem,
- ilość powstałych obiektów,	- ilość mieszkańców mieszkających w sąsiedztwie realizowanych projektów.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.19.	8.137.327	-	2.627.000	5.510.327	-	-	WIM
1.19.	7.872.136	318.568	-	7.553.568	-	-	WKS
Przejęcie Stadionu KKS Czarni	200.000	-	-	100.000	100.000	-	WKS
Przejęcie Stadionu AKS Niwka	1.200.000	-	-	600.000	600.000	-	WKS
Przejęcie Stadionu TKKF ZEW	70.000	-	-	50.000	20.000	-	WKS
Stadion Kresowa Trybuna Zachodnia	36.000	-	12.000	24.000	-	-	WKS
Udział w Targach Turystycznych	10.000	-	-	10.000	-	-	WKS
RAZEM	17.525.463	318.568	2.639.000	13.847.895	720.000	-	

Działanie 1.20.: Stworzenie miejskiej sieci ośrodków rekreacji i turystyki.

a) cele

- modernizacja istniejących ośrodków,
- podniesienie jakości życia mieszkańców,
- podniesienie atrakcyjności i standardów funkcjonujących ośrodków.

b) opis działania

Plany na lata 2003-2006 i lata następne w zakresie sportu i rekreacji zakładają kontynuację działań zmierzających do utrzymania i dalszej poprawy standardu funkcjonujących w mieście ośrodków rekreacji i turystyki. Istniejąca w Sosnowcu baza sportowo-rekreacyjna („Stawiki” i „Leśna”) będzie systematycznie modernizowana. Z dniem 1 X 2003r. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji przejął pod swój nadzór Ośrodek „Stawiki”. Z przejściem Ośrodka związane jest uruchomienie szeroko zakrojonego programu remontowo-rozwojowego. Akwen zostanie oczyszczony i uporządkowana będzie znajdująca się w pobliżu zieleń. Planowane jest m.in. uruchomienie wypożyczalni sprzętu pływającego, rozwój gastronomii, budowa placów zabaw oraz rekonstrukcja „ścieżki zdrowia”. Wyremontowana zostanie droga asfaltowa otaczająca Ośrodek, która pozwoli na rozgrywanie kryteriów kolarskich oraz umożliwi rozbudowę ścieżek rowerowych i połączenie ich ze ścieżkami Katowic, Mysłowic, Jaworzna, Dąbrowy Górniczej, Czeladzi i Będzina. W celu maksymalnie dobrego zagospodarowania i wykorzystania „Stawików” zostanie podjęta współpraca MOSiR-u z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym w Sosnowcu oraz Związkiem Wędkarzy. Uruchomiony zostanie program rekreacji żeglarskiej przy współpracy MOSiR, środowiska żeglarskiego, WOPR, Wydziałów Edukacji oraz Kultury, Sportu i Rekreacji. W celu poprawy bezpieczeństwa osób korzystających z ośrodka zostanie zwiększona liczba patroli Straży Miejskiej na tym terenie. Na ten cel przeznaczone zostaną środki własne gminy oraz fundusze pozyskiwane spoza budżetu.

Przy ul. Kresowej wybudowany zostanie „Aqua Park” i towarzyszący mu hotel – kompleks rekreacyjny będzie dużą atrakcją dla ludzi mieszkających i przebywających w Sosnowcu. Przy Stadionie na ul. Kresowej zostanie odbudowany „Tor modelarski” oraz utworzona zostanie pracownia modelarska, umożliwi to organizowanie zawodów dla modeli latających na uwięzi oraz przeprowadzanie obchodów „Święta Lotnictwa”. Wszystkie obiekty sportowo-rekreacyjne znajdujące się na tym terenie mają zostać ujęte w realizowanym wspólnie z Katowicami i Mysłowicami projekcie utworzenia „Parku Europa”.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców, a w szczególności cel pośredni nr 6 propagowanie zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku a zwłaszcza kierunek działań nr 6.4 utrzymanie i poprawa standardu istniejącej bazy instytucjonalnej sportowej i rekreacyjnej.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta i tworzenie nowych miejsc pracy,
- uzupełnienie istniejących rozwiązań,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście,

- poprawa warunków życia i rekreacji mieszkańców miasta.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość obiektów, w których wykonano remonty i prace modernizacyjne, - wolumen wielkości prac modernizacyjnych, - wielkość powierzchni zaadaptowanej pod nową działalność	- ilość mieszkańców korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury, - ilość jednostek gospodarczych / handlowych zlokalizowanych w wyremontowanych lub zmodernizowanych obiektach,
- ilość projektów otrzymujących dotacje,	- wzrost ruchu turystycznego,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
1.20.	350.000	-	-	350.000	-	-	WKS

Działanie 2.1.: Stałe podwyższanie standardów ośrodków medycznych.

a) cele

- poprawa standardów ośrodków medycznych poprzez dostosowanie ich stanu technicznego do wymogów prawa budowlanego oraz przepisów sanitarnych obowiązujących zakłady opieki zdrowotnej,
- dostosowanie placówek służby zdrowia dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- zabezpieczenie budynków przed dalszą degradacją,
- dostosowanie funkcjonowania dźwigów osobowo-towarowych do wymogów bezpieczeństwa,
- powstanie ośrodków medycznych na poziomie europejskim,
- poprawa bezpieczeństwa pacjentów,
- podniesienie standardu leczenia pacjentów,
- uzyskanie oszczędności w zakresie kosztów eksploatacji budynków.

b) opis działania

Większość zakładów opieki zdrowotnej ulokowanych jest w budynkach budowanych przed 20-tu i więcej laty i to nie zawsze z przeznaczeniem na obiekty medyczne. Kolejne nowelizacje ustawowe nakładają na zakłady opieki zdrowotnej coraz to nowe obowiązki dostosowania swojej infrastruktury do wymogów wynikających z prawa budowlanego czy przepisów sanitarnych. Także wyrażane stanowiska pacjentów wskazują na ich oczekiwania poprawy warunków w jakich udzielane są świadczenia zdrowotne.

Te uwarunkowania nakładają na zakłady opieki zdrowotnej obowiązek podejmowania działań remontowych i modernizacyjnych, a także inwestycji umożliwiających wprowadzanie nowych technik medycznych, które będą realizowane w kolejnych latach.

Budynki, w których funkcjonują szpitale wymagają zarówno remontów wykonywanych na zewnątrz - dachy, elewacje, jak i wewnątrz, w obrębie sal chorych, gabinetów lekarskich, zabiegowych, rehabilitacyjnych. Przystosowywanie zakładów do potrzeb „rynku” powoduje konieczność adaptacji pomieszczeń dla wprowadzenia nowych technik medycznych - zabiegowych, diagnostycznych, terapeutycznych. Z kolei podnoszenie jakości opieki nad pacjentem wymaga remontów obejmujących stosowanie posadzek antystatycznych, ścian zmywalnych, wymiany barierek schodowych, poszerzania otworów drzwiowych. Istotnym elementem poprawiającym dostępność do świadczeń zdrowotnych jest usuwanie barier architektonicznych utrudniających lub uniemożliwiających pacjentom niepełnosprawnym korzystanie z obiektów służby zdrowia. W większości przychodni istnieje potrzeba wykonania podjazdów czy remontu ubikacji w celu ich dostosowania do potrzeb niepełnosprawnych. Szczególne miejsce w planowanych remontach inwestycyjnych zajmują dźwigi osobowo-towarowe. W tym zakresie wykazują potrzeby zarówno szpitale jak i jednostki leczenia ambulatoryjnego. Istnieją także potrzeby budowania nowych wind. Mówiąc o działaniach remontowych nie sposób pominąć potrzeb w zakresie wykonania lub uzupełnienia instalacji przeciwpożarowej. W tym zakresie potrzeby występują głównie w szpitalach.

W kolejnych latach istnieje potrzeba wykonania remontów Przychodni Rejonowych Nr 1, Nr 4, Nr 9, Nr 10, Nr 20 oraz Przychodni Zdrowia Psychicznego. Placówki będą dostosowywane dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Przeprowadzane prace umożliwią podniesienie standardu pracy lekarzy, personelu medycznego i warunków leczenia pacjentów.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców, a zwłaszcza cel pośredni nr 1: poprawa stanu zdrowia mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań nr 1.5.: stałe podwyższanie standardów ośrodków medycznych.

c) kryteria wyboru działania:

- podniesienie jakości życia mieszkańców Sosnowca,
- komplementarność do istniejącej infrastruktury,
- gotowość projektu do realizacji,
- kompleksowość projektu,
- wpływ na poprawę standardu świadczeń zdrowotnych dla pacjentów,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- liczba zbudowanych/zmodernizowanych budynków i ich powierzchnia,	- wskaźnik liczby łóżek na 1000 mieszkańców, - wzrost liczby łóżek w szpitalach miejskich
- liczba zmodernizowanych pomieszczeń i ich powierzchnia,	- wzrost liczby pacjentów, - wzrost liczby łóżek.
- ilość wykonanych remontów i prac modernizacyjnych, - przebudowa pokryć dachowych,	- liczba obiektów, w których nastąpi zmniejszenie opłat za energię elektryczną, pobór wody, - wartość wskaźnika kosztów ogrzewania na jednostkę kubatury, liczba zabezpieczonych jednostek przed zaciekami, zawilgoceniem, zagrzybieniem,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.1.	8.600.000	6.355.000	-	2.245.000	-	-	WZO

Działanie 2.2.: Podnoszenie jakości i standardów świadczonych usług medycznych poprzez zmianę technologii medycznej.

a) cele

- poprawa standardu świadczonych usług medycznych,
- unowocześnienie diagnostyki przedoperacyjnej i podniesienie standardu wykonywania zabiegów operacyjnych, szerokie wprowadzanie nowych technik operacyjnych,
- uzupełnienie wyposażenia oddziałów intensywnej opieki medycznej w nowoczesną aparaturę podtrzymującą życie,
- uzupełnienie obszaru diagnostycznego w aparaturę w celu skrócenia czasu i obniżenia kosztów leczenia pacjentów.

b) opis działania

Prowadzenie placówek służby zdrowia w mieście na poziomie gwarantującym odpowiednią jakość świadczeń i dobrą dostępność do usług medycznych wymaga dysponowania aparaturą i sprzętem pozwalającym na stosowanie nowoczesnych technik. Poziom tego typu działań medycznych zależy od jakości niezawodności i wydajności sprzętu jaki ma do dyspozycji lekarz w swojej pracy.

Koncepcja zmiany struktur organizacyjnych w lecznictwie stacjonarnym i ambulatoryjnym w Mieście wymaga wymiany zużytej, mało wydajnej aparatury na nowoczesną, której eksploatacja będzie ekonomicznie uzasadniona.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców, a zwłaszcza cel pośredni nr 1: poprawa stanu zdrowia mieszkańców miasta ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań nr 1.4. podnoszenie jakości standardów świadczonych usług medycznych poprzez m.in. rozwój zaplecza diagnostycznego i rehabilitacyjnego a także kierunku działań nr 1.5.: stałe podwyższanie standardów ośrodków medycznych.

c) kryteria wyboru działania:

- poprawa warunków opieki zdrowotnej mieszkańców miasta,
- poprawa warunków życia mieszkańców miasta,
- uzupełnienie w nowoczesny sprzęt posiadanego już wyposażenia medycznego,
- komplementarność do posiadanego już wyposażenia,
- gotowość do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu –Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość nowego sprzętu i aparatury,	- liczba wykonanych zabiegów, - liczba wykonanych badań, - skrócenie czasu sprecyzowania diagnozy, skrócenie czasu pobytu pacjenta w szpitalu, - wydajność nowego sprzętu i aparatury.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.2.	2.750.000	2.030.000	-	720.000	-	-	WZO

Działanie 2.3.: Program promujący zdrowie i profilaktykę zapobiegania chorobom cywilizacyjnym dla mieszkańców Sosnowca.

a) cele :

- zmniejszenie zapadalności na choroby serca i układu krążenia oraz ich powikłania,
- zmniejszenie śmiertelności okołozawałowej i zwiększenie efektywności rehabilitacji w chorobach serca i układu krążenia,
- zmniejszenie zapadalności na choroby nowotworowe,
- wczesna diagnostyka i zwiększenie efektywności leczenia nowotworów,
- wczesne wykrycie i zdiagnozowanie wad postawy u dzieci, szybkie wykrywanie dysfunkcji w obrębie postawy ciała,
- wczesne wykrywanie skolioz kręgosłupa i działania profilaktyczne,
- wczesne wykrywanie niedosłuchu u dzieci i młodzieży,
- zwiększenie u dzieci wykrywalności schorzeń laryngologicznych,
- profilaktyka, diagnostyka i terapia osteoporozy oraz zwiększenie wykrywania zmian osteoporotycznych we wczesnych fazach rozwoju tej choroby,
- przywracanie sprawności ruchowej osobom starszym,
- wczesna wykrywalność jaskry,
- zmniejszenie ilości zgonów pacjentów z ostrymi udarami mózgu oraz powikłań po udarach,
- wczesna profilaktyka stomatologiczna,
- zapobieganie cukrzycy i jej powikłaniom,
- przeciwdziałanie powstawaniu uzależnień,
- zwalczanie otyłości.

b) opis działania:

Miarą osiągnięć cywilizacji jest przedłużenie czasu trwania i poprawa jakości życia człowieka. Stan zdrowia mieszkańców jest jednym z czynników określających poziom życia w mieście. Profilaktyka i promocja zdrowia są bardzo ważnymi dziedzinami polityki zdrowotnej. Istnieje potrzeba stworzenia takich programów profilaktyczno – leczniczych, które poprzez swoje działania będą zapobiegały najgroźniejszym chorobom cywilizacyjnym.

Powszechność i stale wzrastająca ilość schorzeń układu krążenia oraz wysoka śmiertelność z powodu choroby niedokrwiennej serca zmuszają do podjęcia działań prewencyjnych leczniczych i rehabilitacyjnych. Najpoważniejszym spośród zaburzeń pracy układu krążenia jest zawał mięśnia sercowego, zwłaszcza u ludzi młodych. Program winien zawierać promowanie zdrowia i zachowań prozdrowotnych, poprawę diagnostyki i leczenia oraz rozwój rehabilitacji leczniczej; winien promować zdrowie poprzez edukację w zakresie żywienia; aktywność fizyczną; promowanie niepalenia tytoniu oraz propagowanie czynnego wypoczynku.

Zadaniem programu powinno być również prowadzenie prawidłowej terapii i rehabilitacji pacjentów po przebytych zawałach serca.

Choroby nowotworowe stanowią obok chorób układu krążenia jeden z najgroźniejszych problemów zdrowotnych ludzkości. W przypadku nowotworów złośliwych szansa wyleczenia zależy od wczesnego ich wykrycia. Współczesna profilaktyka kładzie nacisk na działania edukacyjne w celu zwiększenia świadomości społeczeństwa co do zagrożeń zdrowotnych, przyczyn ich powstawania oraz sposobów przeciwdziałania. Program zapobiegania chorobom nowotworowym powinien zawierać kierunki wykrywania wczesnych zmian nowotworowych sutka,

dróg rodnych, gruczołu krokowego, płuc, tarczycy oraz dróg przewodu pokarmowego. Powinien zakładać wzrost zainteresowania własnym zdrowiem z uwzględnieniem czynników szkodliwych dla zdrowia i sprzyjającym powstawaniu nowotworów. Podstawą działań winny być edukacja prozdrowotna oraz częsty kontakt z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej.

Obecny stan zdrowia dzieci pod kątem wad postawy jest niepokojący. Konieczna jest wczesna profilaktyka zapobiegająca zwyrodnieniom stawów biodrowych już u noworodków. Także istotnym jest program ukierunkowany na profilaktykę skoliozy kręgosłupa, koślawości i szpotawości kolan, płaskostopia. Podjęcie ćwiczeń rehabilitacyjnych w możliwie wczesnym okresie, kiedy zmiany te mają charakter częściowy oraz na badania palpacyjne i wizualne sylwetki, w skład którego wchodzi badanie całego kręgosłupa, kolan, stóp z uwzględnieniem odstających łopatek daje prawie całkowitą niwelację zmian.

Poważną chorobą cywilizacyjną jest uszkodzenie słuchu już u dzieci i młodzieży szkolnej. Uszkodzenia słuchu są jedną z przyczyn słabych wyników w nauce oraz stanów braku koncentracji, rozkojarzenia, co z kolei utrudnia integrację ze środowiskiem. Program profilaktyczny w tym zakresie winien być programem masowym, obejmującym całą populację

Osteoporoza jest chorobą głównie ludzi starszych. Niezwykle ważnym jest wdrożenie kompleksowego postępowania w zapobieganiu, rozpoznawaniu, leczeniu jej powikłań i rehabilitacji osób dotkniętych tą chorobą cywilizacyjną. Istotnym zadaniem programu winno być wprowadzenie nowoczesnych technik operacyjnego leczenia złamań kości i przywracaniu sprawności ruchowej osobom starszym. Realizacja programu pozwoli na zmniejszenie bardzo wysokiej umieralności, która jest wynikiem unieruchomienia osób starszych po przebytych urazach.

Niedowidzenie, lub całkowita utrata wzroku skazuje człowieka na psychiczną samotność, intelektualnie zmniejsza szanse życiowe, czasem ogranicza lub pozbawia samodzielności, aż do konieczności stosowania opieki osób drugich. Jedną z najgroźniejszych chorób wzroku jest jaskra. Jest główną przyczyną ślepoty w krajach rozwijających się.

Jednym z zadań programu jest upowszechnianie badania ciśnienia wewnątrzgałkowego oka, tak aby badania te stały się masowymi oraz rutynowymi badaniami lekarskimi.

Profilaktyka udarowa ma na celu ograniczenie czynników ryzyka miażdżycy, będącej główną przyczyną udarów mózgu. Realizacja profilaktyki tego schorzenia winna być między innymi stosowana poprzez działania popularyzujące wiedzę na temat chorób naczyniowych mózgu oraz odpowiedni tryb życia.

Profilaktyka próchnicy zębów u dzieci i młodzieży w wieku 6 – 15 lat ma za zadanie wykryć próchnicę we wczesnym okresie życia oraz zapoczątkować leczenie w początkowym etapie rozwoju choroby.

Program winien obejmować badanie stomatologiczne i w jego następstwie lakowanie bruzd zębów trzonowych oraz leczenie próchnicy w jej wczesnej fazie.

Dym papierosowy jest dominującym zanieczyszczeniem środowiskowym. Wpływ palenia na zdrowie jest zdecydowanie ujemny. Związanie z nikotyną silne uzależnienie od palenia stwarza konieczność konsekwentnego wdrażania programu profilaktycznego polegającego na otwartej walce z nałogiem poprzez promowanie zdrowego stylu życia bez papierosów.

Program profilaktyki cukrzycy oraz otyłości polegać powinien na masowych badaniach poziomu glikemii we krwi, badaniu cholesterolu i trójglicerydów,

propagowaniu zdrowego stylu życia oraz wdrażaniu działań opóźniających rozwój choroby.

Działania prozdrowotne powinny być ukierunkowane na przeciwdziałanie zjawisku powstawania uzależnień zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Działania powinny być wieloprofilowe, mieć skoordynowany charakter i być ukierunkowane zarówno przeciw uzależnieniom od alkoholu jak i narkotyków, czy leków psychotropowych.

Powyższe działanie realizuje Priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców, a w szczególności cel pośredni nr 1 poprawa stanu zdrowia mieszkańców miasta a zwłaszcza kierunek działania nr 1.1. profilaktyka zdrowotna ze szczególnym uwzględnieniem grup o podwyższonym ryzyku zachorowań.

c) kryteria wyboru działania :

- wpływ na poprawę stanu zdrowia mieszkańców miasta,
- wpływ na poprawę warunków życia mieszkańców,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- zdolność zgłaszającego do współfinansowania,
- dysponowanie kwalifikowaną kadrą w zakresie realizowanych badań,
- możliwość współdziałania różnych podmiotów przy realizacji zadania,

d) zakres geograficzny – lokalizacja: Miasto Sosnowiec we współpracy z miastami ościennymi,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- liczebność populacji objętej programem,	- liczebność populacji, w której daje się zmierzyć poprawę wskaźników zdrowotnych.

f) beneficjent końcowy: grupy mieszkańców Sosnowca objęte programem,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.3.	700.000	500.000	-	200.000	-	-	WZO

Działanie 2.4.: Budowa Zintegrowanego Systemu Pomocy i Wsparcia – rozwiązywanie problemów społecznych miasta Sosnowca.

a) cele

- realizacja „Programu Centrum Aktywności Lokalnej” poprzez zwiększenie efektywności i jakości społecznego oddziaływania instytucji pomocy i wsparcia społecznego w Sosnowcu oraz aktywizowanie społeczności lokalnych miasta i prowadzenie działań środowiskowych,
- realizacja „Programu pomocy osobom bezrobotnym oraz zagrożonym wykluczeniem społecznym” poprzez aktywizację i pomoc w osiąganiu samodzielności przez osoby dotknięte bezrobociem i poszukujące pracy, zagrożone lub dotknięte marginalizacją społeczną, niezaradne, znajdujące się w trudnych sytuacjach życiowych;
- realizacja „Skoordynowanego programu działań na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych” poprzez zmniejszenie problemu marginalizacji ludzi starszych i niepełnosprawnych, poprawę jakości życia oraz rozwój ich aktywności; integrację środowisk objętych systemem wsparcia ze społecznością lokalną oraz przełamywanie barier w stosunku do osób korzystających z różnych form pomocy społecznej; integracja środowisk objętych systemem wsparcia ze społecznością lokalną oraz przełamywanie barier w stosunku do osób korzystających z różnych form pomocy społecznej;
- realizacja „Miejskiego programu pomocy dziecku i rodzinie” poprzez: stworzenie zintegrowanego środowiskowego systemu wsparcia rodziny w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- realizacja „Programu profilaktyki uzależnień i pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków” poprzez: uzupełnienie działań z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzonych na terenie miasta a także wzbogacenie oferty pomocowej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych;
- realizacja „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” poprzez: diagnozowanie problemów z zakresu przemocy-utworzenie bazy danych; zapewnienie doraźnej, całodobowej opieki stacjonarnej ofiarom przemocy z dziećmi i dzieciom umieszczonym w hostelu; niesienie szeroko rozumianej pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym przemocą domową, uzależnieniami a także innymi formami społecznego zagrożenia; realizowanie działań w zakresie profilaktyki uzależnień oraz zapobiegania przemocy domowej, koordynowanie działań dotyczących niesienia pomocy ofiarom przemocy i ich rodzinom;
- realizacja „Programu pomocy osobom bezdomnym oraz zagrożonym bezdomnością” poprzez uzupełnienie działań prowadzonych przez Miasto w zakresie przeciwdziałania bezdomności oraz poszerzanie oferty pomocowej dla osób dotkniętych problemem bezdomności;
- poprawa standardu w jednostkach wchodzących w skład Systemu Pomocy Społecznej w mieście.

b) opis działania

Opisane działania są komplementarne do polityki społecznej kraju, pozostają w ścisłym związku z kierunkami działań wynikającymi ze Strategii Rozwoju Miasta

Sosnowca oraz zgodne ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sosnowca na lata 2002-2010.

Działanie będzie realizowane poprzez:

- badanie, analizę i obserwację zjawisk wykluczenia, marginalizacji i patologii społecznych,
- zwiększenie efektywności i jakości społecznego oddziaływania instytucji pomocy i wsparcia społecznego,
- integrację środowisk objętych systemem wsparcia ze społecznością lokalną, oraz przełamywanie barier w stosunku do osób korzystających z różnych form pomocy społecznej,
- kompleksowość działań pomocowych ukierunkowanych na rozwiązywanie określonych problemów społecznych,
- poprawę jakości i efektywności usług i świadczeń socjalnych,
- opracowanie systemu szkolenia kadr do pracy w środowisku lokalnym,
- tworzenie warunków dla powstawania oraz rozwoju działalności grup samopomocowych i wsparcia,
- zwiększanie dostępności usług świadczonych przez wolontariuszy poprzez rozwój lokalnej sieci wsparcia wolontarystycznego,
- ułatwienie dostępu do informacji i poradnictwa.

Szczegóły działań, ich opisy oraz charakterystyki zawarte są w każdym z prezentowanych wyżej „Programów...” opracowanych i realizowanych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz jednostkach prowadzonych przez Miasto Sosnowiec, wchodzących w skład Systemu Pomocy Społecznej w Sosnowcu.

W Planie Prac Inwestycyjnych i Remontowych na lata 2003-2006 (przyjętym uchwałą nr 132/XI/03 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 22 maja 2003r.) przeznaczono środki finansowe na Opiekę Społeczną, a w tym na remonty, podniesienie standardów ogólnych i sanitarnych, poprawę infrastruktury technicznej budynków, termorenowacje i termoizolacje budynków i obiektów, remonty i naprawy dachów oraz wymianę okien. Działania te dotyczyć będą prac we wszystkich jednostkach pomocy społecznej: domach dziecka, ośrodka pomocy wychowawczej, domach pomocy społecznej, ośrodka opiekuńczym dla bezdomnych, publicznym ośrodkiem adopcyjno-opiekuńczym, stołówkach środowiskowych i innych.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców, a w szczególności cel pośredni nr 3 - doskonalenie funkcjonowania systemu pomocy społecznej w mieście.

c) kryteria wyboru działania:

- poprawa jakości życia mieszkańców miasta,
- zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin szczególnie zagrożonych,
- profesjonalizm podejmowanych działań,
- komplementarność do istniejących rozwiązań,
- gotowość projektu do realizacji,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość przeprowadzonych szkoleń,	- ilość przeszkolonych trenerów, ilość profesjonalnie działających kadr pracowniczych,
- ilość ośrodków wsparcia,	- ilość osób objętych wsparciem pozamaterialnym, - zwiększenie możliwości podejmowania kierunkowych działań, - ograniczenie liczby osób i rodzin zagrożonych marginalizacją,
- ilość powstałych aktywnie działających grup w środowiskach lokalnych	- zmniejszenie ilości osób wymagających wsparcia instytucjonalnego, - zwiększenie dostępności do informacji, - podniesienie poziomu edukacji społecznej.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.4.	428.600	-	-	<i>Jeszcze nie zabezpieczone w budżecie miasta</i>	-	-	MOPS
	1.467.409	-	-	1.377.409	90.000	-	MOPS PPI

Działanie 2.5.: Stworzenie zróżnicowanej jakościowo oferty spędzania wolnego czasu. Całoroczne Centrum Sportowo-Rekreacyjne.

a) cele

- powstanie nowej jakościowo możliwości spędzania czasu wolnego,
- wzbogacenie bazy sportowo-rekreacyjnej miasta,
- zbudowanie Całorocznego Centrum Sportowo-Rekreacyjnego,
- powstanie wielofunkcyjnego nowoczesnego obiektu sportowo-rekreacyjnego,
- podniesienie standardu ośrodków,
- zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w aktywnych formach wypoczynku,
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta.

b) opis działania:

W latach 2003-2006 na terenie dzielnicy Śródula zostaną zakończone prace budowlane przy Całorocznym Centrum Sportowo-Rekreacyjnym. Powstanie wielofunkcyjny, nowoczesny obiekt składający się m.in.: z kortów tenisowych i trasy narciarskiej. Zakończenie prac I etapu planowane jest na rok bieżący. Etap II obejmować będzie zabudowę urządzeń oraz zagospodarowanie terenu.

Ponadto na cele rekreacyjne przeznaczono tereny poeksploatacyjne kopalni piasku Maczki-Bór, które podzielono na dwie części. W części wschodniej po dawnym wyrobisku powstanie zbiornik retencyjno-rekreacyjny, natomiast część zachodnia przekształcona zostanie w strefę wytwórczo-usługową z zapleczem logistycznym.

W planach przewiduje się również modernizację Parku Leśnego z programem dydaktycznym „Kazimierz”. Zasadniczym celem jest rewitalizacja parku znajdującego się w tej dzielnicy, zmierzająca do poprawy stanu technicznego infrastruktury. Park stanie się atrakcyjnym miejscem wypoczynku dla mieszkańców miasta i dzielnicy.

Kontynuowana będzie akcja tworzenia turystycznych szlaków znakowych, znakowania przez PTTK zabytków specjalnymi tablicami informacyjnymi. Istniejące Centrum Informacji Miejskiej zostanie zreorganizowane i przeniesione w dogodniejsze miejsce aby lepiej spełniać swoje funkcje. Podjęte zostaną działania wspomagające CIM w postaci umieszczania w centralnych częściach miasta tablic informujących o imprezach organizowanych przez m.in. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Polskie Towarzystwo Tatrzańskie, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej. W celu lepszego rozwijania turystyki w mieście i regionie Sosnowiec zamierza przystąpić do Śląskiej Organizacji Turystycznej.

Ważnym działaniem pozwalającym na zróżnicowanie spędzania wolnego czasu będzie rozwój istniejących ośrodków jeździeckich „Rancouver” przy ulicy Małobądzkiej i „Ostrowy” przy ul. Leśnej.

Utrzymaniu atrakcyjności miasta sprzyja realizacja imprez, które na stałe weszły do kalendarza. W miarę możliwości kalendarz wzbogacany jest o nowe inicjatywy a imprezy realizowane od lat są wzbogacane o nowe elementy, aby podnieść ich atrakcyjność. Duże znaczenie mają imprezy o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Wśród nich na szczególną uwagę zasługuje Wyścig Szosami Zagłębia zaliczany do punktacji UCI, który po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej może zmienić się w klasyczną imprezę zjednoczonej Europy. Przy realizacji tego projektu można wykorzystać współpracę z Roubaix, naszym miastem partnerskim we Francji.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców, a zwłaszcza cel pośredni nr 6: Propagowanie zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działania nr 6.5. stworzenie zróżnicowanej jakościowo oferty spędzania czasu wolnego.

c) kryteria wyboru działania:

- podniesienie jakości życia mieszkańców,
- gotowość projektu do realizacji,
- kompleksowość projektu (powiązanie z innymi działaniami o charakterze edukacyjnym, społecznym i gospodarczym),
- gotowość zgłaszającego do współfinansowania,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- liczba ha zrekultywowanych obszarów przemysłowych, - liczba zagospodarowanych obszarów przemysłowych,	- ilość mieszkańców korzystających z powstałej infrastruktury, - wzrost ruchu turystycznego, - ilość osób zamieszkała w sąsiedztwie terenów zdegradowanych.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.5.	21.400.000	8.486.000	-	185.000	-	12729000	WIM

Działanie 2.6.: Promowanie ofert spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży oraz rodziców poprzez organizowanie imprez kulturalno-rekreacyjnych i zajęć pozalekcyjnych.

a) cele

- wprowadzanie dziecka w wieku szkolnym w środowisko kulturowe miasta,
- nabywanie przez dzieci umiejętności pokonywania barier emocjonalnych,
- wdrażanie rodziców do uczestnictwa w życiu placówki oświatowej,
- budowanie więzi rodzinnych.

b) opis działania

Coraz większa oferta szkół w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży jest możliwa dzięki stałemu rozszerzaniu współpracy z różnorodnymi placówkami działającymi w mieście. Przykładem jest planowanie organizowania dwa razy w roku „Rajdu Młodego Turysty Zagłębia”, w którym uczestniczyć mają uczniowie szkół podstawowych.

Planuje się prowadzenie zajęć pozalekcyjnych w godzinach popołudniowych w świetlicach szkolnych, które pełnić będą niebagatelną rolę w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży. Uczniowie będą korzystać z różnorodności organizowanych zajęć popołudniowych, w tym również w okresie ferii zimowych i letnich wakacji. Uczniowie, którzy pozostają w tym okresie w mieście znajdować tam będą wiele interesujących propozycji spędzenia czasu wolnego.

Celem wyrównania szans edukacyjnych opieką objęte zostaną również dzieci z rodzin najuboższych i niewydolnych wychowawczo, mające możliwość uczestnictwa m.in. w zajęciach socjoterapeutycznych.

Planuje się zwiększyć zainteresowanie uczniów, nauczycieli i rodziców działalnością organizacji: ZHP, PCK, TPD.

W celu pozyskania w przyszłości nowych członków koniecznym jest podjęcie działań promocyjnych, mających na celu stworzenie silnych struktur w szkołach, jak również przedstawienie atrakcyjnych programów działań. Szczególnie ważnym jest inspirowanie uczniów do działalności w szkolnych drużynach Związku Harcerstwa Polskiego.

W dalszym ciągu organizowane będą imprezy kulturalne i sportowe co roku odbywające się w mieście – „Festiwal Przedszkolnej Twórczości Muzycznej” oraz „Lekkoatletyczna Olimpiada Przedszkolaka”, w których uczestniczą dzieci sosnowieckich przedszkoli. Od roku szkolnego 2002/03 planuje się organizowanie przez Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 „Sportowej Olimpiady dla Osób Niepełnosprawnych Ruchowo”.

Powyższe działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015r.: Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych.

c) kryteria wyboru działania:

- wzrost wykształcenia dzieci i młodzieży,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,

- integracja działań placówek oświatowo-wychowawczych z zainteresowaniami dzieci i młodzieży oraz potrzebami rodziny,
- dostosowanie zajęć do potrzeb dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych z zainteresowaniami.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu –Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość przeprowadzonych badań nt. celowości organizacji imprez kulturalnych i sportowych o zasięgu miejskim dla dzieci w wieku przedszkolnym,	- ilość dzieci biorących udział w festiwalu, olimpiadzie, - ilość rodziców zaangażowanych w przygotowanie dzieci do imprez
- ilość akcji promocyjno – szkoleniowych	- liczba nauczycieli podejmujących doskonalenie w zakresie umiejętności propagowania muzyki i życia prozdrowotnego, - liczba rodziców biorących udział w imprezach kulturalnych oraz mityngach i rozgrywkach sportowych.
- liczba dotacji na imprezy towarzyszące	- liczba nowych propozycji programowych promujących dzieci uzdolnione, - liczba nowych programów rozszerzających zakres uczestników o dzieci niepełnosprawne,
- ilość otwartych świetlic	- ilość dzieci uczestniczących w zajęciach

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca;

g) odbiorca pomocy: dzieci, rodzice, placówki szkolne;

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.6.	1 014 000	-	-	1 014 000	-	-	WED

Działanie 2.7.: Wspieranie rozwoju sportu w szkołach i organizacjach sportowych.

a) cele

- doskonalenie systemu naboru do klas sportowych,
- poprawa doboru nauczycieli posiadających wysokie kwalifikacje trenerskie,
- wprowadzanie nowoczesnych metod treningowych i systemu rozgrywek w szkołach i klubach,
- przygotowanie i przekazywanie do klubów sportowych wysoko wykwalifikowanych młodych zawodników.

b) opis działania

Klasy sportowe w dalszym ciągu będą stanowiły silne zaplecze szkoleniowe młodych zawodników dla sosnowieckich klubów sportowych. Ilość klas sportowych będzie dostosowana do potrzeb klubów, możliwości finansowych i organizacyjnych szkół oraz zainteresowań młodzieży określonymi dyscyplinami sportowymi. Warunkiem dalszego rozwoju sportu młodzieżowego w dyscyplinach lekkoatletycznych będzie planowana rozbudowa i modernizacja stadionu lekkoatletycznego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego przy Al. Mireckiego 4. Kontynuowane będą działania mające na celu pozyskanie środków finansowych od fundacji, stowarzyszeń, MENiS i PZLA.

W szkołach w dalszym ciągu będzie rozwijana działalność sportowa w ramach Uczniowskich Klubów Sportowych i Szkolnych Klubów Sportowych.

Szkolnictwo niepubliczne wzbogaca ofertę sportową Miasta.

W dalszym ciągu będzie kontynuowana pomoc w rejestracji placówek i szkół niepublicznych o charakterze sportowym.

Na naszym terenie z powodzeniem działają nieliczne już w kraju szkoły mistrzostwa sportowego są to:

- Niepubliczne Gimnazjum Szkoły Mistrzostwa Sportowego PZPS,
- Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące Szkoły Mistrzostwa Sportowego PZPS
- oraz Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące Szkoły Mistrzostwa Sportowego PZHL.

Funkcjonowanie niepublicznych szkół sportowych stanowi zachętę dla sosnowieckiej młodzieży do uprawiania dyscyplin sportowych i uzyskiwania wyników kwalifikujących ich do zostania uczniem jednej z ww. szkół. W dalszym ciągu Miasto będzie wspierać ich działalność na naszym terenie. Oprócz szkół niepublicznych sportowych w Mieście funkcjonują szkoły publiczne Sportowa Szkoła Podstawowa Nr 17 i Gimnazjum Nr 17 (z klasami sportowymi), w których dzieci i młodzież zdobywają umiejętności w uprawianiu hokeja na lodzie (chłopcy) i jazdy figurowej (dziewczeta i chłopcy).

Aktualnie absolwentki szkół PZPS wchodzi w skład reprezentacji kraju, zajmują drużynowo czołowe miejsca, nie tylko w Polsce, ale i na świecie.

Ponadto ofertę szkoleniową Miasta wzbogacają niepubliczne placówki oświatowe o charakterze sportowym tj.:

- Ośrodek Żeglarstwa i Narciarstwa „CHEMPION 90” SC - placówka pracy pozaszkolnej,
- Ośrodek Nauki Pływania i Gimnastyki Korekcyjnej „DORADO I” – placówka pracy pozaszkolnej,
- Centrum Profilaktyki i Korekcji Wad Postawy „BODEK”.

Powyższe działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015r.: Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych.

c) kryteria wyboru działania:

- podniesienie sprawności fizycznej dzieci i młodzieży,
- kształtowanie postaw i nawyków czynnego uprawiania sportu,
- podniesienie dostępności do obiektów sportowych miasta,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- wpływ na rozwój infrastruktury obiektów sportowych,
- unowocześnienie bazy treningowej w szkołach i klubach sportowych.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu –Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość projektów otrzymujących dotację, - ilość młodzieżowych klubów i klas sportowych,	- ilość uczestników imprez, - ilość zawodników,

f) beneficjent końcowy ostateczny odbiorca - dzieci i młodzież,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.7.	600.000	-	-	600.000	-	-	WED

Działanie 2.8.: Rozszerzenie zakresu edukacji szkolnej o przyrodę miasta Sosnowca oraz prowadzenie edukacji ekologicznej.

a) cele:

- poznanie przez dzieci i młodzież przyrody miasta i najbliższej okolicy,
- kształtowanie właściwych zachowań społecznych w kontaktach z przyrodą,
- kształtowanie aktywnej postawy i poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego wśród mieszkańców miasta.

b) opis działania:

Poznanie lokalnego naturalnego środowiska jest stałym elementem nauczania przyrody realizowanego w placówkach oświatowych. Wydawnictwem pomocnym dla nauczycieli, prowadzących zajęcia lekcyjne, jest książka pt.: „Przyroda Sosnowca”, wydana przez Urząd Miejski, zawierająca obszerne informacje dotyczące środowiska przyrodniczego naszego miasta. Celem poprawy i urozmaicenia metod nauczania w terenie nauczyciele opracują i wdrożą programy dla ścieżek dydaktycznych w ciekawych przyrodniczo miejscach naszego miasta.

Z zakresu edukacji ekologicznej prowadzone będą w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych w dalszym ciągu konkursy

- polegające na zbiorce zużytych baterii,
- „Dbam o otoczenie miejsca, w którym się uczę”,
- konkursy wiedzy ekologicznej.

Ponadto prowadzone będzie wspieranie edukacji ekologicznej w szkołach poprzez dofinansowanie tematycznych seminariów, warsztatów i konkursów oraz w związku z planowanym wprowadzeniem segregacji odpadów „u źródła” (kontynuacja wspierania akcji zbiórki przeterminowanych leków w aptekach na terenie miasta).

Powyższe działanie realizuje priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015r.: Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego a w szczególności cel pośredni nr 5 zmodernizowanie i wdrożenie systemu zagospodarowania odpadów, a zwłaszcza kierunek działania nr 5.2. wprowadzenie segregacji odpadów „u źródła”.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój społeczny jednostki,
- wpływ na stan środowiska naturalnego w mieście,
- gotowość projektu do realizacji,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,

d) zakres geograficzny – lokalizacja Miasto Sosnowiec

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
<ul style="list-style-type: none">- dokonanie zmian w programach nauczania,- ilość przeprowadzonych konkursów,- ilość zebranych zużytych baterii,	<ul style="list-style-type: none">- wzrost ilości programów autorskich/ innowacji pedagogicznych, eksperymentów,- wzrost świadomości ekologicznej

	społeczeństwa, - ilość uczestników konkursów,
--	--

f) beneficjent końcowy: wychowankowie przedszkoli i uczniowie szkół podstawowych;

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec;

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.8.	60 000	-	-	60 000	PiGFOŚ	-	WED

Działanie 2.9.: Dostosowywanie systemu szkół w mieście do zmian zachodzących na rynku pracy i prognozy demograficznej.

a) cele:

- dostosowanie infrastruktury szkół do potrzeb społecznych, wynikających z prognoz demograficznych,
- dostosowanie systemu kształcenia ponadgimnazjalnego do potrzeb rynku pracy.

b) opis działania:

W celu dostosowania kierunków kształcenia w szkołach zawodowych do potrzeb rynku pracy, niezbędna jest ustawiczna analiza tego rynku. Jest to możliwe przy pomocy Powiatowego Urzędu Pracy. W związku z powyższym przyjęto zasadę, że w każdym roku szkolnym przed podjęciem decyzji o kierunkach kształcenia zawodowego, posiłkować się będziemy opinią Powiatowego Urzędu Pracy o zasadności kształcenia w danym profilu czy zawodzie. Brana będzie także pod uwagę prognoza demograficzna. Umożliwi to w miarę obiektywną restrukturyzację szkolnictwa zawodowego w mieście poprzez:

- tworzenie nowych kierunków kształcenia rokujących zatrudnienie w mieście (regionie).
- ograniczenie naboru na kierunki nie gwarantujące szans na zatrudnienie.

Szkolnictwo niepubliczne dopełnia sieć funkcjonujących w mieście szkół publicznych. Chcąc mieć wpływ na ich tworzenie w zawodach oczekiwanych przez lokalny rynek pracy prowadzone są rozmowy z przyszłymi założycielami o szansie dokonania przez nich naboru w określonym zawodzie.

Sytuacja na rynku pracy wymusza na osobach prowadzących szkoły poszukiwanie nowych kierunków kształcenia, na które może zostać dokonany nabór (przykładowe zawody: windykator, informatyk, technik agrobiznesu, technik usług kosmetycznych, technik ekonomista, technik rachunkowości, technik elektronik, technik farmaceutyczny, technik ochrony fizycznej osób i mienia, organizacja i zarządzanie własną firmą, sekretarka - asystentka szefa, plastik itp.).

Powyższe działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015r.: Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój gospodarczy Miasta,
- podniesienie jakości życia mieszkańców,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,

d) zakres geograficzny – lokalizacja Miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość nowych zawodów, w jakich kształcić będą szkoły ponadgimnazjalne,	- liczby absolwentów nowych kierunków kształcenia zatrudnionych w zakładach pracy funkcjonujących na terenie miasta,

<ul style="list-style-type: none"> - podjęte działania racjonalizacyjne w zakresie sieci szkół, - dokonanie zmian w programach nauczania – dostosowanie do potrzeb/zawodów, 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost ilości klientów korzystających ze zracjonalizowanych placówek oświatowych, - wzrost ilości programów autorskich/ innowacji pedagogicznych, eksperymentów.
---	---

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.9.	540 000	-	-	540 000	-	-	WED

Działanie 2.10.: Wspieranie samorządności, aktywności i rozwoju społecznego młodzieży.

a) cele

- kształtowanie młodzieżowych elit społecznych, politycznych i kulturalnych,
- aktywny udział młodzieży w życiu politycznym i społecznym miasta,
- rozwijanie współpracy środowisk młodzieżowych,
- poznawanie realiów codziennego życia różnych narodów, ich tradycji i zwyczajów,
- propagowanie idei zjednoczonej Europy poprzez tworzenie Klubów Europejskich,
- doskonalenie znajomości języków obcych, poznawanie i rozumienie różnych kultur.

b) opis działania

Poznawanie systemu edukacji w różnych krajach, treści nauczania przekazywanych w procesie dydaktycznym, realiów codziennego życia młodzieży europejskiej, kultury różnych narodów, ma miejsce w czasie realizacji programów edukacyjnych Unii Europejskiej adresowanych do młodzieży szkół średnich. Szkoły sosnowieckie uczestniczą w programach: *Sokrates – Comenius* i *Leonardo da Vinci* razem ze szkołami wielu państw europejskich, będących najczęściej członkami Unii. Zrealizowano wiele konkretnych projektów, w których biorą udział szkoły z wielu państw, planowana jest realizacja kolejnych, których autorami są nasi nauczyciele. Planowane są zarówno spotkania robocze autorów i koordynatorów jak i wymiana większych grup młodzieży.

Szkoły realizować będą także swoje własne programy wymiany międzynarodowej, wykorzystując do tego celu nawiązane w różny sposób kontakty a także współpracę między miastami partnerskimi. Aktualnie rozpoczyna się współpraca sosnowieckich szkół ze szkołami francuskimi z Les Mureaux.

Największymi wartościami wynikającymi z uczestnictwa młodzieży w programach unijnych, to przede wszystkim możliwość zawierania znajomości i przyjaźni z rówieśnikami, doskonalenie znajomości języka.

W związku z faktem, iż nie wszystkie szkoły mają możliwość uczestnictwa w programach *Sokrates-Comenius*, *Leonardo da Vinci* lub wyjazdach zagranicznych związanych z bezpośrednimi kontaktami zagranicznymi nawiązanymi przez szkołę, w celu zaspokojenia rosnącego zainteresowania problematyką europejską, w placówkach oświatowych od przedszkola poprzez szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły średnie, powstawać będą kolejne „Kluby Europejskie”.

Propagować one będą idee zjednoczeniowe, pomagać w organizowaniu w szkołach konkursów wiedzy o Unii Europejskiej (jej krajach i instytucjach), wykorzystywać doświadczenia do wnoszenia elementów integracji europejskiej do szkolnych programów edukacyjnych.

Kluby Europejskie są ośrodkami, które mają na celu informowanie o działaniach na rzecz integracji, prowadzą działalność edukacyjną, informacyjną, promującą idee Zjednoczonej Europy. Organizują seminaria, konferencje, debaty, konkursy.

Samorządność młodzieży rozwijana jest między innymi poprzez działalność Młodzieżowej Rady Miejskiej.

Rada realizuje swoje cele poprzez:

- Reprezentowanie swoich wyborców wobec władz i administracji szkolnej,
- Współpracę z Radą Miejską Sosnowca, udział w posiedzeniach Rady i obradach komisji Rady Miejskiej z głosem opiniodawczym,
- Współpracę z samorządami uczniowskimi szkół oraz organizacjami młodzieżowymi,
- Organizowanie spotkań młodzieży Sosnowca z przedstawicielami organizacji politycznych, społecznych i kulturalnych,
- Organizowanie różnorodnych tematycznie kursów, dyskusji i odczytów dla młodzieży,
- Organizowanie imprez kulturalnych i sportowych dla młodzieży,
- Aktywne propagowanie wiedzy o Unii Europejskiej.

Powyższe działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015r.: Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój społeczny jednostki,
- wpływ młodzieży na życie społeczne, polityczne i kulturalne Miasta,

d) zakres geograficzny – lokalizacja Miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- liczba inicjatyw podejmowanych przez młodzież,	- liczba organizatorów inicjatywy, - liczba aktywnych odbiorców inicjatywy, - zwiększenie ilości szkół rozwijających wymianę młodzieży, - zwiększenie ilości Klubów Europejskich w gimnazjach, szkołach podstawowych oraz przedszkolach

f) beneficjent końcowy ostateczny odbiorca - dzieci i młodzież,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.10.	405 000	-	-	405 000	-	-	WED

Działanie 2.11.: Rozwój zawodowy dostosowujący zasoby ludzkie do potrzeb lokalnego rynku pracy.

a) cele

- zmniejszenie bezrobocia w mieście,
- podwyższenie kwalifikacji zawodowych osób, które utraciły pracę,
- wyposażenie bezrobotnych w umiejętności umożliwiające ponowne zatrudnienie i wykonywanie nowych zawodów,
- wzrost zdolności adaptacyjnych do zmian społeczno-gospodarczych zachodzących na rynku pracy,
- zmniejszenie udziału kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych,
- wzmocnienie systemu aktywizacji zawodowej osób zwalnianych z restrukturyzowanych branż,
- ułatwienie startu zawodowego osobom młodym w tym absolwentom.

b) opis działania

W ramach realizacji projektu „EDUKATOR”, który będzie realizowany przez PUP, zakłada się udzielenie porad i przeszkolenie w latach 2004-2006 - 600 osób bezrobotnych. Szkolenia i doradztwo zawodowe będą poprzedzone przeprowadzeniem przez wyspecjalizowany podmiot gospodarczy badaniami dotyczącymi sytuacji na lokalnym rynku pracy w zakresie zmian w sferze zatrudnienia oraz zapotrzebowania na określone kwalifikacje zawodowe. W tym celu wyspecjalizowana jednostka, będąca partnerem PUP przy realizacji programu, przeprowadzi monitoring rynku pracy. W ramach monitoringu planuje się przeprowadzenie badań wśród 250 pracodawców pod kątem ich aktualnych i przyszłych potrzeb w zakresie zapotrzebowania na pracowników o określonych kwalifikacjach.

Wyniki badań posłużą do określenia zapotrzebowania na określone kierunki szkoleń – adekwatne do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Kolejnym etapem realizacji projektu mającego na celu wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych jest podjęcie działań w zakresie:

a) doradztwa na rzecz 200 uczestników programu, związanego z wyborem dalszej ścieżki edukacyjnej lub wspomagające kształtowanie kariery zawodowej, obejmujące:

- indywidualne spotkania uczestników z doradcą zawodowym,
- przeprowadzenie testów „Hollanda” w celu określenia predyspozycji uczestników do wykonywania zawodu,
- ustalenie indywidualnego planu działania,
- określenie kierunku szkolenia warunkującego uzyskanie zatrudnienia.

Zadania te wykonywać będzie wspomniana wcześniej jednostka – partner PUP.

b) szkoleń obejmujących:

- szkolenia ogólne i specjalistyczne: uaktualniające i podwyższające kwalifikacje w zakresie posiadanego lub wykonywanego zawodu,
- szkolenia związane z nabywaniem nowych kwalifikacji.

W ramach realizacji tego zadania PUP wyłoni organizatorów szkoleń w drodze przetargu nieograniczonego i podpisze stosowne umowy z jednostkami szkolącymi a następnie:

- skieruje bezrobotnych na szkolenia,

- wypłaci świadczenia przysługujące uczestnikom szkoleń: stypendia i dodatki szkoleniowe,
- będzie sprawować nadzór nad prawidłową realizacją szkoleń,
- podejmie działania mające na celu pozyskanie wolnych miejsc pracy dla absolwentów szkoleń.

Każdego roku liczba uczestników programu będzie wynosić 200 osób. W poszczególnych latach realizacji działania zmieniać się będą ostateczni beneficjenci projektu i tak w 2004 r. będą to osoby bezrobotne, które utraciły pracę w wyniku procesów restrukturyzacyjnych.

Osoby należące do tej grupy charakteryzuje niska mobilność oraz długi okres pozostawania bez pracy. Zdecydowana większość posiada niskie wykształcenie najczęściej zawodowe lub średnie oraz kwalifikacje nieprzystające do aktualnych wymagań rynku pracy. Znalezienie miejsca pracy dla tych osób pociąga za sobą konieczność rekwalfikacji i przysposobienia ich do pracy w nowych warunkach i zawodach.

W 2005 r. program będzie adresowany dla bezrobotnych kobiet, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Na podstawie danych jakimi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu wynika, że większość spośród ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych stanowią kobiety - 54,8%. Wśród kobiet najdłużej pozostają bez pracy osoby bez stażu – 4.888 osób, posiadające 10-20 letni staż pracy tj. 1.870 kobiet oraz ze stażem 1-5 lat – 1.641 kobiet. Osoby te należą do grupy mającej największą trudność ze znalezieniem zatrudnienia i należą do grupy osób bezrobotnych najdłużej pozostających bez pracy.

Wobec powyższego ta grupa bezrobotnych wymaga podejmowania szczególnych działań, w celu włączenia ich do czynnego życia zawodowego.

W 2006 roku uczestnikami programu będą osoby młode, w przedziale wiekowym 18 – 24 lat, w tym absolwenci.

Brak pracy dla najmłodszych członków naszego społeczeństwa stał się w ostatnim czasie jednym z bardzo poważnych problemów. Wielu młodych ludzi rozpoczyna start zawodowy od statusu bezrobotnego. Brak odpowiednich kwalifikacji, niski poziom wykształcenia lub niedostosowanie go do oczekiwań rynku pracy to najczęstsze przyczyny utrudniające podjęcie pracy przez tę grupę osób. Natomiast wydłużający się okres poszukiwania pracy staje się przyczyną co raz większej frustracji młodego pokolenia, a w wielu przypadkach prowadzi do patologii. Udział w programie powinien przyczynić się do ułatwienia tym osobom startu zawodowego.

Z obserwacji lokalnego rynku pracy można wnioskować, że bezrobocie w mniejszym stopniu stanowi zagrożenie dla osób solidnie przygotowanych zawodowo a wieloletnie doświadczenie Urzędu dowodzi, że szkolenia są jedną z najbardziej efektywnych form aktywizacji.

Powyzsze działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych, a zwłaszcza cel pośredni nr 2 Rozszerzenie zakresu przekwalifikowań zawodowych i doksztalcenia zawodowego.

c) kryteria wyboru działania:

- pozytywny wpływ na politykę zatrudnienia w mieście,
- przeprowadzenie szkoleń jako najefektywniejszej formy aktywizacji,
- wyrównywanie szans zatrudnienia,
- możliwość kontynuowania projektu,

- wspieranie projektów propagujących mobilność zawodową,
- komplementarność do realizowanych wcześniej przez PUP programów,
- zgodność ze Strategią Rozwoju Miasta Sosnowca.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- liczba udzielonych porad,	- liczba osób, które skorzystały z doradztwa,
- liczba szkoleń,	- liczba przeszkolonych osób, - liczba osób, które zmieniły/poszerzyły swoje kwalifikacje zawodowe, - liczba osób, które znalazły zatrudnienie po odbytych szkoleniu.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.11	2.007.000	1.304.550	441.540	160.560	-	100.350	PUP

Działanie 2.12.: Rozwój kadr lokalnej gospodarki.

a) cele:

- opracowanie i wdrożenie lokalnego systemu rozwoju zawodowego pracodawców, kadry zarządzającej oraz pracowników sektora MSP,
- tworzenie partnerstwa lokalnego.

b) opis działania

Zmiana reguł funkcjonowania gospodarki narodowej oraz uruchomienie gospodarczych procesów rozwojowych na zasadach wolnorynkowych, spowodowały ograniczenie popytu na surowce i masowe wyroby nisko przetworzone. W efekcie nastąpiła racjonalizacja zatrudnienia w dotychczas funkcjonujących przedsiębiorstwach, przejawiająca się głównie ograniczeniem liczby pracowników i zwiększającym się poziomem bezrobocia.

Lokalny rozwój gospodarczy jest ściśle uzależniony od rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich konkurencyjności. Gotowość personelu do wprowadzania zmian odgrywa ważną rolę dla prawidłowego funkcjonowania MSP i budowania trwałej przewagi konkurencyjnej. Wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw odbywa się w bardzo dużym stopniu poprzez promocję wykwalifikowanej i łatwo się przystosowującej kadry, rozwijanie warunków ułatwiających tworzenie nowych miejsc pracy i wprowadzanie innowacji oraz stymulowanie potencjału ludzkiego w dziedzinie badań i technologii.

Proponowane formy pomocy mogą obejmować:

- Usługi szkoleniowe, doradcze i informacyjne (zwłaszcza dla pracowników, których prace służą rozwojowi firmy lub zwiększają jej konkurencyjność) w zakresie:
 - „Prowadzenia działalności gospodarczej w warunkach Unii Europejskiej”,
 - „Księgowości komputerowej”,
 - „Komputerowej obsługi systemów operacyjnych”.
- Modernizację organizacji pracy - wprowadzanie norm i rozwiązań, mających na celu poprawę funkcjonowania firmy oraz zwiększenie wydajności pracy,
- Wspieranie rozwiązań innowacyjnych w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw.
- Intensyfikację współpracy pomiędzy pracodawcami a władzami lokalnymi, samorządem gospodarczym, instytucjami finansowymi i badawczo rozwojowymi.
- Inicjowanie i organizowanie spotkań biznesowych, konferencji, seminariów i targów dla przedstawicieli sektora MSP.

c) kryteria wyboru działania:

- komplementarność do prowadzonych działań w tym działań realizowanych w ramach sektorowego programu operacyjnego,
- gotowość instytucjonalna do realizacji,
- wykazana zgodność z zapotrzebowaniem rynku pracy,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- wybór projektów przy rekomendacji grupy ekspertów.

Powyższe działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności

adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych, a zwłaszcza cel pośredni nr 2 Rozszerzenie zakresu przekwalifikowań zawodowych i doształcania zawodowego.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość godzin szkoleniowych / doradczych dla poszczególnych grup,	- ilość osób przeszkolonych/ które otrzymały doradztwo, - liczba powstałych/utrzymanych miejsc pracy w MSP,
- ilość akcji modernizacji / innowacji,	- liczba rozwiązań innowacyjnych / modernizacyjnych wprowadzonych przez MSP,
- liczba dotacji na zacieśnianie partnerstwa lokalnego,	- liczba projektów zrealizowanych w ramach partnerstwa lokalnego.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec, Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu, instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe, instytucje szkoleniowe,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.12.	-	-	-	-	-	-	ARL

Działanie 2.13: Wspieranie rozwoju lokalnego sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

a) cele :

- przygotowanie MSP w tym mikroprzedsiębiorstw do absorpcji środków z funduszy strukturalnych,
- opracowanie lokalnego systemu wsparcia finansowego dla MSP,
- stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, wsparcie instrumentów promocji przedsiębiorstw oraz ich produktów.

b) opis działania.

Mikroprzedsiębiorstwa charakteryzują się dużymi możliwościami adaptacyjnymi do niestabilnego popytu i zmieniających się rynków zbytu. Fakt ten pozwala upatrywać w nich szansy na przezwycięzenie słabnącej koniunktury oraz wysokiego poziomu lokalnego bezrobocia. Dążąc do poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy, należy starać się o przetrwanie jak największej liczby istniejących podmiotów.

W trakcie realizacji tego założenia nie można pominąć procesu samozatrudnienia jako realnego sposobu na zapewnienie powstawania i rozwoju nowych firm wraz z nowymi miejscami pracy. Wymaga to jednak pokonania licznych barier, takich jak bariera finansowa, ale także brak wiedzy co do zasad prowadzenia własnej działalności, czy obawa przed poniesieniem porażki w konkurencji na rynku.

W ramach działania będą realizowane następujące typy przedsięwzięć:

- usługi doradcze z zakresu pozyskiwania środków i zarządzania projektami w ramach funduszy strukturalnych,
- lokalny fundusz pożyczkowy dla MSP,
- funduszu poręczeń kredytowych dla MSP,
- usługi doradczo-informacyjne dla MSP i osób rozpoczynających działalność gospodarczą z zakresu zarządzania i marketingu, finansów i prawa administracyjnego,
- udzielanie przez PUP pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- stosowanie preferencji w prawie miejscowym dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą (np. zwolnienie z opłaty od wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, ulgi w podatkach lokalnych),
- możliwość uruchomienia działalności gospodarczej na terenach objętych ulgami inwestycyjnymi np. KSSE Podstrefa Sosnowiecko-Dąbrowska.

Bardzo istotnym działaniem ukierunkowanym na wspieranie rozwoju MSP jest współpraca Agencji Rozwoju Lokalnego SA w Sosnowcu z Górnośląską Agencją Przekształceń Przedsiębiorstw – Regionalnym Centrum Transferu Technologii w Katowicach w zakresie transferu nowych rozwiązań technicznych i technologicznych.

ARL SA bierze udział w pracach Regionalnego Forum Innowacji (RIS Silesia), którego celem jest stworzenie płaszczyzny współpracy środowisk działających na rzecz innowacji oraz systemu umożliwiającego wzrost konkurencyjności MSP w regionie. Posiadana przez ARL SA wiedza i nabyte doświadczenie w tym zakresie przekazywane jest firmom zlokalizowanym na terenie gminy Sosnowiec w ramach świadczonych usług konsultacyjno-doradczych i odrębnych spotkań. Agencja

Rozwoju Lokalnego SA jest więc lokalnym ośrodkiem przekazującym informacje o możliwościach transferu nowych rozwiązań technicznych i technologicznych.

Powyższe działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych, a zwłaszcza cel pośredni nr 2 Rozszerzenie zakresu przekwalifikowań zawodowych i doksztalcenia zawodowego oraz priorytet D Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw a w szczególności cel pośredni nr 2 tworzenie warunków rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw oraz ich siły i stabilizacji ekonomicznej.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój mikroprzedsiębiorstw,
- gotowość projektu do realizacji,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- komplementarność do istniejących rozwiązań,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- wybór projektów przez Zarząd Miasta Sosnowca przy rekomendacji grupy ekspertów.

d) zakres geograficzny-lokalizacja: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania.

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
<ul style="list-style-type: none"> - ilość przyznanych pożyczek / poręczeń kredytowych, - ilość godzin doradczych, 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia finansowego, - liczba nowych miejsc pracy w mikroprzedsiębiorstwach, które otrzymały wsparcie finansowe, - liczba nowo rozpoczętych działalności gospodarczych, - ilość osób rozpoczynających działalność gospodarczą, - ilość osób, które skorzystały z doradztwa,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca, Instytucja wdrażająca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.13.	-	-	-	-	-	-	ARL

Działanie 2.14.: Wzrost atrakcyjności miasta poprzez polepszenie bazy materialnej instytucji kultury i ochronę zabytków.

a) cele :

- aktywizacja mieszkańców do jak najszerszego uczestnictwa w kulturze,
- poszerzenie oferty kulturalnej miasta,
- wzrost atrakcyjności turystycznej miasta,
- tworzenie bazy materialnej dla rozwoju działalności twórczej,
- promocja osiągnięć lokalnych twórców na terenie kraju i zagranicy,
- poprawa stanu technicznego zabytków,
- podniesienie stanu świadomości społeczności Sosnowca w dziedzinie ochrony zabytków,

b) opis działania:

Realizacja projektu poprzez:

- Adaptację byłego Domu Kultury KWK „Kazimierz-Juliusz” na działalność kulturalną, sportowo-rekreacyjną,
- Budowę nowoczesnego kompleksu rozrywkowo-kulturalnego. Planowana budowa multikina wykorzystującego zabytkową architekturę „kamiennego domu” przy ulicy Małachowskiego łącząc w sobie elementy nowoczesności i tradycji przyciągnie miłośników sztuki filmowej zwiększając tym samym ofertę kulturalną miasta;
- Budowę lub adaptację (np. widowni kina „Muza”) na Miejską Salę Koncertową.
- Budowę sali koncertowej w Szkole Muzycznej oraz powołanie Wydziału Wokalnego,
- Sukcesywną rewaloryzację parków zabytkowych – przy ul. Chemicznej, remont grot przy ul. Żeromskiego, remont i modernizację sztucznego stawu oraz Parku Sieleckiego przy ulicy Zamkowej – wykonanie nowego zagospodarowania terenu części Parku znajdującej się w granicach ogrodzenia Zamku;
- Dofinansowanie prac konserwatorskich, w zakresie określonym obowiązującymi przepisami, wybranych obiektów zabytkowych m.in.: Polichromii Tetmajera i Uziębły w katedrze WNMP, konserwację wystroju malarsko-sztukatorskiego w siedzibie Wydziału Techniki UŚ, przy ul. Żeromskiego 3, remont elewacji siedziby Sądu Rejonowego przy ul. 1 Maja.

Powyższe działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku a zwłaszcza cel pośredni nr 3: wzmocnienie i rozwój środowisk twórczych a w szczególności kierunek działania nr 3.2. wspieranie miejskich instytucji oraz środowisk twórczych – rozwój Teatru Zagłębia; cel pośredni nr 4: Aktywizacja mieszkańców w tworzeniu i korzystaniu z dóbr kultury ze szczególnym uwzględnieniem kierunków działań nr 4.1. poprawienie stanu bazy materialnej instytucji kultury – stworzenie Miejskiego Impresariatu Artystycznego; nr 4.2. dbałość o dziedzictwo kulturowe miasta – prace rekonstrukcyjno-remontowe w zabytkowym Zamku Sieleckim; nr 4.3. wspieranie inicjatyw budowy nowych obiektów kultury, wspieranie rozbudowy nowoczesnej sieci kin oraz priorytet E Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a zwłaszcza z jego cel pośredni nr 9: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miasta.

c) kryteria wyboru działania:

- konieczność unowocześnienia i poprawy funkcjonowania istniejących obiektów kultury,
- zapotrzebowanie społeczne na dodatkowe formy działalności kulturalnej,
- promocja miasta,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca;

d) zakres geograficzny: Miasto Sosnowiec i region Zagłębia Dąbrowskiego,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość zmodernizowanych obiektów kultury	- wzrost frekwencji w instytucjach kultury
- ilość nowo wybudowanych obiektów kultury	- wzrost dochodów ze sprzedaży biletów
- zwiększenie komfortu odbioru usług kulturalnych	- polepszenie warunków pracy w instytucjach kultury,
- ilość nowych propozycji w ofercie kulturalnej miasta	- ilość osób niepełnosprawnych uczestniczących w przedsięwzięciach kulturalnych
- ilość odrestaurowanych obiektów zabytkowych	- zachowanie obiektów zabytkowych dla przyszłych pokoleń
- ilość obiektów, w których prowadzone są prace konserwatorskie	- przybliżenie mieszkańcom miasta obiektów związanych z historią Sosnowca
	- ilość osób zwiedzających obiekty zabytkowe miasta

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.14. remont Zamku Sieleckiego	1.000.000	-	-	1.000.000	-	-	WKS
Adapt. bud. przy ul. Teatralnej dla Sceny Kameralnej	715.000	-	-	400.000	315.000	-	WKS
Adapt. byłego Domu Kultury KWK Kazimierz-Juliusz	1.000.000	-	-	500.000	500.000	-	WKS
Bud. lub adapt. np. kina Muza, na Miejską Salę Koncertową	1.500.000	-	-	750.000	750.000	-	WKS
	5.020.000	-	-	5.020.000	-	-	WKS
RAZEM	9.235.000	-	-	7.670.000	1.565.000	-	

Działanie 2.15.: SOSNOWIEC MOJA MAŁA OJCZYZNA - wzmocnienie tożsamości regionalnej mieszkańców miasta.

a) cele:

- popularyzacja dziejów i dorobku miasta oraz regionu,
- współpraca ze szkołami zwłaszcza w zakresie edukacji regionalnej,
- wzmocnienie i rozwój środowisk twórczych miasta,
- promocja osiągnięć lokalnych twórców na terenie miasta, kraju i zagranicą,
- aktywizacja młodego pokolenia do uczestnictwa w kulturze,

b) opis działania:

Realizacja projektu poprzez:

- Organizowanie corocznych spotkań plastycznych z udziałem artystów rodem z Sosnowca jak i wybitnych postaci środowiska plastycznego w kraju i zagranicą;
- Organizowanie Zjazdu Pisarzy Zagłębiowskich - projekt ma na celu integrację i wspieranie lokalnego środowiska pisarzy, krytyków i badaczy literatury zagłębiowskiej. W ramach realizacji projektu przewiduje się kontynuację cyklicznych spotkań (co pięć lat) pisarzy i poetów wywodzących się z naszego regionu. Zjazdowi towarzyszą spotkania autorskie organizowane w filiach Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz w placówkach oświatowych na terenie miasta;
- Przegląd Teatrów Województwa Śląskiego - projekt zakłada organizację corocznego przeglądu najciekawszych spektakli zrealizowanych w teatrach województwa śląskiego, którym towarzyszyć będą spotkania twórców teatralnych i ludzi związanych ze sztuką teatru;
- Miejskie Stypendia Artystyczne - projekt miejskiego funduszu stypendialnego ma na celu wspomaganie rozwoju młodzieży uzdolnionej artystycznie zamieszkałej w Sosnowcu-w szczególności uczniów szkół artystycznych i studentów wyższych uczelni artystycznych;
- Organizację Festiwalu OFF-KUL-tura przegląd amatorskiej twórczości młodzieżowej poza głównym nurtem i alternatywnej;
- Utworzenie Sosnowieckiej Orkiestry Kameralnej ma na celu kultywowanie muzycznych tradycji naszego regionu oraz promocję adeptów szkół artystycznych w zakresie kompozycji, dyrygentury i wokalistyki;
- Kontynuację polityki wydawniczej dotyczącej problematyki regionalizmu – m.in.: wydanie Monografii Miasta Sosnowca, kolejnych tomów „Rocznika Sosnowieckiego” oraz publikacje: „Rodzina Dietlów”, „Rodzina Lamprechtów”, wydanie III tomu słownika „Pisarze i badacze literatury w Zagłębiu Dąbrowskim” oraz materiałów posesyjnych pt. „Biografie z Zagłębia: ludzie – zdarzenia – symbole”;
- Organizację sesji naukowych pt.: „Zagłębie Dąbrowskie w czasach zaborów i walk o niepodległość” – w 85. rocznicę odzyskania niepodległości (2003r.), „Rewolucja 1905 -1907 w Zagłębiu Dąbrowskim – w 100. rocznicę wydarzeń pod Hutą Katarzyna”. (2005);
- Współorganizację Kongresu Kultury Zagłębia Dąbrowskiego;
- Organizację Przeglądu Zagłębiowskich Zespołów Folklorystycznych;
- Upamiętnienie znanych postaci wywodzących się z Sosnowca poprzez nadanie nowych nazw ulic.

Powyższe działanie realizuje priorytet A Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015r. Wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych, a zwłaszcza cel pośredni nr 4: Aktywizacja mieszkańców w tworzeniu i korzystaniu z dóbr kultury, ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań nr 4.4: Wzbogacenie oferty kulturalnej dla mieszkańców Sosnowca.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta,
- konsolidacja środowisk twórczych,
- promocja młodych talentów,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,

d) zakres geograficzny: Miasto Sosnowiec i region Zagłębia Dąbrowskiego,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
-ilość zorganizowanych festiwali, wystaw, konkursów, przeglądów, zjazdów, spotkań, sesji itp.	-wzrost świadomości regionalnej społeczeństwa,
-ilość przyznanych stypendiów artystycznych,	-wzrost poczucia identyfikacji z miastem i regionem,
-ilość wydanych publikacji o mieście i regionie	-wzrost uczestnictwa i zainteresowania młodych ludzi kulturą własnego regionu, - rozwój młodych talentów artystycznych.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
2.15.	772.000	-	-	772.000	-	-	WKS

Działanie 2.16.: EUROPA NASZ WSPÓLNY DOM – polityka kulturalna miasta na rzecz integracji z Unią Europejską.

a) cele:

- poszerzenie wiedzy o państwach – członkach Unii Europejskiej w środowisku,
- zapoznanie młodego pokolenia sosnowiczian z programami unijnymi,
- realizacja umów o współpracy z placówkami zagranicznymi,
- ochrona środowiska naturalnego,

b) opis działania:

Realizacja projektu poprzez:

- Konkurs Tenorów im. Jana Kiepury – projekt realizowany będzie wspólnie z samorządami miast Krakowa, Sosnowca i Krynicy na podstawie podpisanego w 2003 roku porozumienia o współpracy. W swoim założeniu będzie uzupełnieniem aktualnie odbywającego się Festiwalu Kiepurowskiego w Krynicy. Planuje się, aby było to przedsięwzięcie na skalę europejską o światowym rozgłosie,
- Konkurs Muzyczne Reminiscencje – projekt cyklicznej imprezy odbywającej się co dwa lata. Celem projektu jest skomponowanie krótkiego utworu muzycznego przeznaczonego do wykonania przez zespół kameralny, który odzwierciedlać będzie wzajemne przenikanie kultur, tradycji i dorobku artystycznego narodów Zjednoczonej Europy,
- Międzynarodowy Turniej Sportowego Tańca Towarzyskiego „ Shock Dance” o Puchar Prezydenta Miasta Sosnowca – pokazy sportowego tańca towarzyskiego z udziałem zagranicznych par zespołów tanecznych przybliżają różnorodność stylów i form tanecznych, stanowią atrakcyjną formę spędzania wolnego czasu,
- Międzynarodowy Studencki Festiwal Folklorystyczny – ma na celu przybliżane bogactwa i różnorodność kultury ludowej na świecie z uwzględnieniem aspektu rodzimej kultury i regionalnego folkloru,
- Międzynarodowa Wystawa i Giełda Minerałów i Skamieniałości – celem projektu jest przybliżenie środowiska naturalnego człowieka poprzez prezentację minerałów i skamieniałości występujących w Polsce i na świecie,
- „Mali obywatele wielkiej Europy” oraz „Portret naszej Europy”– cykl imprez skierowanych do dzieci oraz młodzieży gimnazjalnej. Każde spotkanie poświęcone będzie jednemu z wybranych krajów piętnastki, podczas którego dzieci i młodzież mają okazję zapoznać się z podstawowymi informacjami na temat danego państwa, jego kultury i tradycji. Imprezy mają charakter zabawy, inscenizacji lub dyskusji, połączonej ze słuchaniem muzyki, różnego typu konkursami, quizami i degustacją regionalnych potraw. Spotkaniom towarzyszyć będzie stosowna oprawa plastyczna (flagi, symbole unijne, mapy, zdjęcia, pocztówki itp.),
- Międzyszkolne współzawodnictwo pod nazwą „Europejska Liga Gimnazjalna” we współpracy z Biurem Integracji Europejskiej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach będzie miało na celu pogłębienie wiadomości nt. sposobów realizacji programów unijnych zwłaszcza dotyczących młodzieży,
- Kontynuacja rozwoju współpracy zagranicznej (Cottbus, Bardejov, Tarnopol, St. Petersburg, Roubaix),
- Organizacja Międzynarodowych Targów Kultury i Sztuki „Wschód – Zachód”,

- Organizacja Międzynarodowego Festiwalu Kultury Państw „Trójkąta Trzech Cesarzy”.

Powyższe działanie realizuje priorytet F Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Integracja z Unią Europejską, rozwijanie współpracy międzyregionalnej, regionalnej i międzygminnej, a zwłaszcza cel pośredni nr 1: Działanie na rzecz integracji europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań 1.1 Działania na rzecz zwiększenia wiedzy mieszkańców miasta o Unii Europejskiej;

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców miasta o dorobku kulturowym Europy,
- gotowość projektu do realizacji,
- promocja i wzrost atrakcyjności miasta,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,

d) zakres geograficzny: Miasto Sosnowiec i region Zagłębia Dąbrowskiego,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
<ul style="list-style-type: none"> - wypracowanie systemu edukacji o Unii Europejskiej, - przyznanie stypendiów artystycznych, - zorganizowanie wystaw, konferencji, sesji, festiwali oraz innych przedsięwzięć kulturalnych o charakterze międzynarodowym, 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej dotyczącej problematyki unijnej, - liczba przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym, - podniesienie prestiżu kraju,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie 2.16.	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
Konkurs Tenorów im. Jana Kiepury	400.000	200.000	-	200.000	-	-	WKS
Organizacja Międzynarodowego Festiwalu Trójkąta Trzech Cesarzy	300.000	150.000	-	150.000	-	-	WKS
	493.000	-	-	493.000			
RAZEM	1.193.000	350.000	-	843.000	-	-	WKS

Działanie 3.1.: Prowadzenie racjonalnej gospodarki finansowo – budżetowej miasta pozwalającej na jego rozwój.

a) cele:

- wykorzystanie wszystkich możliwych źródeł pozyskiwania środków finansowych w celu maksymalizacji dochodu budżetu miasta,
- kształtowanie deficytu budżetowego na poziomie zapewniającym realizację planowanych zadań inwestycyjnych jak również bezpieczną spłatę zadłużenia w założonym okresie czasu,
- konsekwentna egzekucja należnych podatków i innych należności finansowych,
- przestrzeganie zasady celowego i oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi,

b) opis działania:

Wszystkie działania podejmowane dla pozyskania dochodów powinny zabezpieczyć zarówno sferę komunalnego funkcjonowania miasta jak i potrzeby społeczne mieszkańców, a także zapewnić rozwój miasta przez realizację zamierzeń inwestycyjnych.

Realizacja tych zadań wymaga kumulowania środków dla gminy dostępnych z formalno-prawnego punktu widzenia.

Działania podejmowane w tym zakresie to m.in.:

- ustalanie stawek podatkowych na poziomie zapewniającym dochody gwarantujące zaspokojenie niezbędnych potrzeb miasta,
- ustalanie stawek czynszu za lokale użytkowe w trybie przetargu,
- ustalanie stawek czynszów dzierżawnych na poziomie uwzględniającym wskaźnik inflacji,
- stopniowe zbliżanie wysokości czynszów w mieszkaniach komunalnych do poziomu umożliwiającego pokrycie kosztów eksploatacji i remontów bieżących,
- kontynuacja działań w kierunku pozyskiwania pozabudżetowych źródeł finansowania inwestycji poprzez emisje obligacji i kredyty,
- pozyskiwanie źródeł finansowania inwestycji z przedakcesyjnych i strukturalnych funduszy UE,
- lokowanie nie zaangażowanych środków pieniężnych na korzystnie oprocentowanych rachunkach bankowych (lokaty tzw. weekendowe oraz krótko i średnio-terminowe),
- wykorzystanie w pełnym zakresie, wynikających z przepisów prawa, metod egzekucyjnych, jak również bieżące wdrażanie procesów windykacyjnych celem optymalnego wyegzekwowania zaległych należności wobec miasta,
- ciągłe usprawnianie systemu przepływu informacji wewnętrznej w celu zapewnienia powszechności opodatkowania i kompleksowego ustalania wiarygodności przypadających gminie.

W celu zapewnienia racjonalnego wykorzystania środków budżetowych należy:

- prowadzić stały nadzór nad gospodarką finansową jednostek planowo dotowanych z budżetu,
- przeprowadzać kontrole problemowe i kompleksowe w jednostkach organizacyjnych gminy,
- powołać służby audytu wewnętrznego.

Istotnym elementem polityki gospodarczej i finansowej miasta jest podejmowanie działań wspierających rozwój przedsiębiorczości.

Działania te zmierzać będą do stosowania preferencji i aktywnego wspierania przedsiębiorców, gwarantujących rozwój inwestycji i powstawanie nowych miejsc pracy, przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów ustawy o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej.

Mając na uwadze wielką liczbę potrzeb, a z drugiej strony kierując się realnymi możliwościami finansowymi Miasta podstawowym założeniem w zakresie wydatkowania środków publicznych będzie racjonalizacja i efektywność ich wykorzystania. Powyższemu celowi służyć będzie między innymi wdrażanie ustawy wprowadzającej obowiązek audytu wewnętrznego.

W ramach audytu wewnętrznego w Urzędzie prowadzić się będzie badania: przepływów środków finansowych z unijnych funduszy strukturalnych, wykorzystania środków budżetowych przez wydziały i jednostki organizacyjne zgodnie z zasadą celowości, legalności i gospodarności oraz badania w zakresie oceny obszarów ryzyka zaciągania kredytów i emisji obligacji komunalnych.

Prowadzona będzie również wnikliwa kontrola wewnętrzna i zewnętrzna gospodarki finansowej jednostek i zakładów budżetowych.

c) kryteria wyboru działania:

- racjonalna gospodarka środkami publicznymi,
- zachowanie właściwych, wynikających z założeń programowych, proporcji w wydatkach budżetowych zapewniających zarówno bieżące utrzymanie substancji miejskiej, jak i działania inwestycyjne oraz modernizacyjne,
- zmiany systemowe ukształtowane na podstawie określonej polityki finansowej Państwa.

d) zakres geograficzny – miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania :

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- pozyskiwanie budżetowych i pozabudżetowych środków finansowych,	- maksymalizacja dochodów budżetowych, - realizacja zadań inwestycyjnych,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy : miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.1.	-	-	-	W ramach obowiązków Wydziału	-	-	WFN

Działanie 3.2.: Racjonalna gospodarka gruntami stanowiącymi własność gminy

a) cele:

- nabywanie przez gminę tytułu własności do jak największych obszarów gruntów,
- pozyskanie do zasobów gminnych i powiatowych terenów strategicznych; zieleni, itp.
- racjonalny obrót cywilno –prawy gruntami,
- racjonalna gospodarka gruntami wolnymi od roszczeń, nie przeznaczonymi do zbycia (dzierżawa zainteresowanym lub użyczenie),
- zmniejszenie terenów nieużytków.

b) opis działania:

Jednym z najważniejszych zadań gminy w dobie rozwijającej się gospodarki rynkowej oraz w kontekście ustalonej już daty wejścia Polski do struktur Unii Europejskiej jest m.in. racjonalna gospodarka gruntami stanowiącymi jej własność. Uregulowany stan prawny danego gruntu, danego obszaru gruntów, jest trudny do przecenienia w czasie zabiegów i starań prowadzonych przez władze samorządowe miasta o pozyskanie inwestora zainteresowanego zainwestowaniem swojego kapitału na terenie naszego miasta i utworzenie tak potrzebnych nowych miejsc pracy.

Miasto Sosnowiec nie dysponuje w sposób swobodny nieograniczonymi możliwościami w oferowaniu działek i gruntów potencjalnym inwestorom. Dlatego też właśnie prowadzenie przez gminę jak najbardziej racjonalnej i przemyślanej gospodarki gruntami jest jednym z najważniejszych zadań, bo tylko takie postępowanie może zapewnić należyte wykorzystanie tych walorów i możliwości, które gmina posiada i którymi może dysponować.

Uregulowany stan prawny gruntu, uzbrojony w media i infrastrukturę teren oraz jego dogodny do wykorzystania położenie, są samymi w sobie wartościami wpływającymi na jego wartość rynkową i atrakcyjność dla potencjalnych inwestorów.

Nabywanie przez gminę tytułu własności gruntu następuje w drodze decyzji komunalizacyjnej wojewody. W przypadku braku regulacji stanu prawnego na wnioski Skarbu Państwa prowadzone jest postępowanie o zasiedzenie na mocy uzyskanego postanowienia o nabyciu tytułu własności prowadzona jest procedura komunalizacyjna.

Prace komunalizacyjne w gminie rozpoczęte już w 1990 r kontynuowane będą w latach 2003 – 2006. Tak wydłużony okres regulacji stanów prawnych związany jest przede wszystkim z brakiem, zakładanych ówczesznie i nie prowadzonych na bieżąco przez poszczególne lata, hipotek dla nieruchomości na terenie miasta Sosnowca. Odtwarzanie zaszłości, poszukiwania współczesnych i aktualnych właścicieli oraz posiadaczy pochłania bardzo wiele czasu i wymaga ponoszenia przez gminę pewnych nakładów. Inną przyczyną długiego okresu komunalizacji gruntów są stale zmieniające się przepisy prawne.

Wprowadzona z dniem 1 stycznia 1999 r. reforma administracyjna wydzieliła oprócz mienia komunalnego i mienia Skarbu Państwa również mienie powiatowe. Poszerzony zakres komunalizacji o mienie powiatowe będzie kontynuowany w latach następnych.

W latach 2003 – 2006 gospodarka gruntami odbywać się będzie w oparciu o założenia zawarte w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”. Na podstawie wyżej wymienionego dokumentu dokonywane będzie

scalanie nieruchomości w celu zapewnienia ładu przestrzennego i racjonalnego wykorzystania gruntów, przede wszystkim:

- pod budownictwo mieszkaniowe, jednorodzinne przy ulicach: Juliuszowskiej, Rolniczej, Traugutta, Łukasińskiego, Lenartowicza – Południowej;
- na cele budownictwa szpitalnego, zdrowia, usług, handlu i gastronomii przy ulicy Dworskiej;
- dla celów inwestycyjnych tj. trasa DK –94 i jej okolice.

W związku z trwającym jeszcze procesem transformacji gospodarczej, co na terenie naszego miasta dotyczy głównie likwidacji kopalń i licznych przedsiębiorstw państwowych szczególnie przemysłu ciężkiego i włókienniczego, gmina zobowiązana będzie do przejmowania nieruchomości tych likwidowanych jednostek w celu ich zagospodarowania i wykorzystania. Przejmowane będą głównie grunty po likwidacji kopalń „Sosnowiec”, „Porąbka – Klimontów”, „Niwka – Modrzejów”, „Saturn.”

Kolejnym, nowym, bardzo istotnym i czasochłonnym zagadnieniem jest tworzenie mapy numerycznej, która będzie podstawą opracowywania systemu informacji o terenie. Jest to problem złożony i jego rozwiązanie wymaga wspólnego, łącznego działania kilku wydziałów Urzędu Miejskiego.

W dyspozycji Prezydenta Miasta jako Starosty znajduje się Powiatowy Fundusz Geodezyjny. Kwoty funduszu nie są w poszczególnych latach stałe, ponieważ zależą od wysokości wpłat jakie wpływają na jego konto ze źródeł określonych ustawowo.

W latach 2003-2006 środki z Powiatowego Funduszu Geodezyjnego wykorzystywane będą głównie na:

- aktualizację Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego;
- wykonanie i aktualizację mapy numerycznej, która będzie podstawą do utworzenia Systemu Informacji o Terenie dla miasta Sosnowca,
- zakładanie osnów szczegółowych,
- ochronę znaków geodezyjnych.

Obecnie już niemal 85% gruntów na terenie gminy Sosnowiec ma uregulowany stan prawny. Jednakże część tych nieruchomości obciążona jest prawem osób trzecich, tj. spółdzielni, jednostek państwowych, osób fizycznych. Roszczenia wyżej wymienionych podmiotów są regulowane przez gminę w oparciu o przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. nr 115, poz. 741). W tym przypadku obrót odbywa się w formie bezprzetargowej. Kontynuowany on będzie w latach 2003 – 2006. Tryb ten będzie obowiązywał przy:

- sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz głównych najemców,
- zwracaniu nieruchomości na rzecz byłych właścicieli,
- przekazywania gruntów w wieczyste użytkowanie na rzecz spółdzielni oraz innych osób prawnych, które były użytkownikami gruntu na dzień 05.12.1990 r.,
- przekazywaniu w wieczyste użytkowanie gruntów zabudowanych i nie zabudowanych na rzecz posiadaczy, którzy pobudowali obiekty na podstawie pozwolenia budowlanego przed dniem 05.12.1990 r.,
- przekazywaniu gruntów w wieczyste użytkowanie na rzecz osób, które na podstawie pozwolenia budowlanego pobudowały ze środków własnych garaże przed dniem 5.12.1990 r.,

- sprzedaży bądź przekazywaniu w użytkowanie wieczyste części gruntu przyległego do nieruchomości właściciela w celu poprawienia stanu jej zagospodarowania, jeżeli jednostka ubiegająca się o przekazanie gruntu posiada decyzję o zarządzie lub opłatach przed dniem 05.12.1990 r.,
- przekazywaniu w użytkowanie wieczyste gruntów będących w użytkowaniu ogrodów działkowych,
- dokonywaniu obrotów gruntami między Skarbem Państwa a jednostkami samorządu terytorialnego,
- dokonywaniu darowizny lub zamiany w trybie art. 37, ust. 2, pkt. 4 w/wym. ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- przekształcaniu prawa wieczystego użytkowania na rzecz osób fizycznych, w myśl przepisów ustawy z dnia 04.09.1997 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności. Wnioski o przekształcenie tego prawa mogły być składane do 31 grudnia 2002 r.; dlatego wydanie stosownych decyzji planowane jest na koniec 2003 r. oraz na podstawie ustawy z dnia 11.04.2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, która wniosła nowelizację do ustawy o nabywaniu przez użytkowników wieczystych prawa własności nieruchomości, na mocy której osoby fizyczne będące w dniu 26 maja 1990 r. oraz w dniu wejścia w życie w/w ustawy nabywają z mocy prawa własność nieruchomości zabudowanych na cele mieszkalne. Z uwagi na fakt, że brak jest przepisów wykonawczych określających szczególny tryb wydawania decyzji realizacja ustawy nastąpi prawdopodobnie w 2004 r.

Pozostałe grunty są przedmiotem przetargów, które odbywają się w oparciu o przepisy rozporządzenia z dnia 13 stycznia 1998 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania przetargów na zbycie nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy. Grunty do obrotu przygotowywane są w oparciu o plan zagospodarowania przestrzennego, który określa cele na jakie dana nieruchomość może być przewidziana.

Odbywać się też będą inne drobne przetargi obejmujące jedną lub kilka działek. Grunty stanowiące własność gminy oraz będące w jej posiadaniu będą również zagospodarowane przez osoby fizyczne lub prawne, na podstawie umów dzierżawy. Dzierżawa pozwala na racjonalne wykorzystanie nieruchomości, bez dokonywania obrotu, co daje możliwość, w przyszłościowej zmianie planu zagospodarowania przestrzennego, wykorzystania tych nieruchomości na realizację zadań własnych gminy. Ponadto wyżej wymieniona forma prawna, z uwagi na opłaty miesięczne z tytułu czynszu dzierżawczego, przysparza gminie znacznych dochodów. Taka forma zarządzania gruntami gminy wpływa także na zmniejszanie terenów nieużytków i dzikich wysypisk.

Działki przy ulicy Komuny Paryskiej – teren w trakcie podziału geodezyjnego celem wydzielenia 4 działek budowlanych przeznaczonych na działalność produkcyjno-usługową i produkcyjną przeznaczoną dla zakładów o wysoko przetworzonej myśli technicznej.

W nawiązaniu do ugody sądowej z czerwca 2003 roku w sprawie zapłaty przez PKP SA należności na rzecz gminy Sosnowiec, Polskie Koleje Państwowe SA zobowiązały się do przekazania na rzecz gminy Sosnowiec gruntów o łącznej powierzchni około 10 ha. Przekazywanie będzie następowało sukcesywnie

począwszy od 2003 do 2006 roku. W 2003 roku planowane jest przejęcie gruntów przy ulicy Kilińskiego; 3-go Maja, alei Mireckiego, a pozostałe grunty będą przekazywane wg odrębnego harmonogramu.

Powyższe działanie realizuje priorytet D Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, a w szczególności cel pośredni nr 4 podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta.

c) kryteria wyboru działania:

- zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców miasta,
- wpływ na rozwój przedsiębiorczości, handlu i usług w mieście,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- przysparzanie gminie znacznych dochodów.

d) zakres geograficzny: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość gruntów dla których uregulowano stan prawny, - ilość gruntów wydzierżawionych lub oddanych w użyczenie,	- ilość środków z obrotu gruntami, - ilość środków uzyskanych z dzierżawy,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania :

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.2.	-	-	-	W ramach obowiązków WGG	-	-	WGG

Działanie 3.3.: SYSTEM INFORMACJI O TERENIE "SOSNOWIEC" (SIT).

a) cele:

- usprawnienie procesów podejmowania decyzji przez organy samorządu Sosnowca oraz poprawienie poziomu obsługi jego mieszkańców,
- ogólny wzrost efektywności zarządzania zasobami Gminy, przyczyniający się pośrednio do wzrostu gospodarczego miasta,
- uzyskanie wymiernych korzyści finansowych.

b) opis działania:

W celu realizacji przedsięwzięcia udzielone będzie zamówienie publiczne, którego Wykonawca zostanie wyłoniony w trybie, trwającego już, przetargu dwustopniowego. Szczegółowy harmonogram powstanie w wyniku negocjacji prowadzonych w trakcie postępowania przetargowego. Przewiduje się, że okres wykonania zamówienia będzie wynosił 8 lat.

Założenia systemu przewidują:

- przetworzenie mapy zasadniczej z postaci analogowej do informatycznej wraz z utworzeniem możliwych do uzyskania na jej podstawie warstw tematycznych,
- wykonanie zdjęć lotniczych w paśmie promieniowania widzialnego i w pasmach spektrostrefowych - sporządzenie na ich podstawie ortofotomapy i specjalistycznych map tematycznych oraz cyfrowego modelu terenu,
- utworzenie pełnego, założonego w koncepcji "Systemu..." zbioru warstw tematycznych mapy i opisujących ich baz danych stanowiących "System...",
- eksploatację "Systemu..." - stałą aktualizację, przetwarzanie i dystrybucję danych.

Powyższe działanie realizuje głównie priorytet D „Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 r. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, a zwłaszcza cel pośredni nr 3. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym potrzeb rozwojowych.

Działanie to przyczyni się ponadto do realizacji priorytetów: B: Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego – poprzez cel pośredni nr 7: Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego, ze szczególnym uwzględnieniem kierunku nr 7.2. podejmowanie działań, udział w realizacji programów zwiększających bezpieczeństwo publiczne w mieście, w tym program "Bezpieczne Miasto" (wykorzystanie SIT w działaniu Centrum Zarządzania Kryzysowego i Powiadamiania Ratowniczego, itp.); oraz C: Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów - poprzez cel pośredni nr 4: Rozwijanie systemów informatycznych i telekomunikacji, ze szczególnym uwzględnieniem kierunku nr 4.3. budowa systemu przekazu danych połączanego z aktualnie konstruowanym systemem europejskim.

c) kryteria wyboru działania:

- znaczne zwiększenie wiarygodności i aktualności danych wykorzystywanych przez Gminę,
- ścisłe określenie kryteriów jakości, spójności, dokładności, aktualności, sposobu zapisu, sposobu prezentacji graficznej materiałów, na podstawie których podejmowane będą decyzje,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- zdolność zgłaszającego do współfinansowania,

- d) zakres geograficzny: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,
 e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- uruchomienie, z zastosowaniem techniki informatycznej systemu, stanowiącego zbiór informacji dotyczących obszaru gminy, powiązanych z jego odwzorowaniem jakim jest mapa.	<p>Zapewnienie administracji samorządowej, komunalnym służbom technicznym, innym zainteresowanym podmiotom oraz społeczności lokalnej sprawnego dostępu do kompleksowych i aktualnych informacji niezbędnych do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspomagania procesów planistycznych jak budowa "Strategii rozwoju miasta", sporządzanie "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego", jak również planów miejscowych - stanowiących jedno z najważniejszych zadań samorządu lokalnego, - planowania i nadzoru nad realizacją inwestycji miejskich, a przez to bardziej racjonalnego wykorzystania środków finansowych, - usprawnienia i przyspieszenia obsługi inwestorów zewnętrznych, co pośrednio wpłynie korzystnie na kształtowanie warunków rozwoju gospodarczego, - wspomagania zarządzania majątkiem gminy, w tym mieniem komunalnym, poprzez ciągły dostęp do informacji o nieruchomościach, lokalach, inwestycjach, - uzyskania wysokiej skuteczności kontroli regulowania należnych gminie opłat i zobowiązań, - zapewnienia efektywnego zarządzania systemami uzbrojenia technicznego miasta w tym eliminacji zagrożeń awaryjnymi, - usprawnienia pracy jednostek organizacyjnych administracji samorządowej i skrócenie czasu oczekiwania Stron na decyzję lub odpowiedź.

- f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,
 g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,
 h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.3.	5.000.000	-	-	5.000.000	-	-	PPU WGG

UWAGA:

Szacunkowa wartość działania planowanego do zrealizowania w okresie 8 lat, określona została na kwotę ogółem 5.000.000,- zł, przy czym w pierwszym roku realizacji środki przeznaczone na ten cel wynoszą 700.000,- zł. Pozostała kwota będzie ustalana w budżecie miasta na kolejne siedem lat realizacji.

Działanie 3.4: Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sosnowiec.

a) cel:

- wykorzystanie szans rozwoju wschodniego rejonu miasta jakie powstaną w niedalekiej przyszłości, głównie w związku z budową Zespołu Terminali w Sławkowie,

b) opis działania:

Opracowanie aktualnie wykonywane zawiera doraźne korekty ustaleń, umożliwiające rozpoczęcie prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wschodniego rejonu miasta, graniczącego ze Sławkowem.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 r. Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a zwłaszcza cel pośredni nr 1. Udrożnienie i integracja układu komunikacyjnego Miasta, ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań nr 1.2. Podjęcie działań inicjujących przeprowadzenie badań i studiów na temat budowy centrów logistycznych i terminali transportu kombinowanego.

c) kryteria wyboru działania:

- dostosowanie dokumentacji planistycznej do potrzeb rozwojowych gminy (planów inwestycyjnych),
- aktualizacja zbioru danych i opracowań specjalistycznych,
- wymogi ustawowe.

d) zakres geograficzny: miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

<i>Wskaźnik produktu</i>	<i>Wskaźnik rezultatu</i>
- możliwość opracowania aktualnych planów zagospodarowania przestrzennego wschodniego rejonu miasta stanowiących podstawowe narzędzie realizacji planowanego rozwoju miasta,	- możliwość zagospodarowania terenów poeksploatacyjnych CTL „Maczki-Bór” w formie strefy produkcyjno-usługowej z zapleczem logistycznym oraz połączenia ich ulicą główną z trasą DK -1 oraz z Zespołem Terminali w Sławkowie.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca, Instytucja wdrażająca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.4.	-	-	-	Realizacja w ramach obowiązków Pracowni	-	-	PPU

Działanie 3.5: Aktualizacja „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sosnowiec”.

a) cel:

- dostosowanie polityki gospodarowania przestrzenią miasta określonej w „Studium...” przyjętym przez Radę Miejską w Sosnowcu w 1999 roku do przyjętej w 2002 r. „Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku”,

b) opis działania:

W opracowaniu tym uwzględnione zostaną, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717), uwarunkowania wynikające głównie z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stanu środowiska oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- warunków i jakości życia mieszkańców,
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- stanu prawnego gruntów, itp.

Powyższe działanie realizuje priorytet D Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 r. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, a zwłaszcza cel pośredni nr 3. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym potrzeb rozwojowych.

c) kryteria wyboru działania:

- dostosowanie dokumentacji planistycznej do potrzeb rozwojowych gminy (planów inwestycyjnych),
- aktualizacja zbioru danych i opracowań specjalistycznych,
- wymogi ustawowe.

d) zakres geograficzny: miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- spełnienie wymogów ustawowych w dziedzinie planowania przestrzennego,	- uzyskanie aktualnych materiałów wejściowych do opracowań planistycznych

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca, Instytucja wdrażająca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.5.	-	-	-	Realizacja w ramach obowiązków Pracowni	-	-	PPU

Działanie 3.6.: Aktualizacja prognozy demograficznej miasta Sosnowca.

a) cel:

- aktualizacja materiałów wejściowych, koniecznych dla prawidłowego zdiagnozowania stanu istniejącego i opracowania „Aktualizacji prognozy demograficznej miasta Sosnowca”,

b) opis działania:

Opracowanie to zostanie sporządzone przez odpowiednie zespoły specjalistów z poszczególnych dziedzin wyłonione w drodze przetargu. Zgromadzony obszerny zbiór danych i opracowań specjalistycznych pochodzi z lat 90-tych ubiegłego wieku, a dezaktualizacji w największym stopniu uległa m.in. właśnie: „Prognoza demograficzna” opracowana w 1995 r. Aktualizacja „Prognozy demograficznej” polegać będzie głównie na uwzględnieniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego 2002.

Powyższe działanie realizuje priorytet D Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 r. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, a zwłaszcza cel pośredni nr 3. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym potrzeb rozwojowych.

c) kryteria wyboru działania:

- dostosowanie dokumentacji planistycznej do potrzeb rozwojowych gminy (planów inwestycyjnych),
- aktualizacja zbioru danych i opracowań specjalistycznych,
- wymogi ustawowe.

d) zakres geograficzny: miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

<i>Wskaźnik produktu</i>	<i>Wskaźnik rezultatu</i>
- spełnienie wymogów ustawowych w dziedzinie planowania przestrzennego,	- uzyskanie aktualnych materiałów wejściowych do opracowań planistycznych,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca, Instytucja wdrażająca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.6.	-	-	-	Realizacja w ramach funduszy wydziałowych	-	-	PPU

Działanie 3.7.: Aktualizacja „Studium komunikacyjnego Miasta Sosnowca”.

a) cel:

- aktualizacja materiałów wejściowych, koniecznych dla prawidłowego zdiagnozowania stanu istniejącego i opracowania „Aktualizacji studium komunikacyjnego miasta Sosnowca”,

b) opis działania:

Opracowanie to zostanie sporządzone przez odpowiednie zespoły specjalistów z poszczególnych dziedzin wyłonione w drodze przetargu. Zgromadzony obszerny zbiór danych i opracowań specjalistycznych pochodzi z lat 90-tych ubiegłego wieku, a dezaktualizacji w największym stopniu uległo m.in. właśnie „Studium układu komunikacyjnego” sporządzone w 1996 r. z uwagi na znaczące zmiany, które nastąpiły w ciągu ostatnich lat w zakresie tej problematyki. Aktualizacja „Studium komunikacyjnego” wymaga wykonania pomiarów ruchu na sieci ulic i dróg miejskich oraz określenia na tej podstawie prognozy i rozkładu docelowego obciążenia ruchem kołowym w istniejącym i rozbudowanym systemie komunikacyjnym.

Powyższe działania realizują priorytet D Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 r. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, a zwłaszcza cel pośredni nr 3. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym potrzeb rozwojowych.

c) kryteria wyboru działania:

- dostosowanie dokumentacji planistycznej do potrzeb rozwojowych gminy (planów inwestycyjnych),
- aktualizacja zbioru danych i opracowań specjalistycznych,
- wymogi ustawowe.

d) zakres geograficzny: miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- spełnienie wymogów ustawowych w dziedzinie planowania przestrzennego,	- uzyskanie aktualnych materiałów wejściowych do opracowań planistycznych,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca, Instytucja wdrażająca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.7.	-	-	-	Realizacja w ramach funduszy wydziałowych	-	-	PPU

Działanie 3.8.: „Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru Gminy Sosnowiec”.

a) cel:

- sporządzenie niezbędnego elementu wszelkich opracowań planistycznych, zgodnie w wymogami ustawy Prawo ochrony środowiska,

b) opis działania:

Opracowanie to zostanie sporządzone przez odpowiedni zespół specjalistów, wyłoniony w drodze przetargu w formie opracowania podstawowego składającego się z części kartograficznej i opisowej – na podstawie kompleksowych badań i pomiarów terenowych, analizy danych teledetekcyjnych, materiałów kartograficznych – w tym planowanych do wykonania w I kwartale 2004 r. zdjęć lotniczych – materiałów planistycznych, inwentaryzacyjnych i studialnych, a w szczególności dokumentacji hydrogeologicznych i dokumentacji geologiczno-inżynierskich, dokumentacji geologicznych złóż kopalin, map glebowo-rolniczych, planów urządzania lasów, planów ochrony przyrodniczej, rejestru zabytków, ewidencji dóbr kultury i innych materiałów dokumentujących obiekty kulturowe i stanowiska archeologiczne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9.09.2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155 z 2002 r., poz. 1298).

Powyższe działanie realizuje priorytet D Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 r. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, a zwłaszcza cel pośredni nr 3. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym potrzeb rozwojowych.

c) kryteria wyboru działania:

- dostosowanie dokumentacji planistycznej do potrzeb rozwojowych gminy (planów inwestycyjnych),
- aktualizacja zbioru danych i opracowań specjalistycznych,
- wymogi ustawowe.

d) zakres geograficzny: miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

<i>Wskaźnik produktu</i>	<i>Wskaźnik rezultatu</i>
- spełnienie wymogów ustawowych w dziedzinie planowania przestrzennego,	- uzyskanie aktualnych materiałów wejściowych do opracowań planistycznych,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca, Instytucja wdrażająca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.8.	-	-	-	Realizacja w ramach funduszy wydziałowych	-	-	PPU

Działanie 3.9.: Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących wybrane fragmenty miasta.

a) cel:

- przygotowanie podstawowych narzędzi umożliwiających lokalizację przedsięwzięcia inwestycyjnego na terenie miasta lub objęcie ochroną wskazanych terenów przyrodniczo-cennych i innych do zachowania,

b) opis działania:

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca sporządzane będą w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz sposobu ich zagospodarowania i zabudowy, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717).

Powyższe działanie realizuje głównie priorytet D Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 r. Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, a zwłaszcza cel pośredni nr 3. Uwzględnienie w planowaniu przestrzennym potrzeb rozwojowych.

Działanie to przyczyni się ponadto do realizacji priorytetów: B: Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców – poprzez cel pośredni nr 4. Poprawa warunków mieszkaniowych, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków nr: 4.1. rozwój programowanych działań zmierzających do odnowienia i rewitalizacji centrum miasta, oraz 4.2. rozwój w dzielnicach zdegradowanych urbanistycznie, w ramach działań o charakterze globalnym, działań mających na celu renowację mieszkalnictwa jak również budowę nowych mieszkań; oraz priorytet: C Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów – poprzez cel pośredni nr: 1. Udrożnienie i integracja układu komunikacyjnego Miasta, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków nr: 1.1. rozbudowa i zintegrowanie publicznego transportu pasażerskiego w Mieście; 1.2. podjęcie działań inicjujących przeprowadzenie badań i studiów na temat budowy centrów logistycznych i terminali transportu kombinowanego; 1.3. budowa nowych odcinków dróg uzupełniających istniejącą sieć; a także priorytet E: Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego – poprzez cel pośredni nr: 2. Rewitalizacja terenów przemysłowych i pogórnicych, ze szczególnym uwzględnieniem kierunku nr: 2.1 uporządkowanie zabudowy terenów przemysłowych.

c) kryteria wyboru działania:

- dostosowanie dokumentacji planistycznej do potrzeb rozwojowych gminy (planów inwestycyjnych),
- aktualizacja zbioru danych i opracowań specjalistycznych,
- wymogi ustawowe.

d) zakres geograficzny: miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- możliwość opracowania aktualnych do potrzeb rozwojowych miasta, planów zagospodarowania przestrzennego, stanowiących podstawowe narzędzie realizacji planowanego rozwoju miasta,	- uruchomienie nowych terenów inwestycyjnych w sposób zapewniający zrównoważony rozwój miasta,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca, Instytucja wdrażająca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) finansowy wkład w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.9.	-	-	-	Realizacja w ramach obowiązków PPU i funduszy wydziałowych	-	-	PPU

Działanie 3.10.: Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego; działania zwiększające bezpieczeństwo publiczne w mieście.

a) cele

- rozbudowa monitoringu wizyjnego w mieście,
- poprawa bezpieczeństwa w mieście w wyniku realizacji Programu „Bezpieczne Miasto”,

b) opis działania

Poprawę bezpieczeństwa w mieście zapewnia m.in. zainstalowanie i rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego ulic Sosnowca. Monitoring złożony początkowo z 5 kamer z głowicami obrotowymi i 18 kamer stacjonarnych spowodował, że w obszarze nim objętym w sposób znaczny zmniejszyło się występowanie zagrożeń we wszystkich kategoriach przestępstw. Analizy wykazały, że przestępczość w tym rejonie spadła o blisko 50%.

W tej sytuacji postanowiono, że nastąpi rozbudowa systemu poprzez zainstalowanie kolejnych 7 kamer z głowicami obrotowymi oraz 14 kamer stacjonarnych.

Po zakończeniu rozbudowy nasz system monitoringu będzie jednym z większych w Polsce. Będzie on obejmował całe ściśle centrum miasta oraz przyległe tereny, na których występuje zwiększone zagrożenie bezpieczeństwa, a monitorowanie umożliwią w sumie 22 kamery z głowicami obrotowymi i 38 kamer stacjonarnych.

Obsługę systemu w cyklu całodobowym prowadzi Policja.

W celu zwiększenia skuteczności monitoringu oraz jego efektów, wprowadzone zostały mieszane patrole funkcjonariuszy policji i straży miejskiej mające dodatkowo do dyspozycji samochód służbowy.

Działania, które w dotychczasowej praktyce sprawdziły się, będą kontynuowane a ich metody doskonalone w celu osiągnięcia jak największej efektywności służb dbających i zapewniających szeroko rozumiane bezpieczeństwo społeczności miasta Sosnowca.

Kolejnym niezwykle ważnym elementem, który ma wpływ na poprawę stanu bezpieczeństwa jest kontakt i współpraca odpowiedzialnych służb ze społeczeństwem. Bieżące kontakty i współdziałanie przyczyniają się do wymiany i pozyskiwania informacji o występujących zagrożeniach, poziomie bezpieczeństwa, podejmowanych działaniach i sposobie ich realizacji oraz współpracy w rozwiązywaniu problemów w tym zakresie. Obecna sytuacja dotycząca bezpieczeństwa w naszym mieście wymusza pogłębienie współpracy wszystkich służb, wzmocnienie ich kontaktów z mieszkańcami w celu osiągnięcia jeszcze lepszych efektów na tym polu w przyszłości.

Działania te są jednym ze sposobów realizacji programu poprawy bezpieczeństwa obywateli w Sosnowcu pod nazwą „*Bezpieczne Miasto*”. Ze względu na charakter funkcjonowania służb i celów, jakie mają być osiągnięte, jest naturalne współdziałanie Straży Miejskiej i Policji. Dokonuje się ono harmonijnie i w należytej jakości przez co wykorzystywane są wszystkie możliwości obu tych formacji. Współpraca odbywa się systematycznie na kilku polach. Jednym z nich jest udział Komendantów Policji i Straży Miejskiej w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; Zespołu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego; Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego oraz innych

poświęconych bieżącej analizie i ocenie stanu bezpieczeństwa i porządku. W czasie obrad tych gremiów dokonuje się ocen stanu bieżącego oraz wypracowuje decyzje i wyznacza kierunki działań na przyszłość mające przynieść oczekiwaną poprawę w omawianych kwestiach i obszarach. Dotychczasowa ocena sposobów pracy jest pozytywna zatem działania te będą kontynuowane w przyszłości i oczywiście udoskonalane zależnie od pojawiających się możliwości technicznych, sprzętowych i organizacyjnych.

W roku bieżącym planuje się zorganizowanie regionalnego *Forum na Rzecz Bezpieczeństwa Obywateli*, którego tematem będzie podsumowanie działań związanych z programem „*Bezpieczne Miasto*” oraz ewolucja tego programu w latach następnych.

W maju ubiegłego roku w Sosnowcu, przy ulicy Wiejskiej 160, rozpoczęło działalność Centrum Powiadamiania Ratowniczego. W sytuacjach nadzwyczajnych pełnić ono będzie funkcję Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego.

Przedsięwzięcie to stwarza możliwość realizacji następujących zamierzeń:

- 1) zintegrowanie stanowisk dyspozytorskich Straży Pożarnej i Pogotowia Ratunkowego,
- 2) wdrożenia systemów wykorzystujących cyfrową mapę miasta,
- 3) utworzenie bazy danych o sieciach hydrantowych oraz o obiektach stwarzających szczególne zagrożenie,
- 4) wdrożenia automatycznych procedur ratowniczych,
- 5) stworzenie systemu koordynacji wszystkich służb ratowniczych na terenie miasta.

W Centrum Powiadamiania Ratowniczego dyżury pełnione są całodobowo przez wszystkie dni w roku. Zadaniem funkcjonariuszy jest przyjmowanie i realizowanie zgłoszeń od mieszkańców, koordynowanie działań służb miejskich uczestniczących w likwidowaniu zagrożeń, awarii, itp. Służba ta przekazuje także meldunki do centrum zarządzania kryzysowego wojewody.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców a w szczególności cel pośredni nr 7 poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego oraz kierunek działań nr 7.2. podejmowanie działań, udział w realizacji programów zwiększających bezpieczeństwo publiczne w mieście, w tym program „*Bezpieczne Miasto*” a w tym przedsięwzięcia: rozbudowa systemu monitoringu i doskonalenie działań służb inspekcji i straży.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców,
- zwiększenie skuteczności działania służb ochrony i porządku w mieście,
- wpływ na warunki życia mieszkańców,
- wpływ na zwiększenie możliwości udzielania pomocy ofiarom katastrof i klęsk żywiołowych,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- zdolność zgłaszającego do współfinansowania,

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość zainstalowanych kamer w systemie monitoringu,	- liczba ulic objętych monitoringiem wizyjnym miasta, - liczba ujawnionych wykroczeń przy wykorzystaniu monitoringu, - wskaźnik spadku przestępczości na obszarze miasta objętych monitoringiem,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.10. monitoring	570.000	-	-	570.000	-	-	WIM

Działanie 3.11.: Podniesienie atrakcyjności miasta poprzez doskonalenie funkcjonowania infrastruktury służącej mieszkańcom i działania administracji samorządowej.

a) cele

- zapewnienie istnienia i funkcjonowania infrastruktury teleinformatycznej umożliwiającej sprawne funkcjonowanie aplikacji i systemów oraz dostęp do usług drogą elektroniczną,
- wykorzystanie nowoczesnych sposobów komunikacji i przepływu informacji dla rozwoju społeczno-gospodarczego,
- rozwój systemów teleinformatycznych w administracji samorządowej, usprawniających z jednej strony jej działanie i sprzyjających racjonalnemu wykorzystywaniu środków budżetowych, a z drugiej przyczyniających się do przyjaznej i przejrzystej dla obywatela komunikacji z jednostkami samorządu terytorialnego, wzmacniających samorządność poprzez stosowanie narzędzi wykorzystujących nowe technologie informacyjne i komunikacyjne; przygotowanie systemów umożliwiających przeprowadzenie głosowania drogą elektroniczną,
- stworzenie miejskich systemów informacji i komunikacji służących polepszeniu dostępu do zasobów informacyjnych w zakresie zdrowia, funkcjonowania służb publicznych itd., itp.,
- wykorzystywanie technologii informatycznych w dydaktyce,
- wykorzystywanie technologii informacyjnych do promocji placówek oświatowych oraz wykorzystywanie nowoczesnych sposobów komunikacji i przepływu informacji dla sprawnego i racjonalnego zarządzania oświatą,
- budowa jednolitego systemu informatycznego dla zakładów opieki zdrowotnej,
- przyspieszenie procesów diagnostycznych,
- usprawnienie pracy personelu medycznego,
- usprawnienie zarządzania poprzez kompleksową informatyzację zakładów opieki zdrowotnej,
- wykorzystywanie nowoczesnych technik komunikacji dla sprawnego przepływu informacji,
- wykorzystanie technologii informacyjnych dla wzrostu poziomu zatrudnienia i ograniczania bezrobocia, a także przekwalifikowania zawodowego,
- poprawa obsługi mieszkańców Sosnowca przez administrację samorządową,
- komputeryzacja Urzędu Miejskiego umożliwiająca informacyjną obsługę interesantów,
- remonty budynków Urzędu Miejskiego i modernizacja strefy wejściowej w budynku nr II przy ulicy Małachowskiego w celu usprawnienia i ułatwienia obsługi interesantów w budynkach Urzędu.

b) opis działania

W nadchodzących czasach informacja, przetworzona do postaci najbardziej dogodnej dla użytkownika, dostarczona we właściwym momencie we właściwe miejsce, stanie się warunkiem sprawnego funkcjonowania administracji, przedsiębiorstw firm, uczelni, szkół i innych organizacji, a także indywidualnych obywateli. Zatem budowa i rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego będzie warunkiem koniecznym dla rozwoju gospodarczego, konkurencyjności gospodarki, zwiększaniu zatrudnienia, wspomaganie procesów nauczania. Obecnie jednak mimo panującego powszechnego przekonania o konieczności rozwoju tego

obszaru działania i przedsiębiorczości nie osiągnięto jeszcze zadawalającego poziomu.

A potrzeby są zidentyfikowane jak np.: stworzenie elastycznego rynku pracy oraz stworzenie systemu informacji umożliwiającego łatwy dostęp do wiedzy o programach szkoleniowych i perspektywach pracy; duże możliwości (jeszcze nie do końca wykorzystane) istnieją w prowadzeniu edukacji *on-line*.

Z zakresu funkcjonowania administracji konieczne jest stworzenie systemu umożliwiającego korzystanie z usług publicznych przez różne media; należy tworzyć możliwości wymiany informacji o technologiach i możliwościach ich wykorzystania w administracji publicznej i wspierać przez to publiczno-prywatne formy współpracy.

W celu realizacji tych zamierzeń należy:

- budować i eksploatować platformy sprzętowo-programowe dla wspomagania funkcjonowania urzędów, instytucji i ośrodków działających na rzecz rozwoju,
- wykorzystywać nowoczesne systemy przekazywania informacji w działalności gospodarczej oraz instytucjach publicznych,
- promować i wdrażać wykorzystywanie nowoczesnych systemów przekazywania informacji w administracji, edukacji, usługach dla obywateli,
- utworzyć punkty dostępu do systemów informatycznych w miejscach użyteczności publicznej,
- zapewnienie instytucjom publicznym odpowiedniej ilości sprzętu gwarantującego możliwość korzystania z systemów informacyjnych,
- komputeryzacja ośrodków i centrów kulturalnych, inwentaryzacja i zapisywanie dóbr kultury na nośnikach cyfrowych (elektronicznych).

Blisko 80% placówek oświatowych posiada łącza internetowe oraz adresy poczty elektronicznej, dzięki czemu istnieje możliwość sprawnego komunikowania się. Daje to możliwość przesyłania dokumentów i danych niezbędnych w nowoczesnym zarządzaniu. Istnieje jednak konieczność stworzenia sytuacji informatycznych, dających organowi prowadzącemu możliwość bezpośredniego wglądu w organizację placówki, pozyskiwania danych, obliczenia kosztów funkcjonowania.

W zakresie remontów i modernizacji budynków Urzędu Miejskiego przewiduje się sporządzenie projektu przebudowy w budynku nr II przy ulicy Małachowskiego, wykonanie izolacji wewnętrznej i zewnętrznej piwnic oraz odgrzybienie w budynku przy ulicy Małachowskiego oraz bieżące prace konserwacyjne w budynkach przy ulicy Zwycięstwa i przy ulicy Mościckiego.

Powyższe działanie realizuje priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do roku 2015: Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a szczególnie cel pośredni nr 12: Doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej, cel pośredni nr 11 poprawa obsługi mieszkańców przez jednostki działające na terenie miasta, a także priorytet C: Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów, a szczególnie cel pośredni nr 4: Rozwijanie systemów informatycznych i telekomunikacji.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój gospodarczy miasta,
- komplementarność do istniejących rozwiązań,
- wielofunkcyjność systemu,

- wpływ na atrakcyjność inwestycyjną miasta,
- wpływ na podniesienie poziomu życia mieszkańców,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- wpływ na poprawę jakości bazy informatycznej placówek oświatowych,
- wpływ na poprawę standardu świadczeń medycznych i ochrony zdrowia,
- elastyczność systemu-możliwość łatwej modyfikacji dostosowanej do indywidualnych potrzeb użytkowników lub zmieniających się przepisów.

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu –Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- długość nowopowstałej sieci szerokopasmowej / światłowodowej,	- ilość użytkowników posiadających dostęp do sieci i korzystających z Internetu,
- ilość usług dostępnych on-line,	- ilość osób korzystających z usług on-line, - ilość osób niepełnosprawnych korzystających z usług on-line,
- ilość przyznanych dotacji,	- stopień wykorzystania powstałych sieci (przesyłowość),
- ilość wdrożonych systemów przekazywania informacji,	- ilość zakupionego sprzętu, - ilość usług świadczonych elektronicznie przez urzędy i inne instytucje publiczne, - wzrost ilości przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą przy zastosowaniu nowoczesnych systemów przekazywania informacji, - ilość mieszkańców podnoszących swoje kwalifikacje przy użyciu edukacji on-line, - liczba zinwentaryzowanych i zapisanych na nośnikach elektronicznych dóbr kultury, - liczba portali internetowych w mieście, - ilość nauczycieli, uczniów i pracowników szkół podnoszących swoje kwalifikacje związane z wykorzystywaniem technik komputerowych,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorcy pomocy: miasto Sosnowiec oraz podległe mu placówki publiczne, urzędy, placówki edukacyjne, kulturalne, naukowo-badawcze, ochrony zdrowia, rynku pracy i inne użyteczności publicznej (np.: policja, straż),

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.11.	383 900	-	-	383.900	-	-	WED
	815.000	-	-	815.000	-	-	WAG
	1.800.000	1.330.000	-	470.000	-	-	WZO
RAZEM	2 998 900	1.330.000	-	1.668.900	-	-	

Działanie 3.12.: Poprawa estetyki miasta.

a) cele

- renowacja elewacji obiektów budowlanych znajdujących się w centrum miasta – kontynuacja robót, zgodnie z projektem pn. „Tęczowe miasto”,
- podjęcie działań odnowy elewacji obiektów w pozostałych dzielnicach miasta,
- porządkowanie systemu ekspozycji reklam na terenie całego miasta (montowanych na obiektach budowlanych i wolnostojących),

b) opis działania:

Mieszkańcy Sosnowca codziennie na własne oczy mogą widzieć i tym samym oceniać zakres wykonanych w poprzednich latach prac dotyczących poprawy estetyki miasta.

Sosnowiec, bez wątpienia, zmienił swoje oblicze. Odnowione elewacje budynków i kamienic, nie tylko w ścisłym centrum, prezentują się mieszkańcom i gościom stonowanymi, różnobarwnymi kolorami.

W następnych latach kontynuowany będzie projekt „Tęczowe miasto”, ponieważ, mimo znacznych obszarów miasta już odnowionych, pozostało jeszcze wiele rejonów, w których program ten należy wprowadzić w życie.

Przede wszystkim myślimy tutaj o rozszerzeniu projektu „Tęczowe Miasto” na dzielnice jeszcze nim nie objęte poprzez wskazanie zabudowy mieszkaniowej wymagającej rewitalizacji. Działania te prowadzone będą sukcesywnie dla poszczególnych dzielnic miasta.

Zasięg działania:

- kontynuacja odnowy elewacji w ścisłym centrum miasta w ciągach ulic 3-go Maja, Modrzejskiej, Warszawskiej, Placu Stulecia, Al. Zwycięstwa, Małachowskiego,
- kontynuacja odnowy elewacji w bezpośrednim sąsiedztwie Centrum, ul. Piłsudskiego, Grota Roweckiego,
- podjęcie działań renowacyjnych w pozostałych dzielnicach miasta, wyznaczenie miejsc priorytetowych jako „zarodników” działań zmierzających do poprawy estetyki na terenie całego miasta;
 - zabudowa mieszkaniowo – usługowa rejon przy skrzyżowaniu ulic Głównej, Jasińskiego, Kościuszkowców w Kazimierzu,
 - osiedle robotnicze mieszkaniowe ul. Kalinowa, Jodłowa, Wrzosowa,
 - zabudowa mieszkaniowa w rejonie placu Kościuszki
 - zabudowa mieszkaniowa kwartału Dęblińska – Sadowa,
- poprawa estetyki osiedli mieszkaniowych Spółdzielni Mieszkaniowych: „Hutnik”, „Środula”, „Zagórze”, „Lokum”, „Sosnowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa” (modernizacja obiektów z „wielkiej płyty”).

Realizowane będą także w następnych latach przedsięwzięcia dotyczące tworzenia systemu zbiorczych konstrukcji nośnych dla ekspozycji reklam. Nowe lokalizacje proponuje się umiejscowić przy ul. Plonów, ul. Grota-Roweckiego, przy Rondzie Ludwik, ul. Będzińskiej, ul. Nowopogońskiej.

W dalszym ciągu, w kolejnych latach, doskonalić się będzie miejski system informacji i komunikacji wizualnej. Dokonać się tego zamierza poprzez proponowanie

potencjalnym (występującym) wnioskodawcom rozmieszczenie reklam świetlnych w miejscach do tych celów przewidzianych i korzystnych dla zainteresowanych.

Kontynuowana będzie również „akcja” prowadzenia rozmów i negocjacji z właścicielami i zarządcami obiektów nie należących do gminy a wymagających poprawy ich estetyki. W ramach tych rozmów opiniowane będą projekty właścicieli w zakresie zamierzonej kolorystyki obiektu.

Poprawa estetyki i wizerunku miasta, to także podejmowanie zgodnych z prawem działań w zakresie likwidacji obiektów zdekapitalizowanych lub wznoszonych samowolnie. Działania w tym zakresie prowadzone będą we współpracy z Powiatowym Inspektoratem Nadzoru Budowlanego.

Podejmowanie decyzji i przedsięwzięć w tym obszarze nie jest łatwe i proste, jakby mogło wydawać się na tzw. „pierwszy rzut oka”.

Dekapitalizacja obiektów budowlanych, jako pojęcie ekonomiczne nie jest wyartykułowane w przepisach ustawy prawo budowlane. Obowiązujące przepisy dotyczą wyłącznie strony technicznej obiektów i kierowane są bezpośrednio do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków a także do organów budowlanych. Właściciele i zarządców budynków przepisy zobowiązują do utrzymywania obiektów we właściwym stanie technicznym i użytkowym, natomiast na inspekcję budowlaną nakładają obowiązek kontroli i egzekwowania tych obowiązków wynikających z przepisów prawa materialnego.

W świetle obowiązujących przepisów budowlanych w działalności nadzoru budowlanego nie występuje pojęcie planowanych obiektów przeznaczonych do likwidacji. W praktycznej działalności nadzór budowlany napotyka na obiekty niezamieszkałe, znajdujące się w niewłaściwym stanie technicznym i niezabezpieczone a zagrażające bezpieczeństwu ludzi i mienia. W takich przypadkach prowadzi się wielokierunkowe działania polegające na:

- doprowadzeniu obiektu do stanu zgodnego z przepisami poprzez nakazanie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości,
- doprowadzeniu nakazem do zabezpieczenia obiektu przed dostępem osób trzecich w celu wyeliminowania zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia,
- wydaniu decyzji o rozbiórce obiektu zgodnie z procedurą przewidzianą prawem.

Działania administracji samorządowej w zakresie, o którym mówimy wyżej, uzależnione są bardzo ściśle od obowiązujących przepisów dlatego działania będą podejmowane w takim obszarze jaki będzie możliwy do zrealizowania ze względu na obowiązujące prawo jak i ze względu na postawę właścicieli lub zarządców obiektów albo nieruchomości.

Realizacja na podstawie przyjętych zasad określonych w ustawach, przepisach wyższego rzędu a także zarządzeniach Prezydenta i Uchwałach Rady Miejskiej poprzez wydawanie pozwoleń na budowę, przyjmowanie zgłoszeń wykonania robót budowlanych, zawieranie umów na ekspozycję reklam na terenach będących własnością gminy, opiniowanie kolorystyk elewacji i reklam na obiektach i terenach nie będących własnością gminy.

Powyższe działanie realizuje priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a w szczególności cel pośredni nr 1. przekształcanie centrum miasta i cel pośredni nr 3 renowacja i modernizacja starych dzielnic

i zwartych kwartałów zabudowy a zwłaszcza kierunek działania nr 3.2. architektoniczna i funkcjonalna rewaloryzacja zabudowy.

c) kryteria wyboru działania:

- poprawa warunków życia mieszkańców,
- chęć wykreowania wizerunku miasta dbającego o swoją estetykę,
- działania komplementarne z modernizacją infrastruktury technicznej itp., itd.

d) zakres geograficzny – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

<i>Wskaźnik produktu</i>	<i>Wskaźnik rezultatu</i>
- ilość obiektów wymagających odnowy, - ilość reklam wg zgłoszeń,	- poprawa wizerunku miasta, - ilość obiektów odnowionych, - ilość reklam zrealizowanych,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	WYDZ.
3.12.		-	-	Budżet MZBM, MZZL	-	Koszty własne	WAB

Działanie 3.13.: Rewitalizacja terenów przemysłowych i pogórnicznych, a w tym:

- rekultywacja i zagospodarowanie terenów pogórnicznych celem utworzenia Parków Przemysłowo-Technologicznych, Technologiczno - Naukowych i inkubatorów przedsiębiorczości (KWK Sosnowiec, KWK Niwka-Modrzejów, KWK Porąbka –Klimontów),
- rekultywacja i zagospodarowanie terenów pogórnicznych celem stworzenia obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych (KWK Saturn),
- rekultywacja i zagospodarowanie innych terenów przemysłowych w mieście (m.in.: terenów stanowiących własność Gminy a zlokalizowanych w rejonie ulic Mikołajczyka i Wojska Polskiego; oraz prowadzenie badań gleby i ziemi w wytypowanych rejonach miasta).

a) cele

- utworzenie Parku Przemysłowo- Technologicznego „Nowy Sielec” w celu zagospodarowania terenu przemysłowego i stworzenie atrakcyjnego obszaru do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestowania, wyróżniającego się sprawną infrastrukturą, niskimi kosztami korzystania z majątku produkcyjnego oraz profesjonalnymi usługami pomocniczymi, dzięki czemu przedsiębiorcy będą mogli skutecznie konkurować na rynku koncentrując się na działalności podstawowej,
- utworzenie Parku Naukowo-Technologicznego na terenie byłej KWK „Niwka-Modrzejów” celem stworzenia warunków do rozwoju przedsiębiorstw z obszarów zaawansowanych technologii, priorytetowych z punktu widzenia gospodarki, rozwoju usług pomocniczych oraz zacieśnienia powiązań nauki z praktyką gospodarczą,
- nadanie terenom i obiektom pokopalnianym nowych funkcji społeczno-gospodarczych,
- powstrzymanie procesów degradacji przemysłowej w tych dzielnicach miasta Sosnowca,
- spowodowanie wzrostu atrakcyjności turystycznej i gospodarczej miasta,
- uporządkowanie terenu po dawnych osadnikach węglowych,
- likwidacja nieużytków na terenach przemysłowych, przygotowanie terenu pod inne gospodarcze wykorzystanie zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego,
- monitoring jakości gleby i ziemi,
- wskazanie terenów, dla których niezbędne jest przeprowadzenie rekultywacji.

b) opis działania

Realizacja działania będzie polegała na utworzeniu Parku Przemysłowo Technologicznego na terenie byłej KWK "Sosnowiec" stanowiącego centrum aktywności gospodarczo-społecznej zorientowane głównie na MSP, a jednocześnie które pozwoli na wykorzystanie lokalnego potencjału naukowo-badawczego dla rozwoju przedsiębiorstw, dającego możliwość ożywienia gospodarczego miasta i podniesienia konkurencyjności przedsiębiorstw.

Utworzenie parku spowoduje zaktywizowanie działalności przedsiębiorstw innowacyjnych wprowadzających produkty/usługi zaawansowane technologicznie.

W przedsięwzięcie zostaną zaangażowani partnerzy lokalni tj. ARL, SRK, SSE, Politechnika Śląska, Uniwersytet Śląski, Akademia Medyczna.

Dzięki realizacji przedsięwzięcia zagospodarowane zostaną tereny po zlikwidowanej kopalni ok. 30 ha (powierzchnia PPT - 7ha), na obszarze o wyjątkowo wysokim poziomie bezrobocia, powstanie nowa infrastruktura drogowa i nowe obiekty inżynierskie (przebudowane zostaną ul. Narutowicza i ul. Witosa wraz z obiektami mostowymi w ciągu ul. Narutowicza, ul. Kombatantów) oraz wybudowana zostanie nowa infrastruktura wewnętrzna na terenie przeznaczonym dla Parku Przemysłowo-Technologicznego, zaadaptowane zostaną obiekty administracyjne byłej Kopalni – planowana nowa kubatura obiektów ~800.000m³ (budynki high tech, hale przemysłowe, hotel, centrum konferencyjno-szkoleniowe).

Istniejąca na terenie byłej KWK „Niwka-Modrzejów” infrastruktura techniczna (istniejące obiekty poprzemysłowe) będzie wykorzystana dla potrzeb jednostek badawczo-naukowych oraz stanowić będzie bazę dla firm wdrażających technologie tych instytucji.

Bliskość zaplecza naukowo-badawczego i wysoko wykwalifikowanej kadry pozwoli na stworzenie atrakcyjnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej firm, rozwoju usług pomocniczych oraz zacieśnienia powiązań nauki z praktyką gospodarczą.

Lokalizacja przedsiębiorstw w parku naukowo-technologicznym będzie sprzyjała pozyskaniu inwestorów.

Park będzie związany silnie z wybranymi dziedzinami z obszaru wysokich technologii tj. ekologia i ochrona środowiska, w tym technologie związane z energią odnawialną, technologie informatyczne, elektronika, inżynieria materiałowa, technologie dot. ochrony zdrowia i inżynierii biomedycznej.

Realizacja przedsięwzięcia będzie oparta na współpracy lokalnych partnerów tj. ARL, SRK, SSE, Politechnika Śląska, Uniwersytet Śląski, Akademia Medyczna.

Rekultywacja terenu po byłych osadnikach mułów węglowych o powierzchni 6 ha w rejonie ulic Mikołajczyka i Wojska Polskiego polegać będzie na wybraniu osadów, wypełnieniu pustek po wybranych osadach nowymi warstwami ziemi, wyrównaniu terenu i wykonaniu rekultywacji biologicznej.

Wykonanie badań gleby i ziemi zlecone zostanie specjalistycznym jednostkom zajmującym się badaniami środowiska.

Powyższe działania realizują priorytet E, Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku: Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a zwłaszcza cel pośredni nr: 2. Rewitalizacja terenów poprzemysłowych i pogórnich ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań nr: 2.2 rekultywacja terenów zdegradowanych oraz priorytet D Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki w tym małych i średnich przedsiębiorstwach, a zwłaszcza cel pośredni nr:1 Działania na rzecz rozwoju badań naukowych oraz aplikacji nowych technologii ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań nr1.2 stworzenie warunków dla powstawania parków technologicznych.

c) kryteria wyboru działania:

- konieczność zagospodarowania terenu przemysłowego o strategicznym znaczeniu w mieście ze względu na swoją lokalizację wraz z obiektami pozostałymi po działalności kopalni,
- konieczność zagospodarowania terenu przemysłowego wraz z istniejącą infrastrukturą techniczną – obiekty pozostałe po działalności kopalni, w dobrym stanie technicznym – wymagające stosunkowo niewielkich nakładów finansowych,
- konieczność wykorzystania potencjału naukowego w mieście dla potrzeb lokalnych przedsiębiorców ,
- wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy miasta,
- podniesienie jakości życia mieszkańców Sosnowca,
- komplementarność do istniejącej infrastruktury,
- gotowość projektu do realizacji,
- zdolność do współfinansowania przez zgłaszającego,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- kompleksowość działania z innymi (gospodarczymi, edukacyjnymi, społecznymi oraz sportowymi) .

d) zakres geograficzny – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania :

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- 19 ha zagospodarowanego terenu przemysłowego,	- ilość firm działających na terenie PPT i PNT = 195,
- 4,6 km nowo wybudowanych dróg,	- ilość miejsc pracy przy realizacji zadań 650os.,
- 6,4 km nowej sieci sanitarnej,	- ilość trwałych miejsc pracy w PPT i PNT 1900,
- 3,6 km nowej sieci wodociągowej,	- ilość ośrodków naukowo badawczych – 5,
- 800.000m ³ powierzchni biurowo-magazynowo -produkcyjnej do zagospodarowania,	
- 5 km zmodernizowanej infrastruktury drogowej,	

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.13.	20.000.000	ERDF 12.000.000	-	8.000.000	-	-	BPZ
	8.000.000	ERDF 4.800.000	-	3.200.000	-	-	BPZ
	64.620.000	44.164.000	-	16.277.000	4.179.000		WIM
			-	-	GiPFOŚ		WOŚ
RAZEM	92 620 000	60 964 000	-	27 477 000	4 179 000		

Działanie 3.14.: Przeprowadzanie robót remontowo-modernizacyjnych w budynkach tworzących mieszkaniowy zasób Miasta Sosnowca w latach 2004-2006.

a) cele:

- podniesienie standardu substancji mieszkaniowej oraz poprawa bezpieczeństwa zamieszkania w lokalach komunalnych,
- poprawa stanu technicznego budynków, powstrzymanie procesu niszczenia i degradacji nieruchomości,
- rewitalizacja dzielnic zdegradowanych urbanistycznie,
- ochrona środowiska naturalnego,
- poprawa wizerunku miasta,

b) opis działania

Miasto Sosnowiec w dniu 30.06.2003 r. dysponowało 13.189 lokalami mieszkalnymi usytuowanymi w 658 budynkach; gospodarką tymi nieruchomościami zajmuje się Miejski Zakład Zasobów Lokalowych - Zakład Budżetowy w Sosnowcu. Zasoby w zarządzie MZZL-ZB są to w znacznej mierze nieruchomości zdegradowane, zaawansowane wiekiem i nadal intensywnie eksploatowane. Efektem takiego stanu rzeczy jest znaczne zużycie instalacji gazowych, elektrycznych, jak również pieców pokojowych i kuchennych w mieszkaniach komunalnych - wymagają one wymiany lub remontu generalnego. Głównym zadaniem stojącym obecnie przed zarządcą jest sprawne reagowanie na pojawiające się potrzeby remontowe i modernizacyjne, głównie ze względu na mogące wystąpić zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców. Ważnym celem działalności MZZL-ZB jest zabezpieczanie lokali socjalnych dla najbardziej niebezpiecznej części społeczności sosnowieckiej.

Z tego względu planowane są intensywne prace remontowe w opuszczonych lokalach mieszkalnych - pustostanach. Kolejnym, nie mniej istotnym zadaniem, jest szybkie i sprawne wyremontowanie pokryć dachowych ze szczególnym naciskiem na wyeliminowanie z budynków elementów pokryć dachowych zawierających azbest, jako substancji toksycznej i szkodliwej. Zaawansowany wiek budynków najbardziej widoczny jest na zniszczonych i zaniedbanych klatkach schodowych, dlatego jednym z zadań MZZL-ZB na najbliższe lata jest podniesienie walorów estetycznych nieruchomości poprzez przeprowadzenie odpowiednich robót malarskich. Jednocześnie, w ramach wszystkich powyżej wymienionych działań, realizowana będzie renowacja nieruchomości przy ul. Targowej 12 z zachowaniem jej walorów historycznych, jak również odrestaurowana będzie elewacja nieruchomości przy ul. Targowej 18.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku, a zwłaszcza cel pośredni nr 4. Poprawa warunków mieszkaniowych, ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań nr 4.5. stworzenie sprawnego systemu gospodarowania mieszkaniem i zarządzania komunalnym zasobem mieszkaniowym.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na poprawę warunków życia i wypoczynku mieszkańców,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- wpływ na poprawę wizerunku miasta,

- wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na terenie miasta Sosnowca,
- kompleksowość działania z innymi przedsięwzięciami,
- zdolność do współfinansowania przez MZZL,
- gotowość projektu do realizacji,

d) zakres geograficzny – miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania :

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
<ul style="list-style-type: none"> - remont 400 pustostanów, - wymiana lub remont generalny 45.850 m² pokryć dachowych, - wymiana 5.600 m² stolarki okiennej, - wymiana i przebudowa 920 sztuk piecy pokojowych i kuchennych, - wymiana 25.000 mb. instalacji elektrycznej, - wymiana 73.860 mb instalacji gazowej, - remont generalny budynku przy ul. Targowej 12, - remont generalny elewacji budynku przy ul Targowej 18, 	<ul style="list-style-type: none"> - zasiedlenie 400 wyremontowanych mieszkań przez około 1.280 osób, - poprawa warunków mieszkaniowych dla około 43.860 osób, - poprawa warunków mieszkaniowych dla 177 osób przy ulicy Targowej 12, - poprawa warunków mieszkaniowych dla 155 osób przy ulicy Targowej 18,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne MZZL	Prywatne	
3.14.	15.387.000	-	-	-	15.387.000	-	MZZL

Działanie 3.15: Rewitalizacja i modernizacja zbiorników wodnych.

a) cele

- jakościowe wzbogacenie oferty rekreacyjno-sportowej,
- rekreacyjne zagospodarowanie zbiorników wodnych,
- podniesienie standardu ośrodków,
- poprawa warunków higieniczno-sanitarnych w obiektach,

b) opis działania

Zespół kąpielisk SIELEC administrowanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji wymaga wykonania remontu kapitalnego nitek basenowych i wież do skoków. Ponadto wykonać należy termorenowację ścian budynku przy kąpielisku co w perspektywie ograniczy straty ciepła i poprawi jego estetykę.

W obiekcie krytej pływalni „Pogoń” należy wyremontować sanitariaty i pomieszczenia przy siłowni a ponadto planuje się powiększyć kubaturę wyeksploatowanych nitek basenowych i ocieplenie szklanych ścian zewnętrznych.

Natomiast kąpielisko leśne BALATON w latach 2004-2006 zostanie oczyszczone co poprawi jego stan sanitarny. Ponadto planuje się również zmodernizowanie otoczenia.

Powyższe działanie realizuje priorytet B Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Poprawa stanu zdrowia, warunków życia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców, a w szczególności cel pośredni nr 6 propagowanie zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku a zwłaszcza kierunek działania nr 6.6. turystyczno-rekreacyjne zagospodarowanie zbiorników wodnych.

c) kryteria wyboru działania:

- podniesienie jakości życia mieszkańców Sosnowca,
- wpływ na poprawę naturalnego środowiska przyrodniczego w mieście,
- gotowość projektu do realizacji,
- gotowość zgłaszającego do współfinansowania,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- powiązanie z innymi działaniami o charakterze edukacyjnym, społecznym i gospodarczym.,

d) zakres geograficzny – lokalizacja miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość zrewitalizowanych obszarów w ha, - ilość zmodernizowanych obiektów, - liczba przeprowadzonych operacji rewitalizacji	- ilość mieszkańców korzystających z powstałej lub odnowionej infrastruktury, - wzrost ruchu turystycznego.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu - Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.15.	919.770	-	-	919.770	-	-	WKS

Działanie 3.16.: Kształtowanie miejskiego systemu przyrodniczych obszarów ochronnych.

a) cel: ochrona prawna powierzchni przyrodniczo cennej poprzez:

- utworzenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego w Dolinie Czarnej Przemszy,
- utworzenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego w części Doliny Potoku Zagórskiego,
- utworzenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Zagórze – teren od północy graniczy ze wschodnim odcinkiem ul. Dmowskiego, od wschodu graniczy ze Wschodnią Obwodową GOP, od południa z ulicą Lenartowicza,
- utworzenie użytku ekologicznego (wschodnia część miasta; otoczenie zbiornika wodnego; granica obszaru biegnie wzdłuż ul. Leśnej i ul. Maczkowskiej),
- utworzenie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego w Parku Tysiąclecia w Milowicach – modernizacja parku w kierunku parku leśnego,
- modernizacja Parku Kresowego w kierunku ogrodu dendrologicznego.

b) opis działania

Wskazane wyżej cele realizowane będą przez:

- zlecenie wykonania dokumentacji koniecznej do przeprowadzenia postępowania administracyjnego (odrębnie dla każdego przypadku),
- przygotowanie projektu uchwały Rady Miejskiej,
- podjęcie uchwały przez Radę Miejską,
- oznakowanie terenu.

Powyższe działanie realizuje priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a zwłaszcza cel pośredni nr 4. Ukształtowanie i ochrona miejskiego systemu obszarów ochronnych, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków działań nr 4.1. Określenie obszarów chronionych na terenie Sosnowca w oparciu o opracowane materiały.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na terenie miasta Sosnowca,
- wpływ na poprawę warunków życia i wypoczynku mieszkańców,
- obszar wskazany w opracowaniu „Waloryzacja przyrodnicza miasta Sosnowca” jako cenny przyrodniczo,
- zachowanie najcenniejszych pod względem przyrodniczym terenów miasta,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- kompleksowość działania z innymi przedsięwzięciami,

d) zakres geograficzny – wskazany obszar na terenie miasta Sosnowca,

e) spodziewane efekty realizacji działania :

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość zgłoszonych wniosków o ustanowienie obszarów przyrodniczo cennych,	- ilość zrealizowanych wniosków,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.16.	40.350 (dla celu 1 i 2), 24.390 (dla celu 5)	-	-	-	64 740 GFOŚiGW PFOŚiGW	-	WOS

Działanie 3.17.: Przedsięwzięcia obniżające poziom hałasu w mieście.

a) cele:

- wykonanie mapy akustycznej dla miasta Sosnowca aby dokonać oceny stanu akustycznego środowiska oraz identyfikacji terenów zagrożonych hałasem,
- budowa ekranów dźwiękochłonnych wzdłuż dróg aby dostosować warunki akustyczne w rejonie tras komunikacyjnych do obowiązujących standardów i poprawić warunki życia mieszkańców budynków zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie tras komunikacyjnych.

b) opis działania

Wskazane wyżej cele realizowane będą przez:

- zlecenie wykonania mapy zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych,
- wykonanie mapy akustycznej przez wyłonionego wykonawcę,
- wykonanie pomiarów hałasu wzdłuż tras komunikacyjnych na granicy zabudowy mieszkaniowej, zaprojektowanie ekranów akustycznych,
- budowa ekranów akustycznych w rejonach:
 - ul. Plażowa, Zawodzie (DK-1) ok. 850 mb.
 - ul. Szybowa (DK-1) ok. 550 mb.
 - ul. Gen. Kleberga i Braterstwa Broni (DK-1) ok. 1900 mb.
 - ul. Gacka (DK-1) ok 850 mb.
 - osiedle Długosza (DK-94) ok 1160 mb.
 - ul. Północna (DK-94) ok 850 mb.
 - ul. Wiosenna (DK-94) ok 630 mb.
 - ul. Stalowa (DK-86) ok 250 mb.

Powyższe działanie realizuje priorytet C Rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego, komunikacyjnego oraz przesyłu mediów Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku, a zwłaszcza cel pośredni nr 1. Udrożnienie i integracja układu komunikacyjnego Miasta, ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działań nr 1.4. poprawa stanu istniejących dróg oraz priorytet E Zwiększenie atrakcyjności Miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego na terenie miasta Sosnowca,
- wpływ na poprawę warunków życia i wypoczynku mieszkańców,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- kompleksowość działania z innymi przedsięwzięciami,
- wzrost poziomu hałasu w mieście,
- obowiązek wynikający z ustawy prawo ochrony środowiska,

d) zakres geograficzny – wskazany obszar na terenie miasta Sosnowca,

e) spodziewane efekty realizacji działania :

Wskaźnik produktu				Wskaźnik rezultatu		
-	ilość	zgłoszonych	wniosków	o	-	ilość zrealizowanych wniosków,

zbudowanie ekranów dźwiękochłonnych, - dostosowanie poziomu hałasu do obowiązujących przepisów,	- poprawa warunków życia mieszkańców miasta,
--	---

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	
3.17.	-	-	-	-	GFOŚiGW PFOŚiGW	-	WOŚ

Działanie 3.18.: Opracowanie „Programu ochrony środowiska dla miasta Sosnowca” z wyodrębnionym elementem „Plan gospodarki odpadami dla miasta Sosnowca na lata 2004-2015”.

a) cele:

- ocena aktualnego stanu środowiska wraz ze wskazaniem naruszenia standardów jakości środowiska i podaniem zakresu naruszenia dla wszystkich elementów środowiska,
- określenie podstawowych kierunków i zakresu działań niezbędnych do przywrócenia standardów jakości środowiska (cele krótkoterminowe 2004-2007 i długoterminowe do 2015).

b) opis działania:

Wykonanie powyższego opracowania zlecono po przeprowadzonym przetargu Państwowemu Instytutowi Geologicznemu w Warszawie oraz Oddziałowi Górnośląskiemu Instytutu w Sosnowcu.

Powyższe działanie realizuje priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku – Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a zwłaszcza cele pośrednie: nr 2 Rewitalizacja terenów przemysłowych i pogórnicych; nr 4 Ukształtowanie i ochrona miejskiego systemu obszarów chronionych; nr 5 Zmodernizowanie i wdrożenie systemu zagospodarowania odpadów; nr 6 Działania na rzecz poprawy jakości powietrza; nr 7 Utworzenie systemu kształtowania i korzystania z zasobów wodnych, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków działań nr 5.1. opracowanie planu gospodarki odpadami obejmującego wszystkie rodzaje odpadów powstających oraz przywożonych na teren miasta.

c) kryteria wyboru działania:

- obowiązek wynikający z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. nr 62 poz. 627 wraz z późniejszymi zmianami),
- wpływ na poprawę warunków życia mieszkańców,
- wpływ na poprawę atrakcyjności miasta dla inwestorów,
- wpływ na zmianę wizerunku miasta,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,

d) zakres geograficzny: miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- diagnoza stanu środowiska w mieście,	- wskazanie zadań do realizacji w latach 2004-2007 oraz w ogólnym zarysie zadania do realizacji w latach 2008-2015,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./ Woj	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	Wydz.
3.18.	25 620	Realizacja planowana z udziałem środków strukturalnych UE	-	-	25 620 GFOŚiGW	-	WOŚ

Działanie 3.19.: Kontynuacja działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji przy udziale środków Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

a) cele:

- wyeliminowanie wysokoemisyjnych pieców na paliwo stałe,
- dostosowanie stanu powietrza do wymogów obowiązujących standardów,
- wspieranie działań na rzecz ochrony powietrza poprzez różne formy dofinansowania,
- poprawa warunków życia mieszkańców.

b) opis działania:

1. Od 1996 roku prowadzone jest dofinansowanie z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla najemców i właścicieli mieszkań w budownictwie wielo- i jednorodzinny, zmieniających ogrzewanie mieszkań na proekologiczne. Dotowane są zadania prowadzone przez osoby fizyczne modernizujące system ogrzewania w celu wyeliminowania spalania paliw stałych przez:
 - wymianę kotłów węglowych na gazowe, olejowe lub elektryczne,
 - wykonanie instalacji ogrzewania elektrycznego w miejsce pieców węglowych,
 - podłączenie budynków do sieci ciepłej.
2. Kontynuacja działań na rzecz ochrony powietrza – ograniczenie niskiej emisji pochodzącej ze źródeł zlokalizowanych w budynkach użyteczności publicznej przy udziale środków z GFOŚiGW i PFOŚiGW. Dotowane są zadania i inwestycje polegające na modernizacji kotłowni lub likwidacji kotłowni poprzez podłączenie do sieci ciepłej.
3. Wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc przy wprowadzaniu bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii.
4. Przedsięwzięcia dla zmniejszenia emisji zanieczyszczeń ze środków transportu publicznego przy udziale GFOŚiGW i PFOŚiGW.
5. Wspomaganie systemów kontrolno-pomiarowych oraz badań stanu powietrza atmosferycznego przy udziale środków z GFOŚiGW i PFOŚiGW.

Powyższe działanie realizuje priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku – Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a zwłaszcza cele pośrednie: nr 6 Działania na rzecz poprawy jakości powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków działań nr 6.1. ograniczenie niskiej emisji u źródeł jej powstawania drogą likwidacji lub modernizacji lokalnych kotłowni opalanych paliwem stałym lub poprzez likwidacje indywidualnych, wysokoemisyjnych pieców na paliwo stałe; nr 6.2. ograniczanie emisji pyłowo-gazowej; 6.3. wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc przy wprowadzaniu bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii; 6.4. przedsięwzięcia dla zmniejszenia emisji ze środków transportu publicznego; 6.5. wspomaganie systemów kontrolno-pomiarowych oraz badań stanu środowiska naturalnego, nawiązywanie współpracy z innymi jednostkami w tworzeniu baz danych dotyczących jakości powietrza.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na podniesienie atrakcyjności miasta,
- wpływ na potencjalny rozwój miasta,
- wpływ na ochronę środowiska naturalnego w mieście,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- gotowość zgłaszającego do współfinansowania,
- komplementarność w stosunku do innych działań,

d) zakres geograficzny: miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość złożonych wniosków o dotowanie wymiany kotłów węglowych na gazowe, olejowe lub elektryczne,	- ilość zrealizowanych wniosków,
- ilość złożonych wniosków o dotowanie wykonania instalacji ogrzewania elektrycznego zamiast pieców węglowych,	- ilość zrealizowanych wniosków,
- ilość złożonych wniosków o dotowanie podłączenia budynków do sieci ciepłowniczej,	- ilość zrealizowanych wniosków,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca;

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./ Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	WYDZ.
3.19.	-	-	-	-	GFOŚiGW PFOŚiGW	-	WOŚ

Działanie 3.20.: Zainstalowanie tablicy świetlnej w centrum miasta do wizualizacji stanu zanieczyszczeń powietrza w mieście.

a) cele:

- bieżące informowanie mieszkańców miasta o stanie zanieczyszczeń powietrza oraz sygnalizowanie stanów alarmowych,
- zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta.

b) opis działania:

Wykonanie powyższej tablicy zostanie zlecone po przeprowadzeniu przetargu i wyłonieniu w nim wykonawcy.

Tablica po zamontowaniu i wprowadzeniu oprogramowania w sposób ciągły prezentować będzie wyniki monitoringu powietrza prowadzonego przez specjalistyczne jednostki na terenie miasta.

Powyższe działanie realizuje priorytet E Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku – Zwiększenie atrakcyjności miasta poprzez inwestycje, modernizacje, doskonalenie funkcjonowania administracji samorządowej oraz poprawę środowiska przyrodniczego i kulturowego, a zwłaszcza cel pośredni nr 6 Działania na rzecz poprawy jakości powietrza ze szczególnym uwzględnieniem kierunku działania nr 6.5 wspomaganie systemów kontrolno pomiarowych oraz badań stanu środowiska naturalnego, nawiązywanie współpracy z innymi jednostkami w tworzeniu baz danych dotyczących jakości powietrza.

c) kryteria wyboru działania:

- potrzeba rozpowszechniania informacji o stanie powietrza atmosferycznego w mieście,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,

d) zakres geograficzny: miasto Sosnowiec,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
-realizacja obowiązku wynikającego z ustawy Prawo ochrony środowiska, tj. udostępnianie przez organy administracji każdemu informacji o środowisku i jego ochronie, m.in. stanu elementów przyrodniczych i ich wzajemne oddziaływanie,	-przedstawienie aktualnego stanu zanieczyszczenia powietrza w mieście, z wykorzystaniem pomiarów wykonywanych w systemie Państwowego Monitoringu Zanieczyszczeń Powietrza, -umożliwienie mieszkańcom dostępu do informacji o stanie zanieczyszczenia powietrza oraz sygnalizowanie stanów alarmowych.

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	WYDZ
3.20.	-	-	-	-	PFOŚiGW GFOŚiGW	-	WOŚ

Działanie 3.21.: Kampania promocyjna dla grupy przedsięwzięć związanych z utworzeniem Sosnowieckiego Parku Przemysłowo-Technologicznego oraz Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego.

a) cel: pozyskanie przedsiębiorców i inwestorów do Sosnowieckiego Parku Przemysłowo-Technologicznego oraz Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego,

b) opis działania:

Konsekwentna, przemyślana pod względem strategicznym kampania promocyjna skierowana będzie przede wszystkim do grupy docelowej wytypowanej na podstawie przeprowadzonych badań rynku i analiz obejmujących preferowane w parkach dziedziny przemysłu, technologie tj. proinnowacyjnych przedsiębiorstw polskich i zagranicznych związanych z tymi branżami, istniejących przedsiębiorstw i instytucji bazujących na wiedzy i zaawansowanych technologiach, firm współpracujących z jednostkami naukowymi krajowych i zagranicznych izb przemysłowo-handlowych i stowarzyszeń gospodarczych.

Dla zapewnienia właściwego klimatu dla realizacji tych przedsięwzięć i stworzenia właściwego ich wizerunku musi ona uwzględniać również: mieszkańców miasta, dziennikarzy, polityków, inne organizacje gospodarcze, biura handlowe, ambasady, itp.

Profesjonalnie przygotowana kampania promocyjna, bazująca na:

- zidentyfikowanej grupie odbiorców (w tym grupie docelowej),
- odpowiednio przygotowanych materiałach informacyjno-nakłaniających oraz identyfikujących poszczególne przedsięwzięcia (np. poprzez loga poszczególnych parków),
- właściwie dobranych formach, sposobach przekazu i kanałach dystrybucji, z pewnością dotrze do właściwych adresatów, wzbudzi ich zainteresowanie, które u części z nich zaowocuje decyzją o podjęciu działalności w realizowanych parkach.

Zapewnienie zaś właściwej informacji o tych przedsięwzięciach w ramach komunikacji z szeroko rozumianym otoczeniem stworzy właściwy klimat i wpłynie na wzrost optymizmu zarówno mieszkańców Sosnowca, regionu jak i kraju. Podjęcie konkretnych przedsięwzięć zaowocuje zmianą struktury gospodarki, powstaniem nowych miejsc pracy i zagospodarowaniem terenów poprzemysłowych.

Spójna kampania promocyjna winna zakładać wykorzystanie różnorodnych form promocji (marketing - mix) i obejmować m.in. takie instrumenty jak: klasyczna reklama (ogłoszenia prasowe, audycje reklamowe w radio i TV), sales promotion (sformułowanie przesłania reklamowego - ulotki i broszury informacyjne opatrzone specjalnym logiem niezbędnych do identyfikacji przedsięwzięcia, oferta terenowa i oferta współpracy uzupełniona o prezentację multimedialną CD ROM, mailing w tym direct mail, udział w targach), public relations (informacje prasowe, radiowe i telewizyjne, konferencje z udziałem potencjalnych przedsiębiorców zainteresowanych inwestowaniem, przedstawicielami nauki, organizacji biznesu, mediami, opinion leaders), na których zaprezentowana zostanie m.in. wizualizacja przedsięwzięcia.

Z uwagi na brak w budżetach sygnatariuszy Porozumień w sprawie utworzenia parków, odpowiednich środków na kampanię promocyjną, otrzymanie od PARP środków finansowych, stosownie do wniosku, umożliwi realizację całego przedsięwzięcia.

Aby proces jakim jest formowanie parku naukowo-technologicznego i przemysłowo-technologicznego wypełnił swoje zadania i spowodował ożywienie gospodarcze, aktywizację zawodową społeczności lokalnej, wzrost konkurencyjności i atrakcyjności regionu, musi mu towarzyszyć poprawnie zaplanowana w czasie i efektywnie przeprowadzona kampania promocyjna jako jego nieodzowny element.

Powyższe działanie realizuje priorytet D Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku – Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki w tym małych i średnich przedsiębiorstwach, a w szczególności cel pośredni nr 4: Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta a zwłaszcza kierunek działania nr 4.8 – program promocji Miasta z punktu widzenia poszukiwania inwestorów, a także cel pośredni nr 1 działania na rzecz rozwoju badań naukowych oraz aplikacji nowych technologii, a w tym kierunek działania nr 1.2 – Stworzenie warunków dla powstawania parków technologicznych.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na rozwój miasta,
- wpływ na poprawę warunków życia mieszkańców,
- wpływ na poprawę atrakcyjności miasta dla inwestorów,
- wpływ na zmianę wizerunku miasta,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- zdolność zgłaszającego do współfinansowania,

d) zakres geograficzny: kraj i zagranica,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ogłoszenia prasowe, - audycje radiowe, - ulotki, - broszury, - prezentacja multimedialna CD ROM, - konferencje,	-ilość firm, do których dotarła akcja promocyjna, - ilość firm uczestnicząca w konferencjach, - ilość firm deklarujących udział w parku,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca,

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./ Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	WYDZ
3.21.	100.040PLN brutto	-	100.040PLN brutto	-	-	-	BPZ

Działanie 3.22.: Program Promocji Ofert Inwestycyjnych.

a) cel: dotarcie z informacją o posiadanych przez miasto ofertach inwestycyjnych do docelowej grupy odbiorców - potencjalnych inwestorów;

b) opis działania:

Stosowane będą następujące techniki i narzędzia promocji ofert inwestycyjnych:

1. Targi i wystawy -udział w krajowych i zagranicznych targach i wystawach.
2. Multimedia -opracowanie CD-ROM, który będzie stanowił multimedialną prezentację Sosnowca stanowiącą wizytówkę miasta, informację o gospodarce, prezentację ofert inwestycyjnych
3. Internet -prezentacja i stała aktualizacja ofert inwestycyjnych na stronach internetowych miasta www.um.sosnowiec.pl.
4. Direct Mail -przekazywanie ofert inwestycyjnych do wyselekcjonowanych grup odbiorców.
5. Publikacje -druk kart ofertowych w teczkach do wręczenia potencjalnym inwestorom.
6. Prezentacje -prezentacja ofert w czasopismach branżowych.

Powyższe działanie realizuje priorytet D Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca do 2015 roku – Wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki w tym małych i średnich przedsiębiorstw, a w szczególności cel pośredni nr 4: Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Miasta a zwłaszcza kierunek działania nr 4.8 – program promocji Miasta z punktu widzenia poszukiwania inwestorów.

c) kryteria wyboru działania:

- wpływ na podniesienie atrakcyjności miasta,
- wpływ na potencjalny rozwój miasta,
- zgodność z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Sosnowca,
- gotowość zgłaszającego do współfinansowania,
- komplementarność w stosunku do innych działań,

d) zakres geograficzny: kraj i zagranica,

e) spodziewane efekty realizacji działania:

Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
- ilość zrealizowanych aranżacji stoisk wystawienniczych,	- ilość osób odwiedzających stoisko wystawiennicze miasta,
- ilość i jakość opracowanych CD-ROM	- ilość rozdanych CD ROM,
- ilość ofert inwestycyjnych zamieszczonych na stronach internetowych,	- ilość osób odwiedzających strony internetowe miasta,
- ilość wysłanej korespondencji, - ilość prezentacji ofert inwestycyjnych w czasopismach branżowych,	- ilość zapytań o prezentowane oferty inwestycyjne,

f) beneficjent końcowy: ostateczny odbiorca;

g) odbiorca pomocy: miasto na prawach powiatu – Sosnowiec,

h) wkład finansowy w realizację działania:

Działanie	Łącznie	Wspólnota Europejska	Budżet Pań./ Woj.	Budżet Sosnowca	Inne publiczne	Prywatne	WYDZ.
3.22.	150.000 PLN brutto na rok	-	-	150.000 PLN brutto na rok	-	-	BPZ